

Els diaques permanents dibuixen amb nitidesa la imatge d'una Església servidora

Sagrament del servei

Els diaques i les seves dones rodegen el bisbe Ciuraneta durant la trobada del 4 de maig a Lleida.

Més de 27.000 diaques permanents arreu del món és una xifra prou aclaridora del paper cada cop més rellevant d'aquells que dibuixen amb nitidesa la imatge d'una Església servidora de la humanitat. La presència dels diaques la trobem referida en l'Església del Nou Testament i, malgrat la importància que van arribar a tenir durant segles, el ministeri diaconal va perdre el seu caràcter permanent durant l'edat mitjana. A partir d'aleshores, el diaconat, que amb l'episcopat i el presbiterat constitueixen els tres ministeris ordenats, s'exercia només com un pas previ al sacerdoci. No va ser fins a la celebració del Concili Vaticà II que es va restaurar el ministeri diaconal com un

«grau propi i permanent de la jerarquia» obert també als homes casats. Actualment, a l'Església de Catalunya hi ha un total de 68 diaques i les diòcesis de Girona i de Solsona són les úniques que encara no l'han instaurat. Justament per conscienciar sobre la importància d'aquest ministeri en l'Església, així com per compartir experiències i impressions, els diaques catalans i les seves dones es reuneixen periòdicament en l'àmbit interdiocesà i de forma rotativa arreu de les diòcesis amb seu a Catalunya. La darrera trobada va ser precisament el 4 de maig passat a Lleida.

Pàg. 2, 3, 4 i 5

«Misericordia Dei», nova carta papal

Joan Pau II ha escrit una carta en la qual subratlla la necessitat de recuperar el sentit del pecat i el de la reconciliació sacramental. En aquest aspecte, el text posa en relleu el sentit personal del perdó dels pecats. Així, el Papa ha volgut deixar clar que l'absolució col·lectiva

que es practica a molts llocs habitualment és un abús que cal corregir.

Les absolucions col·lectives són, segons el Papa, una excepció que tan sols es pot aplicar en cas d'amenaça de perill de mort i on els sacerdots no tinguin temps

per escoltar la confessió de cada penitent, i que hi hagi, alhora, una greu necessitat. *Catalunya Cristiana* publicarà íntegrament aquesta carta la propera setmana.

Pàg. 7

Sumari

Pàg. 17 Trobada dels seminaristes de Catalunya

Pàg. 22 «El fil de la vida», nou llibre de Ramon Prat

Pàg. 23 Lliurament de premis del Concurs Bíblic

Pàg. 24 La jornada commemorativa de Verdaguer serà a l'octubre

Pàg. 29 6.000 signatures demanen el rosari a Ràdio Estel

CESAL, l'aventura de compartir

Aquesta ONG catòlica impulsa
la seva presència a Catalunya

Pàg. 20 i 21

Editorial

Diaques casats

El Fòrum Joan Alsina de Girona va obrir fa poques setmanes un debat que es repeteix periòdicament de forma cíclica i que té com objectiu posar en dubte la validesa del celibat sacerdotal obligatori. Com en d'altres ocasions el tema ha saltat a la premsa amb gran força, però, a poc a poc, es va esvaint. Els casos d'abusos sexuals a menors per part d'un reduït grup de capellans nord-americans ha contribuït al fet que alguns despistats relacionessin aquest tema amb el debat sobre el celibat, quan aquesta és una qüestió molt delicada que respon a problemes psicològics molt profunds que res canviarien en el cas d'acceptar-se la possibilitat del matrimoni per als capellans.

El celibat és una opció evangèlica que no pot menysprear-se només perquè no estigui de moda. Això sí, ningú no està obligat a practicar-la si aquesta no és la seva vocació o la seva decisió vital per servir Déu i l'Església. Existeixen moltes formes diferents de seguir una vocació cristiana i totes elles són perfectament compatibles amb l'Evangeli i amb les normes de l'Església. Però qui tria lliurement dedicar totalment la seva vida per la causa del Regne de Déu, fent que passi per davant d'una vida familiar i renunciant a moltes altres coses, hi té tot el dret i assumeix les obligacions corresponents que haurà de mantenir durant tota la seva vida: «Ningú que miri endarrere quan té la mà posada a l'arada és digne del Regne de Déu» (Lc 9,62).

Però no tothom ha de guardar el celibat, encara que tingui ganes de servir amb totes les seves forces l'Església i els altres, avui dia hi ha molts catequistes, ministres de la Paraula i, fins i tot, missioners que són laics i que comparteixen la seva actitud de servei eclesial amb una vida familiar absolutament normal. A més, l'Església preveu la possibilitat d'ordenar homes casats per a un ministeri sagrat com és el diaconat. Aquests diaques no aspiren al sacerdoci i per això en molts ambients se'ls afegeix l'apel·latiu de «permanent»,

però poden exercir tota la potestat sacramental com la resta dels diaques: casar, batejar, presidir les exèquies...

La figura del diaca permanent comença a ser familiar en la majoria de les nostres diòcesis, tot i que encara hi ha molts cristians poc formats que desconeixen aquest ministeri. Així, per exemple, se senten comentaris tan divertits com: «M'ha casat un capellà casat», o «ara els capellans es poden casar, perquè al meu fill l'ha batejat un que n'estava». Encara queda molt camí perquè aquesta figura sigui molt més popular i habitual a les nostres parròquies i grups apostòlics, tot i que de fet l'augment de vocacions per a aquest ministeri fa que cada vegada es vegin més i estiguin presents en moltes activitats pastorals i celebracions litúrgiques.

Alguns dels que obren debats sobre el celibat opcional, que en diverses ocasions no són ni tan sols cristians practicants, desconeixen completament la possibilitat d'accedir al diaconat permanent. Per això és important que aquest ministeri sigui conegut i assimilat per tota la societat, incloent els no creients, perquè pugui comprovar-se per part de tothom que l'Església no veta als que han optat per la vida matrimonial la possibilitat de servir d'una forma compromesa el Poble de Déu i l'altar.

No té res a veure que hi hagi més o menys vocacions sacerdotals amb l'existència del diaconat permanent. Es tracta d'una opció absolutament vàlida i que s'ha de promoure en tota l'Església universal incloent els països on els seminaris estan plens a vessar. Es tracta d'una possibilitat a la qual poden tenir accés tots els cristians que siguin acceptats per l'Església per exercir-lo després d'una bona preparació teològica i ministerial.

La diòcesi de Barcelona ha estat pionera a l'Estat espanyol i encara avui dia les diòcesis catalanes són algunes de les que més arrelat tenen el col·legi diaconal, per això aquesta setmana ens apropem a aquesta realitat eclesial que avança amb força a l'Església del segle XXI.

CATALUNYA⁺ CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Lluís Serra i Miriam Díez ROMA; Guillem Ferrer, ILLES BALEARS; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc i Roman Casanova, TORTOSA; Fàtima Alemany, VIC

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Joan Antoni Mateo, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja, Joan Manuel Gutiérrez

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

E-mail: catcris@ibernet.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Secretaria i subscripcions: Victòria Camps, Antònia Canals

Administració i comptabilitat: Isabel Giralt

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCI

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 75,02 € (12.480 ptes.)

Resta d'Europa: 137,92 € (22.950 ptes.)

Amèrica i Àfrica: 169,49 € (28.200 ptes.)

Àsia i Oceania: 235,01 € (39.100 ptes.)

LA TIRA

Per Pilarín

en primer pla

L'ahir i l'avui del diaconat permanent

■ L'Església universal compta amb més de 27.000 ordenats

L'abril de l'any 1968 se celebraven a Alemanya les primeres ordenacions de diaques permanents des que aquest ministeri eclesial fos restablert pel Concili Vaticà II. A casa nostra, van haver de passar encara dotze anys més per viure aquest moment històric. Era el 8 de novembre del 1980 quan, gràcies a la iniciativa del cardenal Narcís Jubany, Lluís Nadal Padró era

ordenat al servei de l'Església de Barcelona i esdevenia així el primer diaca permanent de la diòcesi, de Catalunya i de l'Església espanyola. Lluís Nadal Padró va morir el mes de febrer passat, i ho va fer amb el convenciment que eren molts els disposats a afegir-se al camí del diaconat permanent que ell havia iniciat.

Actualment, a Catalunya hi ha un total de 68 diaques permanents. Les diòcesis de Girona i de Solsona són les úniques que encara no l'han instaurat, mentre que la de Tortosa tot just fa uns mesos que compta amb el primer diaca permanent i ja se n'està preparant un segon. En xifres, Barcelona encapçala la llista amb un total de cinquanta diaques permanents; la segueixen Vic, amb set; Tarragona, amb cinc; Urgell, amb tres; Lleida, amb dos, i Tortosa, amb un. Pel que fa a les Illes Balears, hi ha diaques, concretament set; a la diòcesi de Mallorca, mentre que de moment no n'hi ha ni a Menorca ni al bisbat d'Eivissa i Formentera. La quantitat de diaques permanents a Catalunya és força important en proporció al total de l'Església espanyola, que és d'uns 200. De les 68 diòcesis que hi ha a Espanya, en trenta hi ha diaques permanents.

Si observem el conjunt de l'Església universal, la xifra ascendeix fins a més de 27.000 diaques permanents arreu del món, amb un predomini, en el cas d'Europa, de països com Alemanya i Itàlia i, fora, dels Estats Units, on són més de 13.000.

Pot semblar paradoxal afirmar que el diaconat permanent és un dels ministeris eclesials més antics i més nous al mateix temps. Més antics, perquè ja apareix indicat a l'Església del Nou Testament («Els diaques han de ser marits d'una sola muller, han de saber portar bé els fills i la pròpia casa. Perquè els qui exerceixen bé el seu ministeri de diaques es guanyen la consideració

Mn. Josep Serra presideix la Comissió per al Diaconat Permanent de la diòcesi de Barcelona.

de tothom i arriben a posseir la confiança que ve de la fe en Jesucrist», cf. 1Tm 3,1-13), i més nous, perquè, després que el diaconat perdés el seu caràcter estable i permanent durant l'edat mitjana per passar a ser únicament un pas previ cap al sacerdoti, no va ser fins al Concili Vaticà II que es va restablir. D'aquesta manera l'Església recuperava plenament els tres ministeris ordenats: l'episcopat (els bisbes), el presbiterat (els preveres) i el diaconat (els diaques). Això sí, la instauració a cada diòcesi es deixava en mans del bisbe respectiu,

d'aquí la seva aplicació desigual.

El retrat robot de la majoria dels diaques permanents és el d'un home més gran de 35 anys, casat, pare de família, amb una feina estable de la qual depèn econòmicament i que la combina amb les funcions que pel seu ministeri el bisbe li ha encomanat. En el cas dels diaques casats, el paper de la dona és importantíssim tant abans com després de l'ordenació, ja que ha d'acceptar de manera convinguda i positiva la decisió del seu marit i ha de prestar-li suport i col·laboració sense fissures. D'altra banda, abans de l'ordenació diaconal, l'esposa haurà de donar el seu consentiment escrit. Aquest consentiment és imprescindible.

Els àmbits pastorals són molt amplis si tenim en compte que les funcions del diaca permanent són les funcions pròpies del ministeri de l'Església: servei a la Paraula —el diaca instrueix el poble de Déu a través de l'homilia, la catequesi i en els diversos espais de transmissió de la Paraula (*Directori per al ministeri i la vida dels diaques permanents*, 23-27)—; servei a la litúrgia —el diaca presideix la celebració

dels sacraments del Baptisme i del Matrimoni, de les exèquies, de la Litúrgia de les Hores i, sobretot, assisteix el bisbe i el prevere en la celebració de l'Eucaristia—, i servei a la caritat, en les seves múltiples dimensions, atenent especialment els més pobres i necessitats.

Tot i que la gran majoria dels actuals diaques permanents són homes casats, també n'hi ha de cèlibes. La diferència és que si bé per als cèlibes

l'edat mínima d'ordenació és de 25 anys, en el cas dels casats és de 35 anys, alhora que els demanen cinc anys de matrimoni. La voluntat és que un cop accedeixin al ministeri ja gaudeixin d'estabilitat familiar. D'altra banda, el diaca casat, si queda vidu, no es pot tornar a casar (llevat de casos molt excepcionals), mentre que el solter, un cop ordenat, tampoc no pot casar-se. Una altra pregunta que podem plantejar-nos, i que justament troba resposta al *Directori per al ministeri i la vida dels diaques permanents*, és si un diaca pot ser

ordenat prevere: «Un pas eventual al presbiterat de diaques no casats o que hagin enviudat serà una raríssima excepció, no més possible quan raons especials i greus ho suggereixin. La decisió d'admissió a

Els diaques permanents es van aplegar a la catedral de Barcelona durant el 20è aniversari de l'ordenació de Lluís Nadal Padró.

l'orde del presbiterat correspon al mateix bisbe diocesà, tret que no hi hagi altres impediments reservats a la Santa Seu.»

Comissió per al Diaconat Permanent

Mn. Josep Serra, superior del Seminari Conciliar de Barcelona, presideix des del 1997 la Comissió diocesana per al Diaconat Permanent i els Ministeris Laicals de la diòcesi de Barcelona. La missió d'aquesta comissió és, d'una banda, recollir les iniciatives dels que es presenten o presenten a altres per ser diaques permanents i, de l'altra, iniciar un procés que pot durar uns quatre anys, depenent de cada candidat, i que demana diferents àmbits de preparació: la dimensió espiritual, i per això es procura que cada candidat tingui el seu director espiritual; la dimensió intel·lectual, i per això es demana que rebi una preparació a l'Institut Superior de Ciències Religioses o a la Facultat de Teologia de Catalunya, i la dimensió pràctica, que comporta un contacte amb una determinada realitat pastoral, potser a la mateixa parròquia d'origen o en un altre indret. «També cal detectar que el conjunt de qualitats humanes del possible candidat siguin adients per al ministeri que més tard se li ha de confiar», conclou Mn. Josep Serra Colomer. És per això que es faran múltiples infor-

mes, entrevistes personals... tot per assegurar-se que és una persona de fe, de bon tracte, de diàleg i amb capacitats i possibilitats per realitzar la seva missió.

Mn. Armand Puig Tàrrach és director de la Comissió diocesana per al Diaconat Permanent de l'arquebisbat de Tarragona des del 1993, any de la seva creació. La primera ordenació d'un diaca permanent a la diòcesi va ser l'any 1986. Mn. Armand Puig posa èmfasi en el fet que, com que fa relativament pocs anys que es va restablir el diaconat de forma permanent i estable, encara cal anar trobant la manera concreta de poder articular la tasca pastoral dels diaques en relació amb els preveres: «Hi ha diòcesis o territoris on han arribat a uns punts fermes, mentre que en d'altres, amb menys anys d'experiència, pot haver-hi una mica de vacil·lació. Cal anar trobant l'encaix pastoral del diaca permanent, que pot ser diferent segons les persones, les circumstàncies i els llocs.»

Al si de la Conferència Episcopal Tarraconense, que té disset àmbits pastorals encomanats als diferents bisbes, és

Mons. Carles Soler, actualment bisbe de Girona, l'encarregat del Clergat i, per tant, dels diaques permanents. Justament Mons. Carles Soler, durant els deu anys que va ser bisbe auxiliar de Barcelona, va ser responsable dels diaques permanents en l'àmbit diocesà.

Isi bé no hi ha una comissió interdiocesana pel que fa al diaconat permanent, sí que s'estableix una col·laboració entre les vuit diòcesis amb seu a Catalunya gràcies a les trobades periòdiques que es fan en l'àmbit interdiocesà i que adopten un to familiar ja que hi participen els diaques amb les seves famílies. Així, des de fa setze anys, el primer trimestre de cada curs hi ha una trobada a la casa Sagrada Família de Rubí en una jornada àmplia de convivència i de celebració de l'Eucaristia. Més endavant, el segon trimestre, hi ha un recés de cap de setmana que també s'acostuma a fer a Rubí i, finalment, la trobada del tercer trimestre s'escau un dissabte del mes de maig, que es fa de forma rotativa pels diferents bisbats, fins i tot on encara no s'ha restablert el diaconat permanent. La darrera trobada va ser el 4 de maig passat al Seminari Conciliar de Lleida i, amb aquesta, es tancava la segona ronda per les diòcesis catalanes. L'any vinent hi ha la intenció de celebrar-la a Tortosa, per donar un nou impuls a la implantació encara incipient del diaconat permanent a la diòcesi. (C.M.)

Pau Cazeneuve i la seva dona, a l'extrem dret de la taula, durant una trobada de matrimonis.

El Tamboret d'en Pau i la formació matrimonial

Pau Cazeneuve, casat i pare de dos fills, fa 23 anys que col·labora a la parròquia de Sant Francesc de Sales de Barcelona en l'acolliment a les parelles que es preparen per rebre el sagrament del Matrimoni. A partir d'aquesta experiència va començar a sospesar la possibilitat del diaconat permanent. Les coses, però, no van ser fàcils; ja que van haver de passar catorze anys fins que va veure aconseguit, el 1993, el somni de l'ordenació.

Donada l'experiència prèvia, la tasca que li fou assignada va ser la formació pre i postmatrimonial, fins al punt que, amb la col·laboració de la seva dona, Vicenta Descarrega, porta fins a vint grups d'unes quatre o cinc parelles que es reuneixen periòdicament. Comparteixen experiències, dificultats i impressions de la vida en parella i de l'educació dels fills. Va ser a partir d'aquí que Pau Cazeneuve va començar a repartir a tots els recent casats el que ha esdevingut un emblema de la seva activitat ministerial. És un tamboret de fusta en miniatura fet per ell mateix que descansa sobre tres potes i que ve a simbolitzar la clau del matrimoni: amor, fe i fidelitat; sinceritat, entrega i diàleg, i intimitat, fills i paternitat. D'altra banda, els grups matrimonials del Tamboret d'en Pau fan altres activitats. Sense anar més lluny, amb motiu del dia de Reis, porten regals als infants acollits al santuari de Sant Josep de la Muntanya.

A banda de l'acolliment de parelles i de la celebració dels sacraments del Matrimoni i del Baptisme, Pau Cazeneuve, que ja està jubilat, celebra exèquies tres dies la setmana al cementiri de Collserola i un al de les Corts. (C.M.)

Entre les classes de Religió, la parròquia i l'Apostolat del Mar

Raimon Mateu, tarragoní de soca-rel, va ser ordenat diaca permanent el 23 de maig de l'any 1999, festa de la Pentecosta, a la parròquia de Sant Joan de Tarragona; «la meua parròquia», com esmenta Raimon, que és casat i té una filla i un fill.

Raimon Mateu manifesta que «és gairebé inexplicable com et sents cridat al ministeri. En el meu cas suposo que va influir el fet d'implir-me a la catequesi de la parròquia, d'adquirir un compromís i la pregària. Si més no, va ser una peregrinació a Santiago de Compostel·la, amb els joves de la parròquia de Sant Joan, la que va ser clau en la decisió».

En preguntar-li a aquest diaca tarragoní si creu que va encertar en l'elecció, aquest assegura que «servir els germans et fa créixer i t'omple veure que reps molt més del que hagas pogut donar, sobretot quan reps la mirada agraïda dels més necessitats. Sentir-te instrument de Jesucrist, ficat en una feina secular però amb el caràcter del clergue, és un privilegi que Ell m'ha concedit».

Raimon Mateu s'ha implicat de totes totes al servei de l'Església, en diferents camps. Després d'obtenir la diplomatura en Teologia a l'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós (Insf), des del curs 1999-2000 és professor de l'assignatura de Religió a l'IES de Torreforta. Adscrit a la parròquia de Sant Joan, hi exerceix el ministeri diaconal tot col·laborant en la catequesi baptismal i familiar. Així mateix, ajuda com a secretari adjunt de l'Insf i és col·laborador de l'Apostolat del Mar Stella Maris, amb especial atenció als tripulants dels anomenats vaixells de «bandera de conveniència».

La dedicació íntegra de Raimon Mateu a la seva condició de diaca, com ell mateix apunta, «és possible amb el suport de la família». La seva dona, Enriqueta, l'ajuda en tot, fins al punt que va prendre la responsabilitat del negoci familiar dedicat a emmarcament d'art. (Joan Boronat)

Raimon Mateu, beneint una imatge de la Mare de Déu de Montserrat.

Pas a pas vers el diaconat

No és estrany que en arribar un esdeveniment com és el de l'ordenació diaconal pluguin preguntes d'arreu, de la família, veïns i, especialment, dels companys de feina amb qui, al llarg d'una vida professional, es va establir una bona amistat.

La família ja sabia per on anaven els seus passos i a la parròquia va ser un gran dia. El que més m'ha sorprès ha estat el gran interès que es va desvetllar en homes que es troben en el mateix estat, casats i la majoria amb nés. Tots coincidien a preguntar: quins passos calia fer perquè un casat, en una edat madura, pogués ser ordenat diaca?

Efectivament, els passos a seguir són molt lents, reflexius i plens de pregària i d'estudi. A més, molt a prop teu hi ha la teua parròquia, on saben quins passos has de seguir. El primer és parlar amb el rector, que t'orientarà i t'acompanyarà.

Pedro Larrad
Diaca de Barcelona

Primer diaca permanent de Tortosa

Mn. Llorenç Callau Borrás, nascut a l'Ametlla de Mar (Baix Ebre) el 8 d'octubre del 1942, és, com a «bon calero», un gran servent i devot de la Mare de Déu de la Candelera, patrona d'aquest poble mariner. Des de ben petit va fer d'escolà de la parròquia, on ajudava Mn. Tomàs Balfegó en moltes activitats. I això fins a anar a la mili als 20 anys, on també, però, va ajudar el capellà.

En el camp laboral ha fet moltes coses. L'any 1971 va començar a treballar a la banca i fins a la prejubilació, l'any 1999. Abans, però, va fer altres treballs: de manobre, de venedor de sifons... A la seva dona, tortosina, la va conèixer en una primera comunió d'un familiar. L'any 1968 es van casar. Com a fruit del seu matrimoni tenen un fill, també Llorenç, que els ha donat, per ara, un nét, Santiago. Després de viure uns anys a Tortosa, es van traslladar a Vinallop, on tenien un terreny. Allí, en una parròquia petita que no té capellà resident, Llorenç és al servei de la comunitat, on s'encarrega de la clau, del temple, de la catequesi, de l'economia... Fou allí quan un dia el cardenal Carles, quan era bisbe de Tortosa, va visitar la parròquia, i es va quedar a resar el rosari amb la comunitat. Aquell rosari el dirigia Llorenç. En acabar, el cardenal li va dir a ell i al rector, mossèn Batiste: «Aquí tenim un bon diaca», a la qual cosa el rector va respondre:

«Quan vostè vulgui aquí té el primer diaca de la diòcesi.» Des d'aquell moment va néixer en ell la vocació de diaca. I fruit d'això, ja s'anava preparant per a aquesta possibilitat estudiant a l'Escola de Teologia diocesana.

Fou, però, el bisbe Xavier Salinas Viñals el qui li va fer la crida eclesial, signe inequívoc de la crida divina. Després de la consulta a la muller, que hi va estar plenament d'acord, va ultimar la preparació demanada pel bisbe. El dia 27 de gener del 2002 va ser ordenat de diaca a la catedral de Tortosa de mans del bisbe diocesà, havent rebut abans els ministeris de lector i acòlit i l'admissió als ordes sagrats.

Els ministeris encomanats al primer diaca permanent són el de ser assessor de la Delegació diocesana d'Economia, si bé després de la prejubilació, des de fa dos anys, ja estava ajudant en aquesta delegació. També en l'ambient més pastoral és secretari de la Delegació diocesana per al Catecumenat d'Adults i col·labora pastoralment a la parròquia d'Arnes, en la catequesi de Primera Comunió i de Confirmació i la litúrgia de la paraula; i també a la parròquia d'Horta de Sant Joan en la missa dominical, on ajuda el rector actual, Mn. Antonio. Sesé Esparducer. (Roman Casanova)

Pregària

Maria,
Mestra de fe, que, amb la teua obediència a la Paraula de Déu, has col·laborat de forma exímia en l'obra de Redempció, fes fructuós el ministeri dels diaques i ensenya'ls a escoltar i anunciar amb fe la Paraula.

Maria,
Mestra de caritat, que, amb la teua disponibilitat plena a la crida de Déu, has cooperat amb el naixement dels fidels en l'Església, fes fecund el ministeri i la vida dels diaques i ensenya'ls a donar-se en el servei del Poble de Déu.

Maria,
Mestra de pregària, que, amb la teua intercessió materna, has sostingut i ajudat l'Església naixent, fes que els diaques estiguin sempre atents a les necessitats dels fidels i ensenya'ls a descobrir el valor de la pregària.

Maria,
Mestra d'humilitat, que, per la teua consciència profunda de ser la Serventa del Senyor, has estat plena de l'Esperit Sant, fes que els diaques siguin instruments dòcils de la redempció de Crist i ensenya'ls la grandesa de fer-se petits.

Maria,
Mestra del servei ocult, que, amb la teua vida normal i ordinària plena d'amor, has sabut secundar en manera exemplar el pla salvífic de Déu, fes que els diaques siguin servents bons i fidels i ensenya'ls l'alegria de servir en l'Església amb amor ardent.

Amén

(Pregària de la peregrinació dels diaques a Roma durant el Jubileu del 2000)

L'any 1981 la diòcesi de Barcelona vivia l'ordenació de quatre diaques permanents que seguien el camí encetat per Lluís Nadal Padró, el primer ordenat a l'Església espanyola des de la reinstauració del diaconat permanent. Entre aquest grup tan primerenc hi havia Aureli Ortín, que aleshores tenia 38 anys, era casat i pare de quatre fills d'entre 11 i 4 anys.

Ara en té 58 i ja és avi. És degà del Col·legi de Diaques de Barcelona, forma part del Comitè del Diaconat Permanent de la Conferència Episcopal Espanyola i, durant setze anys, ha estat delegat espanyol al Centre Internacional del Diaconat, institució d'Església amb seu a Alemanya que des del 1965 ha treballat amb constància per la restauració del diaconat. D'altra banda, Aureli Ortín

fa tretze anys que és vicesecretari de la Conferència Episcopal Tarraconense, en fa sis que dirigeix el Gabinet d'Informació de l'Església a Catalunya i col·labora amb la Delegació diocesana de Catequesi de Barcelona. De forma paral·lela a les tasques ministerials, mitja jornada la dedica a la seva feina de professor en una escola, on bona part de les classes que imparteix són de religió.

Aureli Ortín és degà del Col·legi de Diaques de la diòcesi de Barcelona

—D'allò que es diu avorrit, no en deu estar...

—Saber-ho compaginar tot és un punt absolutament clau per al present i el futur del diaconat permanent en homes casats. Són pocs els que estan dedicats exclusivament al ministeri i per això és un punt clau compaginar la feina professional amb la dedicació al ministeri i, de manera absolutament natural, la dedicació a la família, però el que sobretot és important és la comprensió i el treball conjunt amb la dona. És evident que tot plegat suposa que de vegades ella hagi dedicat més temps als fills, però l'important és que això no impliqui un trencament per a la família sinó una millora. En el nostre cas concret, ho ha estat. Estic convençut que estem clarament obrint un nou camí en l'Església. Sempre dic que és un camí petit, però significatiu. El diaconat permanent, segurament, no resoldrà grans problemes ni necessitats de l'Església, però és un camí que cal anar obrint i consolidant.

—El diaconat permanent s'ha anat restaurant de forma desigual. Per què?

—La instauració del diaconat permanent per part dels bisbes té molt a veure amb el projecte d'Església que cada bisbe tingui i com vulgui construir la seva Església diocesana, perquè en els diaques, més important que el que fem, és el que som. Si es vol entendre el diaconat a partir del que fem, ja veurem que el que fem els diaques ho poden fer els capellans o ho poden fer

els laics, no hi ha res absolutament únic i propi dels diaques. El que és important de veure, i això només es veu des de la fe, és que som el signe sacramental de Crist servidor, d'aquest Crist que no és només el cap de la comunitat (representat pels bisbes i els preveres) sinó d'aquest Crist que es fa servidor de tots els germans. Els diaques, en aquest sentit, hem d'ajudar que tota la comunitat i tota l'Església es faci servidora. Per això l'escena de l'últim sopar, quan Jesús s'agenolla i neteja els peus dels deixebles, és emblemàtica per als diaques, però també ho ha de ser per a tota l'Església, que s'ha de fer servidora. Entendre tot això és molt important per comprendre, d'una banda, que no hem de solucionar la problemàtica de la manca de preveres que hi ha als països del primer món, perquè això requereix unes solucions específiques, i, de l'altra, que tampoc no som laics promocionats.

—Si el diaconat permanent té un lloc propi en la constitució jeràrquica de l'Església, per què va acabar desapareixent?

—El que anomenem la constitució jeràrquica de l'Església —bisbes, preveres i diaques— queda reflectida ja en el Nou Testament. En aquest sentit, el fragment de Fets en què els apòstols escullen set homes

ben vistos de la comunitat, els imposen les mans i pregunten perquè l'Esperit Sant davalli sobre ells per ajudar-los en el seu ministeri, d'alguna manera, sense entrar en discussions històriques, està en l'origen del diaconat. Això va funcionar en l'Església durant segles, però hi va haver uns factors que ho van distorsionar. Un d'aquests factors va ser que els diaques van anar adquirint un poder molt important en l'Església, perquè justament se'ls va encarregar l'economia com a part del seu ministeri. Fins i tot, hi va haver diaques que van ser elegits papes. A mesura que l'edat mitjana avançava, hi va haver una col·lisió de poders. Una part de la decadència del diaconat va ser motivada perquè els preveres no volien que els diaques tinguessin el poder que tenien, al mateix temps que s'anava

Foto: Àngels Barbié
Durant la inauguració l'any 1999 dels nous locals de la Tarraconense, Ortín assisteix l'arquebisbe Lluís Martínez Sistach.

de manera permanent el ministeri diaconal alhora que fa constar que pot ser conferit a homes casats. A la pràctica, els bisbes que han tirat endavant el ministeri, s'han decantat majoritàriament perquè fossin homes casats els admesos al diaconat permanent.

—Fins al punt que dels diaques permanents que avui hi ha a l'Església...

—...el 95% som homes casats, mentre que hi ha un 5% de diaques cèlibes, majoritàriament pertanyents a ordes religiosos.

—Quin és el paper del diaconat permanent en el futur de l'Església?

—Hi ha i hi haurà una gran reflexió, ja encetada en el Concili Vaticà II, sobre com l'Església ha de viure la seva pròpia realitat enmig del món; és a dir, sobre com tots els batejats, poble de Déu, hem d'anar realitzant la nostra funció en l'Església i en el món. En aquest segle que hem començat, hi haurà modificacions en la forma d'exercir el ministeri per part dels bisbes, els preveres i els diaques. La intuïció del Concili Vaticà II que tots els batejats som poble de Déu anirà avançant i passarem de ser una Església més piramidal, que és l'esquema que ens ha vingut de l'edat mitjana, a ser una Església més fraternal i compartida, en què cadascú anirà fent la seva funció, amb un subratllat: que la base cristiana és la gràcia de Déu que hem rebut en el Baptisme i que cadascú, en la seva missió, ha de fer fructificar. En aquest sentit, és evident que l'experiència que estem vivint els diaques permanents, especialment els casats, pot ser útil per a aquesta reflexió que l'Església anirà fent.

—El diaca permanent és ministre ordinari de dos sagraments: Baptisme i Matrimoni. És lícit demanar un augment de «competències»?

—De fet, s'ha demanat oficialment a la Santa Seu la possibilitat que els diaques

poguéssim administrar la Unció dels Malalts, sobretot en el cas dels que es dediquen a la Pastoral de la Salut, però, com que una de les fonamentacions bíbliques del sagrament de la Unció està lligada al ministeri presbiteral i aquest sagrament està molt vinculat a la celebració de la Penitència, s'ha denegat aquesta possibilitat.

—Quan parlem de Pastoral Vocacional, normalment sempre ens referim a les vocacions per al presbiterat i per a la vida consagrada. Hi hauria d'haver una Pastoral Vocacional específica per al diaconat permanent, o no cal?

—És evident que la Pastoral Vocacional és important per a l'Església, en el sentit que l'Església ha d'ajudar a madurar en la seva vocació tots els cristians. Aquesta és la base de tota Pastoral Vocacional, de manera que cada cristià, mogut per la gràcia i la voluntat de Déu, vagi descobrint la seva crida. Per tant, ni en el diaconat permanent ni en qualsevol altre àmbit de la vida cristiana podem dir que no es necessiti una Pastoral Vocacional. En aquest sentit, n'hi ha, però és insuficient. N'hi hauria d'haver més.

—Què és el que no ha de buscar un candidat al diaconat permanent?

—No hauria de buscar la pròpia satisfacció per damunt de tot o figurar enmig de la comunitat, i sí que es realitzi en ell la

«La intuïció del Concili Vaticà II que tots som poble de Déu anirà avançant fermament»

voluntat de Déu per mitjà del ministeri de l'Església. No hauria de buscar-se a si mateix, i sí tenir molt present que és Déu qui actua a través nostre i es fa servidor en bé de tots.

—Les trobades, tant en l'àmbit interdiocesà com diocesà, són un bon moment per compartir experiències i impressions?

—Sí, les trobades ens ajuden. En el cas de Barcelona, d'altra banda, ens reunim i ens trobem, periòdicament, com a mínim un cop per trimestre. Això ens ha ajudat molt en el nostre ministeri, perquè no l'hem viscut sols sinó que l'hem compartit en comunió i, d'alguna manera, en equip; un equip, evidentment, molt ampli i divers, però alhora molt ben relacionat.

Reportatge: Carme Munté

«Estem obrint un nou camí en l'Església»

perdent el sentit original de servei que el diaconat havia de tenir perquè el poder ho anava desfigurant. Però com que el diaconat venia des del començament de l'Església primitiva, no es va anular el ministeri, sinó que va quedar reduït només a un pas previ al sacerdoci.

—Abans del Vaticà II, hi va haver cap intent de recuperar el diaconat com a ministeri estable?

—El Concili de Trento, al segle XVI, va intentar recuperar-lo i, de fet, va estar a punt de restaurar-lo en el seu exercici, però no es va arribar a concretar. Quan va arribar el Concili Vaticà II, hi va haver molta gent que va reclamar que es recuperés aquest ministeri de manera estable; el gran argument que van donar els pares del concili que estaven a favor de la represa del diaconat era que no es podia prescindir de totes les gràcies que Déu dóna a la seva Església per donar fruit i que una d'aquestes gràcies era justament la del ministeri diaconal. Ja en la primera sessió es va plantejar que aquest ministeri pogués estar obert a homes casats i, tot i uns moments molt difícils, es va acabar dient que sí. D'aquesta manera, en la constitució *Lumen gentium*, al capítol 29, l'Església recupera

CAMPANYA D'APORTACIONS POPULARS AL NOSTRE SETMANARI

Adquirint les butlletes podeu optar als premis

SORTEIG TRADICIONAL: 4 DE JUNY

1r premi:

Un cotxe PEUGEOT 106 Max
3 portes.

Segon Premi:

5 dies d'estada a qualsevol ciutat espanyola;
inclou les Illes Balears i Canàries.
Comprèn: billets d'avió, acolliment i
trasllat a l'hotel, estada en hotel de primera
categoria i en règim de mitja pensió; en
temporada baixa d'octubre a abril)

Tercer Premi:

Material d'esport per valor de 450 €
(74.874 ptes.) a la botiga d'«Esports
Mañanès», (carrer Canuda, 26,
08002 Barcelona)

BUTLLETA DE COMANDA

Per participar en el Tradicional SORTEIG 2002 en suport de CATALUNYA CRISTIANA

☐ Talonaris a 75 €

☐ Butlletes a 1,50 €

Nom i cognoms.....

Adreça.....

Població.....

D.P..... Tel. Província.....

Trameto l'import per ☐ xec barrat ☐ gir postal

NECESSITEM EL VOSTRE AJUT

PODEU ADQUIRIR LES BUTLLETES A LES SEGÜENTS
LLIBRERIES DE BARCELONA:

—La Formiga d'Or, Av. Portal de l'Àngel, 3
—Balmesiana, Duran i Bas, 6
—Signe, Mallorca, 301

Podeu demanar-ho per correu enviant aquesta
butlleta de comanda.

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona, Tel. 934 092 700 - Fax 934 092 701

ELS CRISTIANS HEM DE SOSTENIR LA NOSTRA PREMSA. GRÀCIES PER LA VOSTRA APORTACIÓ

Vaticà

església en el món

Joan Pau II demana una nova evangelització del dolor

ROMA.— Joan Pau II va agrair la tasca que durant els disset d'anys d'existència ha dut a terme el Pontifici Consell per a la Pastoral de la Salut i va encoratjar els seus membres a continuar portant al món «l'Evangeli de la misericòrdia i de l'esperança». El Papa va dir a Mons. Javier Lozano Barragán i als membres i experts d'aquest dicasteri que està convençut que aquesta estructura eclesial encarregada de la salut oferirà una valuosa aportació a «una nova evangelització del dolor, que Crist assumeix i transfigura en el triomf de la Resurrecció». El Papa va insistir en la necessària vida sacramental i en la pregària, sense les quals el camí espiritual dels malalts i dels qui els assisteixen esdevé difícil. Joan Pau II va apostar per un compromís coral que pugui contribuir a encarar les dificultats en l'àmbit de la salut: el nombre decreixent de religioses compromeses en aquest àmbit, les dificultats d'organitzar en l'àmbit local una incisiva pastoral de la salut i l'acostament amb el personal sanitari, que no sempre està en sintonia amb les orientacions cristianes. (M.D.B.)

Augmenta el nombre de catòlics en un 38%

ROMA.— La Santa Seu acaba de publicar l'*Anuari Estadístic de l'Església catòlica* de l'any 2000. Segons el volum, el nombre de batejats en el món entre el 1978 i el 2000 ha augmentat en un 38%, i passa de 757 milions a gairebé mil cinquanta milions. En primera posició es troba Àfrica, amb un increment d'una mica menys del 140%, seguida a gran distància d'Àsia. Europa ocupa el darrer lloc amb un 5,8% de creixement. Pel que fa a la presència de catòlics respecte la població de les diferents àrees geogràfiques a Àsia el percentatge és de només el 2,9%, a Europa és del 40% i a Amèrica és del 63%, amb pics del 90,1% i del 86,6% al centre i al sud del continent, davant d'un modest 24,6% al nord. En els 22 anys que examina l'anuari, el nombre de bisbes ha passat de 3.714 a 4.541, mentre que els sacerdots se situen en poc més de 405.000, amb un lleuger descens del 3,75%. El clergat diocesà augmenta a tot arreu, amb excepcions, i el clergat religiós manifesta una tendència contrària, excepte en l'àrea asiàtica. La disminució de sacerdots és compensada per l'augment de candidats al sacerdot: de 64.000 el 1978 a 111.000 el 2000, amb augments més sensibles a Àsia i Amèrica. Els diaques permanents, des del 1978 en fort creixement a tot arreu, amb puntes del 67,8% a Europa; mentre que els religiosos professos no sacerdots han disminuït, i passen de gairebé 76.000 a poc més de 56.000. (Zenit)

El Papa diu «no» a les absolucions col·lectives de la penitència

■ El nou text «Misericordia Dei» insisteix en el sentit personal del perdó dels pecats

ROMA.— Joan Pau II afirma en la seva nova carta que cal recuperar el sentit del pecat i el de la reconciliació sacramental. El cardenal Ratzinger, en la presentació de la carta apostòlica en forma de *motu proprio* del Papa, va insistir en el sentit personal, i no col·lectiu, de

la confessió i l'absolució. La carta defineix les absolucions col·lectives com a casos extraordinaris i postula que no s'han de practicar excepte en casos en què es donin simultàniament les condicions de greu necessitat i perill de mort.

El cardenal Ratzinger va advertir que no es tracta d'un nou text que pesi sobre les espatlles dels cristians, sinó tot al contrari: el document recorda que la confessió pot esdevenir una experiència d'alliberament. *Misericordia Dei* és una carta centrada en el caràcter personal de la confessió i de l'absolució. Insisteix també en la condició necessària per rebre l'absolució, és a dir, la voluntat de canviar. En aquest sentit, el text reitera la negació de poder rebre l'absolu-

només es podrà administrar l'absolució col·lectiva dels pecats si hi ha greu necessitat i perill de mort en el mateix moment.

Corregir abusos en la celebració de la penitència

De la seva banda, el cardenal Jorge Arturo Medina Estévez, prefecte de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, va recordar que es tracta

D'esquerra a dreta: el cardenal Medina, el cardenal Ratzinger, Joaquín Navarro Valls i Mons. Herranz.

ció a «aquells penitents que viuen habitualment en estat de pecat greu i no tenen intenció de canviar de situació». Per al cardenal Ratzinger, això «no és una punició sinó una lògica: la situació pecaminosa separa de la comunitat de Déu i de l'Església, i si no hi ha voluntat de conversió no pot haver-hi absolució».

D'altra banda, en la carta, el Papa ha volgut aclarir que l'absolució col·lectiva practicada correntment és un abús que cal corregir. Les absolucions col·lectives són, segons el text, una excepció que només es pot aplicar en cas d'amenaça de perill de mort i on els sacerdots no tinguin temps per escoltar la confessió de cada penitent, i que hi hagi, al mateix temps, una greu necessitat. Greu necessitat equival a carestia de confessors per a cadascun dels penitents. En una festa o peregrinació no es considera que es doni aquesta greu necessitat.

La idea, repetida amb insistència en el document, és que la fórmula erròniament anomenada tercer ritu per alguns, es practiqui més enllà dels casos d'absoluta necessitat. La Congregació per al Culte Diví entén casos d'absoluta necessitat els que es viuen a països de missió on no hi ha prou sacerdots per acollir els fidels a la confessió i absolució personalitzada, on al mateix temps es dona el perill de mort i la impossibilitat real de poder confessar-se segons la forma ordinària, és a dir, personalitzada. El text és particularment insistent en la simultaneïtat d'aquestes dues condicions:

d'un ritu extraordinari, i va avançar que en la propera edició del ritual es deixarà aquesta fórmula en un apèndix per tal de subratllar-ne l'excepcionalitat: «Equiparar les "absolucions col·lectives" a la forma ordinària de la celebració del sagrament de la Penitència és un error doctrinal, un abús disciplinari i un dany pastoral.»

El cardenal Medina Estévez va explicar que aquesta carta apostòlica del Papa respon a la necessitat d'aclarir que les absolucions col·lectives no es poden administrar amb la freqüència amb què s'està fent actualment. Tanmateix, el cardenal no va voler especificar en quins països es donen aquests abusos i va preferir mantenir-ho en secret perquè revelar-ho seria «desagradable i contraproduent». Amb tot, es va referir a zones de parla anglesa. Els bisbes de les diòcesis on es practiquin aquestes absolucions n'han d'indicar l'existència a la Conferència Episcopal pertinent, que a la vegada ho comuni-

carà a la Congregació per a la Disciplina dels Sagraments. És competència de cada conferència de bisbes decidir les normes que emanaran o actualitzaran a la llum d'aquest *motu proprio* en relació amb el cànon 961 del Codi de Dret Canònic, el cànon que fa referència precisament a aquesta qüestió.

Per la seva banda, el cardenal Ratzinger va insistir en el caràcter personal del sagrament de la Penitència, recordant que la culpa és personal i per tant el perdó també ho ha de ser. Per al prefecte de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, «l'absolució col·lectiva és una forma possible només en determinats casos de necessitat i pressuposa la voluntat de confessar personalment els pecats tan aviat com sigui possible». A més, va recordar que «no és poder de l'Església substituir la confessió personal amb l'absolució general». Mons. Julián Herranz, president del Pontifici Consell per als Textos Legislatius, va remarcar que el text vol rellançar el sagrament de la Penitència i vol ajudar a aplicar les normes de l'Església. Per a Herranz, es tracta de «redescobrir el sentit del pecat per retrobar el sentit de la misericòrdia de Déu».

El text també demana que les Conferències Episcopals garanteixin que la seu per a la confessió estigui situada en un lloc patent per tal que els fidels ho reconeguin immediatament i que estigui proveïda de reixa perquè qui vulgui confessar-se d'aquesta manera ho pugui fer. La raó de ser d'aquest document és la voluntat de corregir l'afebliment de la consciència i un cert relaxament de la vida cristiana, va concloure el cardenal Medina Estévez, a qui el Papa ha demanat que continuï al seu càrrec de prefecte durant un altre període.

Miriam Díez Bosch

LA PROPERA SETMANA CATALUNYA CRISTIANA PUBLICARÀ ÍNTEGRAMENT EL TEXT DE LA NOVA CARTA DEL PAPA MISERICORDIA DEI.

LLOGERS • ALQUILERS • LOCATIONS • RENTS • ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

GESTIO

immobiliària

93 451 50 00

FINQUES GANDIA - DIPUTACIÓ, 182 -

189 - 08011 BARCELONA

P. Emilio Bárcena, director de la Casa Nova de Jerusalem

«Confio que d'aquesta situació en surti una bella història d'esperança»

Al tancament d'aquesta edició, quan preparàvem la informació sobre la sortida imminent dels palestins refugiats a la basílica de la Nativitat a Betlem, ens arribava una galleda d'aigua freda: marxa enrere en l'evacuació del temple. Semblava que tot era a punt per a la sortida a Gaza de 26 palestins, acusats de delictes

menors per Israel, i de 84 civils que quedarien en llibertat. L'únic obstacle a salvar eren els 13 extremistes de faccions armades palestines que Israel exigia deportar. Tot just conèixer la notícia, ens posàvem en contacte de nou amb el pare franciscà Emilio Bárcena, director de la Casa Nova de Jerusalem.

—Com s'ha rebut aquesta notícia?

—Ha estat un daltabaix. Fora de la basílica estava tot preparat. Hi havia autocars que estaven a punt per traslladar els palestins. Tot s'ha complicat a última hora, quan ja sortia el primer palestí de la basílica. Tot s'ha bloquejat perquè els tretze palestins armats han causat problemes. No han volgut lliurar les armes; no se sap on se'ls pot enviar perquè cap país se'n vol fer càrrec; ningú no sap què pot passar si es queden sols a la basílica. Estava tot preparat i tot s'ha quedat en no-res.

—Ha estat un cop dur.

—La veritat és que hi ha força desèncis i descoratjament. Són molts dies els que porten tancats, des del 2 d'abril. No deixen acostar-se ningú amb menjar o medicines. Els franciscans estan donant un gran testimoni, seriosos i responsables, però són humans i estan desil·lusionats perquè havien vist obert el cel i s'han quedat amb un pam de nas.

—En quina situació es troben?

—Els franciscans estem enmig de les dues parts en conflicte i ens toca patir molt. No es veu la bona voluntat per enllòc, tot i que no dubto que hi ha persones de bona fe. A Terra Santa, els franciscans rebem bufetades per totes dues bandes, sense oblidar tots els cristians, que ho estan passant malament de debò. Però també cal dir que si els de dins de la basílica estan molt cansats, també ho estan els de fora, els soldats israelians. El desgast físic i psíquic és molt gran. I la població de Betlem està més que farta d'aquesta situació. Tots els dies preguem per aquesta pau que tant desitgem i que no arriba. Hi ha molt esperit de sacrifici i en aquest sentit vull subratllar la tasca extraordinària que fan els salesians a Betlem, que reparteixen aliment i ajuden la gent.

—Com valora la visita que va fer el cardenal Etchegaray?

—El cardenal Etchegaray ens ha donat

molts ànims. Ell volia visitar Betlem i pregar amb els frares franciscans de la Nativitat, però no el van deixar passar. Almenys, va poder parlar amb ells per telèfon. El cardenal ha treballat moltíssim per intentar arreglar la situació de la basílica i ens ha transmès la proximitat del Papa i de l'Església, que sabem que ens té molt presents en les seves pregàries.

—Continua vigent l'esperança?

—És difícil pensar en l'esperança quan té lloc un atemptat suïcida, perquè saps que després vindrà la resposta israeliana. És un peix que es mossega la cua. La venjança és una cosa sagrada a Orient. Aquí l'única lògica que hi ha és que precisament no existeix lògica. No ens volem fer il·lusions perquè no hi ha res clar. Això no obstant, confio que de tota aquesta situació, finalment, en surti una bella història d'esperança. Per això demanem als qui creuen en Déu i en la justícia que continuïn pregant per nosaltres. (R.M.J.)

Mons. Sabbah defensa la fi de l'ocupació militar

El patriarca llatí de Jerusalem, Michel Sabbah, ha defensat la fi de l'ocupació militar per part israeliana com a via per aconseguir la pau. Aquesta reflexió l'ha feta a través d'un article difós pel patriarcat. Per a Mons. Sabbah, «l'Estat d'Israel existeix i té el dret d'existir i de viure amb seguretat. L'Estat de Palestina encara no existeix, però té igualment el dret d'existir i de viure en seguretat». Així, constata que l'ocupació militar l'única cosa que aconsegueix és privacions, limitació de llibertat, sofriments i humiliacions. Per això, recorda que tan sols el camí de la pau condueix a la pau.

En el seu article, el patriarca llença una acusació a la comunitat internacional, «que no ha tingut el valor ni ha volgut córrer el risc d'assumir les mesures necessàries com ha fet en altres llocs. Per tal de garantir la pau a la regió, la política mundial haurà de canviar: la seva base de la justícia i d'un respecte igual per a tothom». (Misna)

A GAES podem ajudar-lo

Més de 50 anys d'experiència en correcció auditiva.

Envii el cupó adjunt o bé truqui al **902 39 39 40** per a concertar dia i hora de la seva **revisió auditiva gratuïta**.

Si ens visita durant els propers 15 dies rebrà un regal exclusiu.

Els nostres audífons són:

- còmodes
- invisibles

REGAL ESPECIAL

GAES
CENTRES AUDITIVS

Cupó reserva de Revisió Auditiva GRATUÏTA.

Adopti una decisió que millorarà la seva vida.

☐ Si, desitjo concertar una visita per a la meua revisió auditiva gratuïta i rebre de forma totalment gratuïta el meu regal sorpresa, sense cap compromís per la meua part.

Envii aquest cupó de reserva amb les seves dades a: **GAES, S.A. Dpt. Màrqueting, Pere IV, 160, 08005 Barcelona**

DADES PERSONALS

NOM I COGNOMS:

ADREÇA:

..... PIS: PORTA:

POBLACIÓ:

C.P. PROVÍNCIA:

DATA DE NAIXEMENT: / / TELÈFON:

La informació que ens facilita quedarà recollida en el nostre fitxer. Vostè té dret a accedir a aquesta informació i rectificar-la o cancel·lar-la, en cas de ser errònia. Si desitja que les seves dades quedin en els nostres fitxers, però no desitja rebre informacions comercials d'altres empreses, faci'ns ho saber. (Llei orgànica 5/1992).

l'abril

Repàs a les activitats de Joan Pau II

El Papa amb... Llatinoamèrica

A les comunitats llatinoamericanes residents a la ciutat de Roma

ROMA.— Més de cinc mil fidels llatinoamericans residents a Roma van escoltar Joan Pau II el 13 d'abril convocats a l'aula Pau VI en ocasió de la missió ciutadana que la diòcesi de Roma ha portat a terme entre aquestes comunitats. La invitació del Salvador, «Veni a mi tots els qui esteu cansats i afeixugats, i jo us faré reposar» (Mt 11,28), ha estat acollida en l'ànima de tants immigrants llatinoamericans que, cansats, desanimats, dèbils i indefensos, han trobat alleujament en l'encontre de fe amb el Senyor. Al seu costat i tot seguint el seu Evangeli podem trobar pau i serenor també en els moments més difícils. Ell carrega amb les penes i misèries més profundes alhora que fa renéixer el vigor i l'esperança per continuar en vida. És una vivència que els llatinoamericans han experimentat moltes vegades en les comunitats i

cultures d'origen marcades personalment i familiarment per la fe en Crist Salvador. Cal conservar a la diòcesi de Roma, amb zel i testimoniant-lo, el propi patrimoni de fe i cultura ric en valors espirituals i tradicions religioses. L'entusiasme i l'alegria de la fe catòlica expressat en el cant, en les festes, en la dansa, en els vestits, en els pelegrinatges i devocions a les imatges del Senyor, de la Mare de Déu i dels sants és el tresor més preuat que cadascú posseeix íntimament i que a la vegada és força de cohesió. Lliurant l'evangeli de sant Marc als seus compatriotes, els missioners, han portat l'amor de Crist i l'abraçada materna de l'Església. D'aquesta forma, han ofert també la possibilitat de consolidar la fe i la solidaritat amb la pròpia comunitat ètnica present a la ciutat de Roma.

La missió ha rebut l'ajut dels centres

pastorals que des de les parròquies atenen les necessitats espirituals i materials dels immigrants. A través d'aquests centres la diòcesi espera afavorir la integració d'aquestes comunitats amb les comunitats cristianes i civils de Roma. Així, cada immigrant no és un estranger o un hoste, ni és acollit només pel seu treball, sinó que és persona portadora de valors humans, culturals i religiosos que enriqueixen la societat i l'Església local. Portem a tots les paraules consoladores del Salvador: «Veni a mi.» Fem-ho, sobretot, als qui lluny de la seva terra i de la seva família pateixen situacions de desorientació i de desànim en el camp de la fe i de la vida cristiana. La missió haurà de mantenir al cor de cada immigrant la fe en Crist, la comunió i la unitat entre els llatinoamericans i les comunitats cristianes de la ciutat. (C.C.)

Globalitzar la solidaritat

En aquest mes d'abril passat, moltes de les intervencions del Papa s'han centrat en la violència a Terra Santa. Paraules d'ànim, de denúncia, de dolor i també d'esperança són les que hem recollit i publicat en aquest darrer mes. Però el Bisbe de Roma no ha oblidat altres temes com ara la globalització, que ha d'estar al servei de la persona per tenir esperança en un futur millor. Així, Joan Pau II feia una crida als responsables polítics i econòmics a prendre mesures solidàries creatives perquè la globalització no augmenti la diferència entre privilegiats i desfavorits. Aquesta proposta la feia en rebre els membres de l'Acadèmia Pontificia per a les Ciències Socials: «Els agents de la vida social, política i econòmica s'han d'endinsar en els camins de la cooperació entre persones, entre empreses i nacions perquè la gestió de la nostra terra estigui al servei de les persones i dels pobles, i no tan sols del lucre.» Per al Pontífex, la clau del futur consisteix a «educar les joves generacions en un esperit de solidaritat i en una autèntica cultura de l'obertura a allò universal i a l'atenció de totes les persones, independentment de la seva raça, cultura o religió». (Zenit)

A la Conferència Episcopal de Bolívia

ROMA.— Tota visita *ad limina apostolorum Petri et Pauli* vol renovar el compromís pastoral dels bisbes davant les tombes dels sants apòstols i enfortir els vincles amb la seu de Pere i els seus successors. En aquest cas, Joan Pau II davant l'episcopat bolivià té present aquest poble i la seva realitat eclesial. De cara a la formació dels candidats al sacerdoci i a la vida consagrada, amb els quals «l'Amo dels sembrats» (Mt 9,38) continua beneint Bolívia, no es pot oblidar que la manca de vocacions no justifica mai que no s'exigeixi la idoneïtat que pertoca. És, doncs, necessària una preparació teològica sòlida i una espiritualitat profunda per comprendre i acceptar amb goig les exigències del ministeri i de la consagració. Tot s'haurà de presentar sense por i tal com l'Església ho demana inspirada en el model del bon Pastor i el goig d'haver trobat una perla de gran valor (Mt 13,46).

El paper dels laics compromesos a la catequesi, als encontres d'oració comunitària i lectura de la Paraula de Déu té una especial importància. Cal procurar, però, que la dedicació als serveis eclesials no els porti a deixar les seves responsabilitats específiques en el món professional, social, econòmic, cultural i polític. Les ràpides i profundes transformacions a Bolívia també reclamen el respecte dels principis ètics i la il·luminació dels valors evangèlics perquè les realitats temporals siguin ordenades segons Déu. El proselitisme de les sectes és un fenomen dolorós que aprofita les arrels religioses sembrades per l'Església per apartar la gent del qui les ha sembrat. És una ocasió per reviuir l'experiència de Jesús: «I, si dic la veritat, per què no em creieu?» (Jn 8,46). En la rica tradició boliviana no manquen formes de pietat popular ben arrelades que arriben al cor del poble ni mitjans adequats per a la vivència

Els bisbes de Bolívia van ser rebuts pel Papa.

profunda de la fe. La senzillesa d'aquestes manifestacions no s'ha de confondre amb la superficialitat de la fe. Causa d'una greu preocupació seria si aquesta superficialitat es produís per una atenció personal

escassa als fidels o per la feblesa de l'acció evangelitzadora. L'experiència demostra que les sectes no prosperen on l'Església viu intensament la vida espiritual i el servei de la caritat.

El ministeri pastoral dels bisbes bolivians s'ha d'exercir en una situació social delicada amb diversos conflictes i brots de violència. Formant part de les iniciatives pacífiques es promou la justícia i la solidaritat fraterna per tal que la societat s'allunyi de tot partidisme egoista, qualsevol forma de violència o manca de respecte pels drets de la persona humana, especialment el dret a la vida. (C.C.)

Paraules per a la reflexió

- «La salvació donada per Déu, capaç de fer brollar l'alegria i la confiança fins i tot en el dia fosc de la prova, està representada per la imatge, clàssica a la Bíblia, que és la gràcia de l'Esperit Sant. Malauradament, la humanitat renuncia amb freqüència a aquesta font que apaga la set de tot l'ésser de la persona» (audiència general del 17 d'abril).
- «Si bé és certament legítim per a una empresa del camp biomèdic o farmacèutic cercar un retorn apropiat de la seva inversió, en ocasions passa que s'imposen interessos financers en les decisions i productes que són contraris als valors humans i a les demandes de justícia. Com a conseqüència, sorgeix un conflicte entre interessos econòmics i la medicina i l'atenció sanitària» (carta enviada a la Conferència Internacional celebrada a Varsòvia del 5 al 6 d'abril).
- «L'Església, amb les seves institucions educatives, ajuda a alliberar les persones de la greu forma de misèria que és la manca de formació cultural i religiosa. Mitjançant les seves obres en els sectors de sanitat, vol promoure el respecte de la vida humana i dona testimoni de la sol·licitud de Déu pels qui pateixen» (discurs pronunciat en rebre les cartes credencials del nou ambaixador d'Angola al Vaticà).

A l'audiència del 17 d'abril, Joan Pau II va beneir una imatge de sant Celestí V.

- «Estimats germans, pastors del Poble Sant de Déu, és molt important que l'obertura, l'honradesa i la transparència siguin sempre les característiques de tot el que fa l'Església, en totes les seves activitats espirituals, educatives i socials, així com en tots els aspectes de la seva administració» (rebuda als bisbes nigerians en la seva visita *ad limina*).

Espanya

Caritat i solidaritat davant la pobresa

■ El 19 de maig, Dia de l'Apostolat Seglar i d'Acció Catòlica

MADRID.— El lema escollit enguany per celebrar el Dia de l'Apostolat Seglar i d'Acció Catòlica, «Caritat i solidaritat davant l'oblit dels pobres», posa en relleu que la solidaritat és una virtut cristiana amb molts punts de contacte amb la caritat. Actualment al món hi ha més de 1.500 milions de persones que amb els seus ingressos no arriben al mínim per viure dignament. A més, hi ha 1.000 milions d'analfabets, 800 que pateixen desnutrició i 750 que no tenen serveis sanitaris.

Amb motiu d'aquesta jornada, la Comissió Episcopal d'Apostolat Seglar ha publicat un comunicat en què assenyala la proximitat i l'amor desinteressat de tants cristians, que diàriament lliuren les seves vides per amor a Crist en el servei als més necessitats. Davant les xifres que ens revelen la pobresa del nostre món, la Comissió destaca que els «moviments i associacions dels fidels laics han de ser corrents vius de participació i de solidaritat, per crear unes condicions més justes i frateres en la societat». Segons els bisbes, la pobresa indica una «desigualtat injusta i homicida i constitueix una vergonya per a la consciència de qualsevol ésser humà civilitzat, ja que els béns que Déu ha posat a disposició de la humanitat no són a l'abast de tothom».

Els prelat alerten de l'error que seria parlar de pobresa només des del punt de

vista material. Per això, es refereixen també a la «pobresa cultural», a la «pobresa espiritual» o a la «pobresa política». El missatge indica que quan s'analitzen les causes de la pobresa, «ningú no se sent al·ludit. Els culpables sempre són els altres». En aquest sentit, es comprova que «són fonamentals les accions o omissions dels països rics i desenvolupats, així com les actuacions de certes minories dels països en vies de desenvolupament, les que provoquen aquestes situacions d'indigència». Així, recorden els bisbes, tothom hauria de fer un examen de consciència per veure quin ús es fa dels béns rebuts de Déu i assumir la responsabilitat que correspongui.

Davant les situacions de pobresa i de misèria, constata el comunicat, no n'hi ha prou amb la justícia. Cal la solidaritat, «alimentada per l'amor als germans. (...) El

Pòster oficial de la jornada.

que dóna sentit a la solidaritat és la consideració de l'ésser humà com a persona i la ferma decisió de posar tots els mitjans al nostre abast per superar les causes que provoquen, mantenen o incrementen el dolor dels germans». Els bisbes entenen la solidaritat com a sacrifici, renúncia a

l'egoisme i actitud de desprendiment i no com a «sentiment filantròpic, superficial i transitori».

La Comissió Episcopal crida a contemplar la solidaritat des de la fe, revestida per la gratitud, el perdó i la reconciliació. Aquesta visió porta a veure la persona com a imatge del Pare, redimit per la sang de Jesucrist i animat per la força de l'Esperit Sant. «En conseqüència, ningú no pot ser exclusiu del nostre amor.» Es tracta de descobrir en els necessitats el rostre de Crist sofrent.

Al dia de Pentecosta, l'Església convida els membres de l'Església i les persones de bona voluntat a revisar el seu comportament amb els marginats, des d'una actitud de veritable conversió. «Aquesta conversió ha d'anar acompanyada del propòsit ferm de compartir els béns amb els necessitats i de participar activament en la vida social, econòmica i política amb la finalitat de trobar projectes que evitin formes d'exploació miserable.» Així, els bisbes exhorten els fidels cristians laics a associar-se als moviments apostòlics per fer present i visible l'Església com a comunitat i aconseguir més eficàcia en l'apostolat i en l'acció. (C.C.)

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 169,49 €** ☐
Àsia i Oceania: 235,01 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐

Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: **CATALUNYA CRISTIANA**
 Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

L'Evangeli, a través d'Internet

MADRID.— El 12 de maig l'Església va celebrar la XXXVI Jornada Mundial de les Comunicacions Socials. Enguany totes les comunitats han reflexionat sobre el missatge del Papa titulat *Internet: un nou fòrum per a la proclamació de l'evangeli*. El missatge afronta com endinsar-se amb encert en el ciberespai i pren com a punt de partida l'impuls fonamental de tota l'acció evangelitzadora de l'Església: l'Esperit Sant que va baixar sobre els apòstols per Pentecosta. Aquest impuls ha dut els cristians «a creuar molts llindars culturals, cada un dels quals demanava noves energies i imaginació per proclamar l'únic evangeli de Jesucrist». Un dels punts per reflexionar era el valor de les comunitats virtuals suscitées a Internet com a punts d'acollida per a persones en recerca i com a suport dels nous creients en el camí de la fe. També es convidava l'Església a con-

siderar els innombrables documents, informació i recursos eclesials disponibles a Internet.

En paraules del Papa, l'acció evangelitzadora a través d'Internet no ha de substituir la trobada personal, «el món real de la comunitat cristiana», en el qual es dóna una presència física de companyia amb els germans, una transmissió eficaç dels valors, un intercanvi real que és factor de creixement humà i espiritual, on té lloc l'acció litúrgica i sacramental de l'Església i una forma d'«experiència de Déu que no pot ser substituïda per cap forma de comunicació mediàtica». En la jornada també es va posar èmfasi en la responsabilitat social per superar els riscos que suposa Internet i lluitar contra exclusions i desigualtats; promoure la protecció dels nens i els més febles; afavorir la cultura del diàleg i la participació, etc. (C.C.)

Ajut al clergat natiu

MADRID.— El 5 de maig es va celebrar la jornada en suport del clergat natiu amb el lema «En la missió, les vocacions consagrades necessiten el nostre suport», tant espiritual com material. I és que la formació del clergat propi és un dels objectius més importants de les Esglésies joves. Mons. Francisco Pérez, bisbe d'Ossa-Soria i director de les Obres Missionals Pontificies Espanya, deia que aquestes vocacions no «hem de mirar-les amb complex de superioritat com si fossin fruit nostre sinó com a regal de Déu

que ens mou a identificar-nos cada dia més amb la vocació cristiana a la qual hem estat convocats». Per això, assenyalava que cal donar suport a aquests testimonis d'esperança i pregar Déu perquè envii vocacions al sacerdot i a la vida consagrada: «Els sacerdots, els religiosos i els consagrats porten amb ells una vida veritable que desitgen anunciar sense falses expectatives atès que l'esperança cristiana no és una mera curiositat d'un futur incert, ni apreciacions bàls de l'existència humana.» (C.C.)

Carta Dominical

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Actualitat de Jesús

Vull començar subratllant la necessitat de reconèixer la meua vida, com a rebuda de Déu, com un do social, és a dir, un regal que em fa Déu perquè jo el retorni als germans. Això m'ajuda a veure en què consisteix el veritable culte a Déu en la meua vida. He de centrar-la en Déu, que ha fet el seu centre en els homes. El desig de Déu és «ser amb els fills dels homes» i la nostra conversió s'orienta a un servei més gran als homes.

Hem de seguir donant la nostra vida, per això és bo que ens preguntem: quanta vida comunico? A qui comunico la meua vida? I, naturalment, aquí està implícita la pregunta: fins a quin punt em dono i fins a quin punt em reservo? I això només ho podem viure si vivim en la imitació de Jesús. Per això, cal recordar alguns dels seus trets, per poder, d'aquesta manera, reproduir la seva imatge en nosaltres.

El primer tret fonamental és la confiança. La confiança de fills, evidentment. No hem de tenir un esperit d'esclaus, sinó un esperit de fills. La confiança —vull concretar-la— és recolzar-se en un altre. I si pensem que neix de sentir desemparament, molt millor! Mes no és el desemparament existencial que s'expressa en dir: «No puc; no sé; no

sóc capaç.» No és això. És desemparament de mi mateix, sí, però no en el buit, sinó en la confiança que Déu atén aquest desemparament i això és pobresa d'esperit. Veure la nostra pobresa sense deixar de veure l'omnipotència de Déu que actua davant d'aquesta pobresa.

Una altra conseqüència de la confiança en Déu és la capacitat de risc; per sobre de tota raó i de tot càlcul. És a dir, sobrepasant el càlcul quan es tracti d'esforçar-se cap al bé. En la confiança va inclòs el risc que va més enllà del càlcul humà. És risc que un veu, però que no sobrevalora, i això malgrat que de vegades ens tremoli l'ànima. A mi m'agrada aquella cita de Jeremies (Jr 30,21) en què Déu es pregunta: «Qui gosaria acostar-se a mi?»

La segona actitud de Jesús és la llibertat. Recordem el text de Gàlates 5,1: «Crist ens ha alliberat perquè siguem lliures.» Sentir-nos lliures és una invitació que ens hem de fer cadascú a viure en una caritat més profunda que fins ara envers els altres, amb tot l'amor que Déu posa en la meua vida. I, com que és per amor, ens comprometem en l'amor al proïsme lliurement, i en això sintonitzarem amb l'actitud de fons de Jesús: «Ningú no me la pren, sóc jo qui la

dono lliurement. Aquest és el manament que he rebut del meu Pare.» El manament de donar la vida? No, el manament de donar-la lliurement.

Hem de fer la voluntat de Déu lliurement, per amor, perquè, abans que existís l'home la creació sencera obeïa Déu per mitjà de l'observança —sense capacitat de fer-ho per amor— de les lleis físiques, químiques i biològiques, que fan la seva voluntat.

Tercer i últim tret, la disponibilitat. És el tercer tret del Fill: en tot moment Jesús està en missió. En tot moment. La seva primera paraula és: «Aquí em tens, Pare, per fer la teua voluntat» i tota la seva vida és compliment de la voluntat del Pare. Que bell és aquell text de la carta als Romans (Rm 8), que ens assegura que, en l'amor, no ens faltarà l'ajut de Crist: «Qui ens separarà de l'amor de Crist? La tribulació, l'angoixa, la persecució, la fam, els perills...?» Acabem recordant que «Ell, que no va plànyer el seu propi Fill, sinó que el va entregar per tots nosaltres, com no ens ho donarà tot juntament amb ell?» (Rm 8,32).

Demanem que sapiguem donar la vida per realitzar-la plenament. I que ho sapiguem fer amb aquests trets del tarannà i l'elegància espiritual, i també amb el goig, amb què ho feia Jesús.

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Aplec de l'Esperit

Després de la Pasqua florida celebrem la Pasqua granada. El dia de la Pentecosta es va complir la promesa de Jesús: els Apòstols reberen el do de l'Esperit Sant. Any rere any tots rebem l'Esperit de Pentecosta.

Aquest diumenge, a la Seu d'Urgell, milers de joves de Catalunya i les Balears, convocats pels seus bisbes, s'apleguen per celebrar l'Aplec de l'Esperit. Volen rebre l'Esperit Sant. És una manifestació ben palesa de la vitalitat de l'Església i de la seva juvenesa, animada per l'Esperit. Tot això ve d'aquell primer Pentecostès.

L'Esperit vessat aquell dia de la Pentecosta inaugura una nova etapa en la història de la Salvació. L'Esperit serà la renovada presència de Déu enmig del seu poble; serà la força que guiarà els deixebles de Crist en la seva missió de donar testimoniatge del Ressuscitat; serà qui orientarà aquesta activitat testimonial i qui promourà la proclamació missionera.

La vinguda de l'Esperit Sant significa la transferència que fa Jesús del seu propi Esperit i de la seva missió a l'Església que neix i comença a expandir-se aquella dia

de Pentecosta. Ressonen fortament aquestes paraules del Senyor ressuscitat dirigides als seus deixebles: «Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres. Llavors alenà damunt d'ells i els digué: «Rebeu l'Esperit Sant»...»

L'Església té com a ànima l'Esperit Sant. Sant Agustí afirmava que «el que és l'ànima per al cos, això és l'Esperit Sant per al cos de Crist que és l'Església». I continua dient: «L'Esperit Sant fa en tota l'Església allò que fa l'ànima en tots els membres del cos.» Per això, quan l'ànima abandona el cos, els membres i la seva unitat es descomponen. La unitat de l'Església és fruit de la presència i de l'acció en ella de l'Esperit Sant. Ho recorda sant Pau: «Els dons són diversos, però l'Esperit és un de sol.»

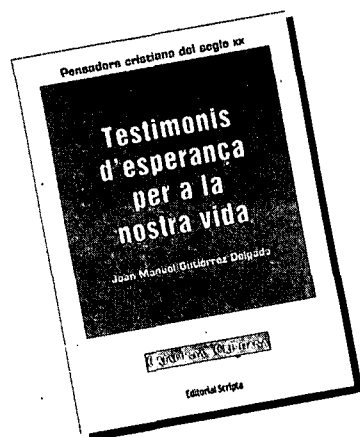
En aquest sentit, el Concili Vaticà II ens diu: «L'Esperit dota i dirigeix l'Església amb diversos dons jeràrquics i carismàtics. [...] Rejoveneix l'Església amb el vigor de l'evangeli, la renova sense parar i la porta a la unió total amb Jesucrist.» Conscients d'aquest paper de l'Espe-

rit Sant, el nostre concili provincial Tarraconense, del qual en aquesta festa de Pentecosta s'esdevé el setè aniversari de la clausura, tingué com a finalitat principal escoltar què deia l'Esperit a les nostres Esglésies diocesanes.

L'apòstol Pau, que ha rebut la revelació del mateix Jesús, escriu als cristians de Roma: «Vosaltres no heu rebut un esperit d'esclaus [...], sinó l'Esperit que ens ha fet fills i ens fa clamar Abba, Pare.» Tenint en compte aquest ensenyament, hom té la certesa que està lligat a Déu filialment, per una vida d'amor; que hi ha algú que ens vincula amb el Pare i Jesucrist: l'Esperit Sant.

Tots els joves congregats en aquest nou aplec de l'Esperit porten en el seu cor una mateixa il·lusió: «Néixer de nou.» Tot aquell qui és en el Crist és una nova criatura; per a ell ha passat allò que era vell i tot s'ha tornat nou. Són nois i noies nous en un món vell que vol retrobar la novetat de la Pasqua; nois i noies cristians que amb la seva vida quotidiana fan el present i es preparen per construir un futur millor al servei de la humanitat i del pla de Déu sobre la creació i salvació.

Si t'han agradat els
«Pensadors cristians del segle XX»,

NO US
PERDEU EL
LLIBRE

Regala't el llibre i ajudaràs el setmanari

Desitjo rebre el/els llibre/s: Testimonis d'esperança per a la nostra vida
Testimonios de esperanza para nuestra vida

català: _____ castellà: _____ total llibres: _____ a 9,62 € = _____ €
(com a donatiu, despeses d'enviament incloses)

Nom: _____

Adreça: _____

C.P.: _____ Població: _____

Forma de pagament:

☐ gir postal ☐ enviament xec ☐ es pot presentar un càrrec a:

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Entitat Oficina DC Compte

ENVIA LA BUTLLETA A:

Catalunya Cristiana, Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014-Barcelona

opinió

Punt de vista

Joaquim Monrós

Talibans del laïcisme

En una entrevista que vaig sentir per casualitat a la ràdio del cotxe parlaven sobre educació; comentaven que als nens els ho han posat molt difícil perquè han de triar entre la classe de religió, fer futbol o aprendre a tocar la flauta. Sembla una broma, però la «serietat» dels arguments que demanaven suprimir la religió a l'escola feien posar vermell. Semblaven arguments més propis de «talibans del laïcisme» disparant contra el cel, que de persones que sabessin què és l'educació.

Si es proposa als nens, per exemple, haver d'elegir entre anar a classe de matemàtiques o jugar a futbol, no és que els ho posin difícil és que el dilema és d'inexperts, no de professors.

Hi ha temps per a tot. Si un nen no aprèn les quatre regles de sumar, restar, multiplicar i dividir, en teoria euclidiana de base deu, com hem fet tots, es quedarà peix per utilitzar l'euro i qualsevol mesura per a la carrera o l'ofici que esculli. Certament, si quan sigui gran vol fer servir una teoria distinta i de base diferent, ho podrà fer, però recordem que fa uns quants anys ja es va intentar suplantar les quatre regles per la «matemàtica moderna»; i es va haver de fer marxa enrere perquè ningú no s'aclaria.

El sofisme ideològic d'aquella entrevista, a què em refereixo, era d'un abast que se'ls veia la ignorància en el més elemental. Quan no es té en compte la dignitat de la persona humana, i es fingeix no creure en Déu, es preparen unes generacions que es degraden soles.

Cal educar en la solidaritat, i per això la base està en la relació real de cadascú amb Déu, que és el nostre Pare, i que tots som germans, perquè som fills del mateix Pare-Déu. Si cal ser solidari per formar un equip de futbol, una orquestra, o dissenyar una cooperació internacional entre gent de totes les races, de totes les ètnies i colors, cal fonamentar-la en la demostració racional de l'existència de Déu i en la revelació, no en l'ateisme militant que no té cap altre fonament que una imposició falsa: tracta de tancar àmbits de coneixement humà, cultural i sobrenatural.

L'ateisme, o el seu fingiment, per ignorància, supèrbia o ideologia als cors de milions d'homes ha fet mal, molt de mal. Tatiana Góricheva, nascuda a la Rússia comunista i atea, ho explica al seu llibre *Hablar de Dios resulta peligroso*:

«Si algú em pregunta què significa per a mi el retorn a Déu,

què és el que aquesta conversió m'ha fet evident i ha canviat la meua vida, puc contestar-li amb tota senzillesa i brevetat: ho significa tot. Per a mi, ha canviat tot al meu voltant. I, per dir-ho encara amb més precisió: la meua vida va començar després de trobar Déu.

»Per a persones que hagin crescut als països occidentals no és fàcil d'entendre: són persones nascudes en un món on hi ha unes tradicions i unes normes, encara que ja no siguin totalment estables. Aquestes persones s'han pogut desenvolupar d'una manera normal, i llegir els llibres que han volgut... Jo he nascut, al contrari, en un país en el qual els valors tradicionals de cultura, religió i moral han estat arrencats de soca-rel d'una manera intencionada i amb èxit; jo no vinc d'enlloc i no vaig enlloc: no he tingut arrels i he hagut d'encaminar-me cap a un futur buit i absurd.

»En la meua adolescència vaig tenir una amiga que es va suïcidar als quinze anys, perquè no va poder suportar tot allò que l'envoltava. Quan va morir va deixar una nota que deia «sóc una persona molt dolenta», quan en realitat era una criatura de cor extraordinàriament pur, que no tolerava la mentida i que no va poder mentir-se a si mateixa. Aquella noia es va treure la vida perquè va descobrir que no vivia com ho hauria d'haver fet i perquè d'alguna manera havia de trencar el buit que l'envoltava i trobar la llum. Però ella no va trobar aquest camí (...) Avui, als vint anys de la seva mort, jo ho puc expressar en un llenguatge cristià: la meua amiga havia descobert la seva condició de pecadora. Havia descobert una veritat fonamental, a saber: que l'home és dèbil i imperfecte; però no va descobrir l'altra veritat, que encara és més important: aquella que Déu pot salvar l'home, arrancar-lo de la seva condició de caigut i treure'l de les tenebres més impenetrables. D'aquesta esperança ningú no li havia dit res, i va morir oprimida per la desesperació.»

Quan l'home dispara amb una pistola cap al cel, i intenta matar Déu, erra el tret, perquè qui mor és l'home. «La negació de Déu priva la persona del seu fonament» (Joan Pau II, *Centesimus annus*, 13). Si aquella noia hagués conegut com és el Déu dels cristians no hauria fet el que va fer. Si algú li hagués explicat la paràbola del fill pròdig...

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

El poder

No és rar que en les converses amicals es faci present el tema del poder. La realitat porta a col·lació aquest tema cada dia. Un company, no fa gaire, subratllava el punt de malinitat que comporta, en moltes ocasions, l'exercici del poder, fins i tot el més democràtic que puguem imaginar. La vida és com és. El poder té nom de força. Recordo encara el que vaig llegir en la meua adolescència i que la vida m'ha anat confirmant: «La passió més gran dels homes és el poder.»

El poder fàcilment fascina i enlluerna. Pot «passar» tant de la raonabilitat com del bé comú. Fins i tot, es disfressa de bé general per a tots. El meu amic em deia que, de vegades, pensava que el poder tenia quelcom de diabòlic.

Les notícies dels mitjans de comunicació porten les noves de les intrigues per assolir el poder i sostenir-s'hi. Quan, en realitat, estar al davant ha de ser un servei generós i abnegat pel bé de tots. Obrir els diaris i sentir les cròniques de la ràdio o de la televisió significa estar davant d'un espectacle dantesco. Se citen la mentida, la calúnnia, la difamació, l'esperit de venjança... Tot hi és present. Els poderosos solen emprar els mateixos sistemes dels adversaris. És allò de «si m'embrutes, t'emmascaro». El convenciment que qui crida més té la raó. Una

agressivitat que no té justificació. Sempre és curiós cercar els perquès de molts actes poderosos. També nosaltres podem caure a les dents trituradores del poder.

L'escàndol del poder social i econòmic és freqüent en la història i avui. Al cap i a la fi, em deia el meu amic, la història és un llarg discurs sobre la disputa pel poder. Però resulta tan difícil retenir les lliçons de la història! Les generacions que es van succeint cauen en els mateixos parany. Quantes vegades, després d'una guerra, s'ha dit: això no passarà mai més! I ha tornat a succeir. Per manca de memòria històrica i per afany de poder. És l'oblit que no es pot jugar amb foc.

Ens calen, com el pa de cada dia, homes i dones dotats de serenor, capaços de lliurar-se a la realització del bé comú. Homes i dones coneixedors de la història, per tal d'evitar els miratges del poder. Evangèlicament regnar és servir i ser el primer consisteix a ser el darrer. L'exemple del Crist del lavatori dels peus als deixebles i de l'escena de la seva injusta mort és una realitat transparent. El qui ho té tot a les seves mans s'humilia i es va fer servent.

El veritable poder té un nom: amor. La revelació cristiana és ben categòrica: la omnipotència divina es manifesta especialment en el seu amor i la seva misericòrdia envers nosaltres. Purifiquem les ànsies del poder. Contrarestem tot el que puguin ser aspectes inhumans. Tractem els altres tal com ens agrada que ens tractin a nosaltres.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@eresmas.net)

Desil·lusió

Estic preocupat per la insistència reiterada de parlar de la pedofília d'uns quants sacerdots, en alguns llocs. Em preocupa per diferents motius que tractaré d'explicar.

En primer lloc, fins i tot en publicacions d'àmbit cristià, lamento no trobar la cita de Mt 18,6 o Mc 9,42, allà on el Senyor diu que qui escandalitzi un nen mereixerà que li lliguessin al coll una mola de molí i el tiressin al mar. Aquesta absència de la cita pot indicar que el comentari obeeix més a la «morbositat» de la qüestió, que a la gravetat cristiana de la manera d'actuar. Si el comportament és horrorós, i no seré jo qui ho discuteixi, també ho és el comportament de les víctimes quan ho destapen perquè, pel que es dedueix, hi ha un gran interès a obtenir uns beneficis econòmics milionaris. Però aquest aspecte no té la morbositat atractiva per a molts.

Em preocupa molt les conseqüències que pot tenir en alguns sacerdots, els de la gran majoria que no han caigut mai en aquest pecat. Davant d'una reacció de la premsa i la televisió tan desmesurada, es poden inclinar a tenir tantes precaucions que arribin a abandonar l'interès urgent per l'evangelització infantil. Em preocupa que molts sacerdots que han portat una vida molt correcta, perdin la il·lusió, l'amor als nens, i, cal recordar que el mateix Jesús que va parlar tan durament dels que escandalitzen els infants, també va dir: «No els impediéu que vinguin a mi» (Mt 19,14, Mc 10,14 i Lc 18,16). La pèrdua de la il·lusió evangelitzadora dels sacerdots seria, potser ja ho és, una realitat tràgica per a l'Església. Però d'això no en parlaran ni els diaris, ni la televisió, no és notícia, no té morbositat. Els deixebles d'Emaús (Lc 24,13) estaven desconjolats, però no havien ofegat la il·lusió, van escoltar el mestre desconegut amb interès i hi van reconèixer el Mestre conegut que anhelaven i van recobrar la vitalitat espiritual i van anar corrents a evangelitzar els mateixos apòstols que havien deixat a Jerusalem. Una il·lusió encantadora.

Però també em preocupa tota aquesta publicitat que s'ha donat al cas, perquè pot tancar, ocultar, actuar d'amortidor d'altres mals que, mancats de morbositat, també són terribles. Penseu en esglésies tancades, llocs on la gent voldria entrar a pregar i no pot, en aquelles on s'atreveixen a cobrar una entrada per poder accedir-hi, allà on al Sagrari el mateix Jesús espera l'adoració i la súplica dels seus fidels (és doctrina de l'Església que la permanència eucarística té aquesta finalitat, a més de la de servir de reserva per a malalts i moribunds). No podem oblidar que el mateix Jesús que va condemnar els pedòfils va ser qui va condemnar aquells que comerciaven a l'esplanada del temple, però en aquest cas no es va accontentar amb sentències dures, sinó que va passar a l'acció i a una acció molt dura i violenta (Mt 21,13, Mc 11,17, Lc 19,46).

És terrible embrutar el candor infantil, però també ho és no facilitar l'entrada de tants «marcel·lino's pan y vino» que es vulguin trobar amb el seu Àmic. O que l'Àmic vulgui que entrin per poder trobar-se amb ells. I hem de recordar que encara que algun pecat pot no ser repugnant, no per això deixa de ser greu.

Notes insignificants

Germà Adrià

Repartir petons

Que sóc un idòlatra. Que adoro déus falsos; que adoro imatges; que estic condemnat; que hauria de venir un Moisés a trencar tots els meus ídols...

Sí. Aquestes condemnes i moltes altres són les que vaig rebre fa uns quants dies en una presó.

No és la primera vegada que em condemnem per idòlatra.

I sempre m'han condemnat per idòlatra, joves presos, que s'havien convertit feia poc a la fe cristiana.

Una fe cristiana d'un grup cristià que acostuma a embotir d'Escriptura sense intentar ni tan sols interpretar el llenguatge de fa milers d'anys.

I em va condemnar el jove pres per idòlatra, quan en obrir la cartera, em va caure una estampa-calendari de la Mare de Déu, la vaig recollir i vaig fer un petó a la Mare de Déu.

Per fer un petó a aquesta estampa de la Mare de Déu, vaig merèixer la condemna per idolatria.

Ja he dit que no és la primera condemna que he rebut.

I que altres vegades, m'he limitat a una explicació o raonament tangible i senzill.

«Em deixes veure la teva cartera?»

El jove pres no portava cartera.

Però sí que portava una mena de bossa de plàstic amb papers i fotos.

Entre les fotos, una de la seva mare, i una altra d'una noia que em va dir que era la seva promesa.

«I no els fas mai cap petó?», li vaig dir.

Va agafar la foto de la seva mare i li va fer un petó.

Va agafar la foto de la seva promesa i li

va fer un altre petó.

«Amic, m'has desorientat. Escriuré a la teva mare per explicar-li que fas petons als papers i no n'hi fas a ella...»

«No, el petó a la foto és un petó a la meua mare. Jo no faig petons a un tros de cartró.»

«I el petó a la foto de la meua promesa és per a ella... no per al cartró-foto. I m'agrada fer-los petons, així penso més en elles. És com si les tingués al meu costat.»

Aleshores vaig treure el clauer de casa meua. Al clauer, un Crist Jesús a la creu i li vaig fer un petó.

«Amic, jo no faig petons a aquest tros de ferro. Jo faig petons a Jesucrist, a aquest que tu veneres tant pel que llegeixes al seu Evangeli... Jo no faig petons al ferro...»

«Fem petons», li vaig dir.

I ell va treure les fotos de la seva mare i de la seva promesa; i jo vaig treure l'estampa de la Mare de Déu i vaig mantenir a la mà el Crist del clauer. I ell va fer petons a la seva mare i a la seva promesa... I jo vaig fer petons a la Mare de Déu i al Senyor Jesús.

I he de dir que m'agrada molt ser idòlatra. I a la meua habitació tinc un quadre de la Mare de Déu pintat per un pres i un bust de Crist lacerat, pintat per un altre pres. I aquests quadres m'ajuden a pregar a la Mare de Déu i a Crist. I aquests quadres m'ajuden a recordar Crist i Maria.

I pel meu gust, tindria imatges a tot arreu.

I m'atrauen totes aquestes imatges que omplen els altars de les nostres esglésies.

Idolatria? Pot ser que algú converteixi l'estàtua en un amulet i que la toqui i l'acaroni i no sàpiga pregar si no és a aquella estàtua.

Però a mi m'agrada la meua idolatria.

Zoom

Eduard Brufau

La líder de l'oposició política de Birmània, Aung San Suu Kyi, premi Nobel de la Pau el 1991, va ser alliberada la setmana passada de l'arrest domiciliari a què estava sotmesa des de feia més d'un any. Ja fa temps que Suu Kyi lluita per la democràcia i els drets humans al seu país, sota dictadura militar des de fa quatre dècades. La seva increïble tenacitat pacifista, inspirada en la personalitat de Gandhi, ha cridat l'atenció de la comunitat internacional i el seu alliberament és un bon pas cap a la futura normalitat democràtica de Birmània.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluis.serra@fms.it)

Joan XXIII bat rècords

A ny 1958. Un sacerdot corre amoïnats pels carrers de Venècia buscant el patriarca Angelo Giuseppe Roncalli. Els escenaris de la ciutat mostren la bellesa dels seus edificis i dels seus canals. Per fi aconseguir trobar-lo i amb dolor li comunica la mort del papa Pius XII. Així comença la pel·lícula de Giorgio Capitani, feta i emesa per la RAI-1 en dos capítols els dies 21 i 22 d'abril. La figura de Joan XXIII ha tornat al primer pla de l'actualitat a Itàlia. L'arc temporal del film comprèn des del viatge a Roma del cardenal Roncalli per assistir al conclave fins al moment de la seva elecció, primer capítol, i des de la seva elecció fins al moment de la seva mort el 1963, segon capítol. El primer capítol està ple de *flash backs*, de records que ens mostren la seva infantesa, la seva vocació sacerdotal, els seus primers anys d'apostolat, la Nunciatura de Bulgària, Turquia i París. El segon capítol mostra la figura de Joan XXIII, sensible als esdeveniments polítics i socials del seu temps, que convoca i inaugura el Concili Vaticà II. Els actors Massimo Ghini i Ed Asner, aquest últim amb una gran semblança, representen el Roncalli sacerdot i Papa respectivament.

La televisió pública italiana ha afrontat sense cap complex la tasca de presentar, amb un llenguatge contingut i amb sensibilitat, un personatge religiós. No és la primera vegada que ho fa. Les altres vegades, l'èxit va ser extraordinari com en el cas del Pare Pius. No obstant això, Joan XXIII encara l'ha superat i ha aconseguit en el moment culminant més de 15 milions d'espectadors, que corresponen a un *share*, quota de pantalla, proper al 60%, que ha inclòs des d'adolescents fins a gent gran. Les alternatives d'altres cadenes televisives, en la mateixa franja horària de la nit, eren atractives, la qual cosa encara fa més meritori el percentatge d'audiència aconseguit.

El producte és digne, encara que les valoracions sobre la història i el perfil del personatge puguin ser molt diverses. En part, perquè una reconstrucció purament històrica no era l'objectiu de la pel·lícula; en part, perquè és difícil sostreure's als tòpics de la seva figura com a Papa bo i dels clixés de la Cúria vaticana, ja sigui en el moment de la seva elecció o en el transcurs del seu pontificat. S'han fet debats a partir de l'emissió d'aquest programa, com l'espai *De porta a porta* de la primera cadena, on s'han introduït matisos i reflexions. França i Alemanya n'han adquirit els drets televisius per als seus països. Sotto il Monte, lloc natal de Roncalli, ha vist incrementar les visites en milers de persones al dia.

El Canal 5 prepara un altre projecte dedicat a Joan XXIII, dirigit per Ricky Tognazzi i protagonitzat per Bob Hoskins. Sembla que la seva emissió s'ha posposat fins a l'any vinent per raons d'oportunitat. La RAI va agilitzar el procés del film per arribar primer a les ones. Veurem si el nou producte manté almenys o supera la qualitat de la ficció sobre Roncalli.

Com cal valorar aquest rècord d'audiència? No és gens fàcil ja que hi intervenen diferents factors. La figura de Joan XXIII, l'emissió a la primera cadena de la RAI, la dignitat de la pel·lícula, l'aposta d'un ens públic per un personatge religiós italià, la figura del Papa actual, que va beatificar Joan XXIII, l'edat del qual obre les perspectives, encara que indefinides, d'un conclave proper... Però, sobretot, els espectadors. Seria possible una acceptació semblant a Catalunya, a Espanya? La famosa revista *Famiglia Cristiana*, el contingut de la qual està en consonància amb el títol, imprimeix cada setmana uns 900 mil exemplars. Es tracta d'un setmanari d'actualitat, informació i cultura, de 200 pàgines. Un altre signe religiós de l'audiència italiana.

La història del segle xx a Itàlia i Espanya presenta diferències substancials, fins i tot, en l'àmbit religiós. Caldria trobar la manera de treure's de sobre el llast que encara arrosseguem. La guerra civil i els 40 anys del govern de Franco van obrir unes ferides els efectes de les quals encara perduren tot i que sigui en l'inconscient. Els prejudicis encara no s'han vençut i pesen tant que no és gens fàcil viure amb llibertat i sense complexos la fe religiosa. En la transició, el cardenal Tarancón va exercir un lideratge digne dels elogis millors. Convé que surtin en l'actualitat figures noves que, fidels a les pròpies conviccions, sàpiguin dialogar amb un entorn mediàtic, polític i intel·lectual procliu a la desconfiança i fins i tot al rebuig. Cada creient, sens dubte, també té molt a dir-hi.

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent

24 hores

Ens desplaçem a domicili

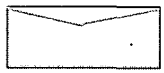
Tramitació d'enterraments

En cas de defunció,
què s'ha de fer?

Truqueu al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

Cartes del lector

Estimem l'Església?

Patint pel que està passant al meu estimat bisbat de Girona, bressol de la meua fe, recordo unes paraules dels Fets dels Apòstols que hem llegit a la Santa Missa en els dies pasquals: «Els creients tenien un sol cor i una sola ànima, vivien ben avinguts, i el Senyor augmentava dia rere dia el nombre dels creients...» (cf. 2,44 ss. 4,32 ss.). Sí, dotze apòstols van escampar la Bona Nova de Jesús per tot el món conegut fins aquells moments: «Estaven units»...

Jesús, a l'Últim Sopar, prega al Pare: «Que tots siguin U... perquè el món cregui», i ja ressuscitat confirma Pere en la seva missió de Pastor: «Pastura les meves ovelles» (Jn 21,17). El món necessita Déu, ho veiem... Per què semblar discòrdies i dubtes entre els creients en Déu, i allunyar els homes de la seva Església? L'Església l'ha fundada Jesucrist, i «Jesucrist és el mateix ahir, avui i per sempre» (He 13,8), i l'ha fundada sobre la Roca de Pere: «Tu ets Pere i sobre aquesta pedra edificaré la meua Església» (Mt 16,18). I Jesús ens diu: «No us deixeu endur per doctrines curioses i estranyes» (He 13,9).

Mirém la Mare de Déu, contemplem el seu fiat que recentment celebràvem: «Déu ha mirat la petitesa de la seva serventa» (Lc 1,38 i Lc 1,48). Ella, la més humil, serà la Mare de Déu. Recordem la mare Teresa de Calcuta, que ajudava els més pobres d'entre els pobres, tan humil i petita, veient-hi en ells el rostre de Jesucrist, i tothom l'estimava... I santa Teresa d'Àvila: «Moro filla de l'Església», i santa Teresa de l'Infant Jesús: «En el cor de l'Església, la meua Mare, jo seré l'Amor.» Els que transformen el món són els sants. És Déu que actua en ells, els sants sempre són humils.

Joan Pau II és el successor de Pere, el rostre visible de Jesús a la terra. Com atrevir-se a contradir el que Ell afirma? Preguem per la nostra Església, estimem-la, visquem units..., només així podem ser testimonis de

Jesucrist que «...es féu humil i obedi-ent fins a acceptar la mort i una mort de Creu» (cf. Fl 2,6-11) i que va ressuscitar... i que ens va donar la vida. Visquem aquesta vida que mai no mor units a tots els deixebles de Jesucrist, als bisbes, al Sant Pare, a Crist, i el món creurà, i una nova primavera de l'Església podrà ser realitat.

NÚRIA V. ESTEVA
Cornellà de Llobregat

«Hable con ella», una pel·lícula humanitzadora?

Amb veritable sorpresa vaig llegir l'article sobre cinema del número 1.177 de *Catalunya Cristiana*, on, després del tema base, es fa una entrevista al P. jesuïta Ignasi Salvat i Ferrer. En l'article, encara que no puc pas opinar de totes les pel·lícules comentades n'hi ha més d'una en què no hi sé veure els valors morals. Per exemple, la que anuncia el reportatge en primera plana: *Cadena perpètua*, on no queda gens clar que el protagonista sigui innocent.

Però no és aquest el motiu del meu escrit. La gran sorpresa és quan el P. Salvat parla d'*Hable con ella*, de Pedro Almodóvar, i diu que «transmet tendresa» i acaba dient el que és molt fort: «Veure una pel·lícula com aquesta humanitza les persones.» Confesso que ho llegia i no m'ho acabava de creure. No ha vist el pare jesuïta que tot l'entremat de la pel·lícula és un fet tan monstruós com la violació? No és veritablement un crim que un infermer violi una noia que està en coma, i que ell, més que ningú, hauria de protegir? I aquest personatge el fa quedar com un heroi. On hi ha vist la tendresa i el fet que un comportament així pugui humanitzar una persona?

Ah...! I per acabar-ho d'adobar aca-

ba amb un suïcidi. Reconeix que el director en qüestió en sap molt de vendre el material i que, d'entrada, la pel·lícula em va agradar força. Va ser després, a pilota passada, que vaig saber reflexionar, i posteriorment em va donar la raó un article del diari *Avui* (15-04-02), signat per Agustí Colomines.

NICASI CAMPS i PINÓS
Barcelona

Treball i família

En bona hora s'ha posat sobre la taula la conciliació dels horaris laborals i d'ensenyament per tal de poder conviure i tenir ocasió d'educar els fills. La Generalitat de Catalunya ha encarregat a la Universitat Autònoma de Barcelona un estudi sobre aquest tema que coordina el sociòleg Salvador Cardús. Precisament li he sentit comentar a Catalunya Ràdio que cal imputar el fracàs escolar a la falta d'atenció familiar als fills, que evidentment la necessiten a la primera infància, però també a l'adolescència.

Ara els funcionaris de l'administració catalana podran disposar del 50% del temps laboral si tenen familiars que necessitin una atenció especial. Cobriran el 80% del sou. Potser alguna empresa podria fer el mateix, tot i que l'empresa privada ha de tenir uns rendiments per ser viable. Cal estudiar-ho. Aquesta és una qüestió bastant recent, apareguda amb la incorporació de la dona al món del treball i amb l'augment de serveis «a tot hora». Per tant, és ara que cal estudiar la millor manera d'incorporar-se a la nova situació sense renunciar als valors bàsics.

No cal dir que aquesta situació és molt difícil de resoldre, però no condueix a res la lamentació fàcil («no hi ha res a fer, la família està perduda»). Cal posar els mitjans que puguem. Tant de bo es trobi un camí per adaptar la vida al temps que ens toca viure.

HORTÈNSIA ASSENS
La Palma de Cervelló

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL,
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Relacions prematrimonials

—Em pregunto si la moral cristiana és realista a l'hora de mantenir la seva oposició a les relacions sexuals abans del matrimoni quan la majoria ho practica.

—En la fe i en la moral, que és expressió viscuda de la fe, la majoria o minoria no són criteris de veritat. La vida en Jesucrist troba la seva normativa en les fonts de la revelació, i també de la raó. La doctrina cristiana sempre ha condemnat la fornicació encara que sigui en la forma atenuada de les relacions prematrimonials entre els nuvis. Els nois i noies han d'esforçar-se per viure en la castedat i han de dominar els seus impulsos. El fet que la majoria avui no visqui segons aquesta exigència és un fet que simplement expressa la nostra debilitat i la força d'un ambient pagà i erotitzat que no valora la puresa. La mare Teresa de Calcuta deia als joves que el millor obsequi i do que poden fer-se en el moment del seu matrimoni és oferir-se l'un a l'altre un cor pur i un cos virginal. Només pot donar-se aquell que es posseeix i només es posseeix aquell que sap guardar-se.

L'espectacle de tants i tantes que abans de casar-se tenen nombroses aventures és ben trist. Només augura el camí de la infidelitat i del trencament prematur. Per què contenir-se un cop casats si no ho han fet mai abans? I si mai s'han dit que no, per què imposar-se privacions contra els instints o sentiments? I a més, un noi o una noia que ha tingut múltiples relacions, significà que no enganya la seva parella? És com si oferís una poma rosegada. En aquest sentit penso que és molt important que siguin molt sincers l'un amb l'altre a l'hora de casar-se perquè només podran acceptar-se si es coneixen realment. La promiscuitat sexual que ens envolta és un signe clar de la decadència de la nostra societat i un cas ben evident en què cal dir ben clar que no és l'evangelisme el que s'ha d'amollar a la societat sinó que és la societat la que s'ha de convertir a Déu. D'altra banda, en matèria sexual, crec que la moral cristiana és la més respectuosa amb la naturalesa. Les exigències de la fe posen el llistó ben alt i amb això fan un gran servei a tots, convidant a superar-nos contínuament. Comprens que no és fàcil viure així, però també m'agrada dir als joves (i no tan joves) que si lluiten i s'esforcen, malgrat que hi haurà caigudes, no els mancarà la força de Déu i aniran superant els obstacles. Fa poc temps vaig sentir una frase al bisbe emèrit de Lleida, Mons. Malla, que em va agradar molt. Diu així: Hem de comptar amb el pecat però mai no hem de pactar-hi. Penso que s'entén perfectament. No podem dir mai que està bé allò que està mal fet ni tampoc no ens hem de cansar d'animar i comprendre els qui lluiten i cauen i miren d'aixecar-se sostinguts per la misericòrdia de Déu. En una altra ocasió parlaré de la virtut de la puresa i respondré així a algunes qüestions que m'han fet.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a:
elconsultori@hotmail.com -
catcris@ibernet.com - www.balmesiana.org -
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, us oferim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

Estimeu-vos els uns als altres

Comentant amb altres persones, que com nosaltres col·laborem fent la catequesi prèvia a l'administració de certs sacraments, hem arribat a la conclusió que avui caldria fer un gran esforç de concreció i simplificació per presentar a la gent el missatge evangèlic de Jesucrist. Cal assumir que vivim en ple segle XXI.

Cada dia ens trobem amb molts pares que vénen a demanar sacraments per als seus fills, amb bona voluntat, però que tenen una idea molt poc clara del que significa ser cristià i dels esforços que fa l'Església catòlica per aconseguir un món amb més justícia i amb més pau. La gent se'n perd entre els detalls accessoris, els records d'una fe infantil gens actualitzada i les notícies escandaloses de la premsa sobre l'Església.

Avui és ben cert que el nostre país és globalment un país de missió, en el qual la religió cada dia té un paper més minso. Per tant, a parer nostre, caldria fer un gran esforç pedagògic per concretar i per simplificar al màxim la presentació de la nostra fe, tot explicant allò que és el moll de l'os del cristianisme, l'amor a Déu i als germans. Ens cal explicar una vegada i altra que Jesucrist ens va donar un sol manament nou: que ens estiméssim els uns als altres. Mai no insistirem prou en aquesta gran veritat i en la necessitat de superar moltes d'aquelles petites coses que fa temps han anat emmascarant el missatge evangèlic adreçat a totes les persones de bona voluntat.

FAMÍLIA PONT-MONTANER
Terrassa

L'encàrrec del Ressuscitat

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

«Vosaltres sou testimonis»

L'evangeli de sant Lluc tanca amb aquestes paraules el diàleg entre el Ressuscitat i els deixebles (Lc 24,50). Segueix la narració de l'ascensió al cel. Si hom es pregunta l'objecte del testimoniatge és aquest: predicar la conversió i el perdó dels pecats, començant per Jerusalem (cf. Lc 24,47). D'una manera semblant, l'evangeli de Joan ens parla de l'encàrrec del Ressuscitat als deixebles al vespre del primer dia després del dissabte del sepulcre. Ho escoltem cada any a la missa del segon diumenge de Pasqua i a la del dia de Pentecosta: amb el do de l'Esperit Sant, els deixebles reben de Jesús l'encàrrec de transmetre el perdó de Déu, després d'haver discernit la situació espiritual dels destinataris (vegeu Joan 20,21-22). La relació entre el do de l'Esperit Sant i la remissió dels pecats ha estat ben compresa en la litúrgia de l'Església, que ha assumit per a la fórmula d'absolució sacramental la frase d'una de les oracions de la darrera

setmana de Pasqua: l'Esperit és el perdó de tots els pecats.

Aquesta íntima relació entre el ministeri apostòlic, continuat en l'Església pel ministeri jeràrquic, i el perdó dels pecats, és el punt de partida del recent document del papa Joan Pau II sobre alguns aspectes de la celebració del sagrament de la penitència. El títol és *Misericordia Dei*, i la forma del document és de *motu proprio*, és a dir, estrictament d'iniciativa i firma personal. No és, per tant, una instrucció d'un organisme de la Cúria, a la qual el Papa dona la seva aprovació, sinó un text que el Papa ha volgut donar a l'Església, i en primer lloc als bisbes, «conscients de la seva responsabilitat pastoral i amb plena consciència de la necessitat i eficàcia sempre actual del sagrament de la penitència».

Les motivacions de «Misericordia Dei»

No és pas la primera vegada que el papa Joan Pau II aixeca la seva veu

autoritzada per avisar els pastors i els fidels sobre la celebració de la reconciliació. En ocasions solemnes, en les seves encíclics, i en catequesis senzilles, no ha parat d'advertir el que és doctrina clàssica en l'Església: que la confessió individual i íntegra, amb l'absolució, constitueix l'única manera ordinària amb la qual un fidel conscient de pecat greu es pot reconciliar amb Déu i amb l'Església. Per la seva banda, el venerat papa Pau VI va fer el mateix des del moment en què van manifestar-se els primers símptomes d'un abús en l'aplicació del ritual de la penitència, quan sense les condicions adequades es dona l'absolució a molts penitents sense confessió individual prèvia.

Hem de reconèixer humilment que hi ha hagut en aquest tema, en els primers anys del Ritual, una certa vacil·lació en la interpretació de les normes. Però també és cert que —com acabo de dir— el papa Pau VI ja va aclarir quina era l'orientació justa. Tanmateix, la pràctica de les absolucions col·lectives s'ha fet per a

molts cristians un fet habitual, i «s'ha perdut de vista», com diu el papa Joan Pau II, «la necessitat de la confessió individual, amb greus danys per a la vida espiritual dels fidels i la santedat de l'Església».

Una recepció obedient i agraïda

El Papa ha repetit la doctrina de l'Església, i ha explicat en el seu *motu proprio* les condicions de l'absolució col·lectiva, perquè els pastors de l'Església i els fidels en facin cas en la pràctica. No és una qüestió teòrica, aquesta, sinó estrictament pràctica. Dit d'altra manera, es tracta de reconèixer l'autoritat que correspon al Papa en matèria de disciplina sacramental, com afirma el Concili Vaticà II (*Sacrosanctum Concilium*, n. 22), agrair-li el seu ministeri, i no convertir el seu document sobre «la misericòrdia de Déu» en una arma de combat per barallar-se entre ells els catòlics, pastors i fidels. Es tracta de practicar l'obediència i la purificació de la memòria.

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

- ☐ Va néixer cap al 1020 a Soana, Itàlia
- ☐ Papa entre els anys 1073 i 1080
- ☐ Va emprendre la reforma gregoriana per reordenar l'Església i fer-la autònoma
- ☐ Va morir a Salern el 1085
- ☐ Canonitzat per Pau V el 1606

El mateix dia de l'enterrament d'Alexandre II és elegit Papa per aclamació popular el toscà Ildebrando Soana, que va prendre el nom de Gregori VII. Les masses, amb el seu fervor, devien intuir que el nou Pontífex havia de ser una personalitat decisiva en la història de l'Església, i així va ser. Gregori VII tenia molt clar quins eren els grans problemes de l'Església de la qual era el cap visible: els costums s'havien relaxat, reis i emperadors feien i desfeien en la jerarquia, i els càrrecs de bisbe i cardenal s'aconseguien amb diners, no pas per mèrits propis o vocació. Per posar fi a aquest desgavell el nou Papa va optar per mesures taxatives, que posteriorment s'han conegut en conjunt com a *reforma gregoriana*. Gregori VII va prohibir i condemnar del tot la simonia (és a dir, la compra i venda de càrrecs eclesiàstics), va reforçar l'estructura jeràrquica de l'Església, va uniformitzar més la litúrgia i, per damunt de tot, va

Sant Gregori VII

denunciar obertament les ingerències del poder polític en el nomenament de bisbes, cardenals i papes. Totes aquestes idees no van ser ben vistes pel Sacre Imperi Romanogermànic, que estava avesat de feia temps a tenir més poder de decisió que el Pontífex en assumptes eclesials. Així, la tensió entre l'emperador alemany Enric IV i Gregori VII es va accentuar quan aquest el 1075 va publicar el *Dictatus Papae*, en el qual afirmava la superioritat del Papa sobre tota autoritat política i terrenal. L'emperador no va acceptar aquesta postura i va ser excomunicat. L'enfrontament entre l'un i l'altre va ser llarg i difícil, i entre altres coses va comportar que Gregori VII fos deposat, i va haver de fugir de Roma el 1084 i refugiar-se a Salern. L'èxit de la reforma no va ser immediata, com es veu, en part perquè no tots els membres de l'Església hi estaven d'acord. Però a la llarga les idees de Gregori VII es van consolidar i van aconseguir fer-la més autònoma.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic A; ferial II)

Temps de durant l'Any

(Salteri: setmana 3)

MAIG

19. Diumenge

Diumenge de Pentecosta (S). Vermell. Lectures: Fets 2,1-11 / Salm 103 / 1 Corintis 12,3b-7.12-13 / Joan 20,19-23
 ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Pere Celestí, p.; beat Francesc Coll, prev. i fund.; Santes, Ciríaca, vg. i mr.
Festa Major: a Alcoletge, Campelles, Castellfollit de la Roca, Ivars d'Urgell, Llagostera, Montcada i Reixac, Odèn, Puig-reig i Vall de Cardós.

Es reprèn el temps de durant l'any. Setmana VII

20. Dilluns

Fèria. Verd. Lectures: Jaume 3,13-18 / Salm 18 / Marc 9,14-29. Si es vol: *Sant Bernadí de Sena* (MLI) Blanc.
 ALTRES CELEBRACIONS: Sant Baldri o Boi mr.; Hilari i Silvi, b.; Santes, Basilissa, vg.
Festa Major: a Sant Boi de Llobregat.

21. Dimarts

Fèria. Verd. Lectures: Jaume 4,1-10 / Salm 54 / Marc 9,30-37
 ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Secundí, mr.; Torquat i companys, mrs.; Santes, Virgínia, vjuda.

22. Dimecres

Fèria. Verd. Lectures: Jaume 4,13-17 / Salm 48 / Marc 9,38-40. VIC, BARCELONA i TARRAGONA: *Santa Joaquina de Vedral* (MO); altres diòcesis (MLI), Blanc.
 ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ató, b.; Santes, Rita de Cascia, rel.; Quitèria, vg. i mr.; Júlia, vg. i mr.
Festa Major: a Corbins i Linyola.

23. Dijous

Jesucrist, Gran Sacerdot per sempre (F). Blanc. Lectures: Isaïes 52,13-53,12 (o bé: Hebreus 10,12-23) / Salm 39 / Lluç 22,14-20
 ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Desideri, b.; Joan Baptista de Rossi, prev. i fund.
Festa Major: a Bovera.

24. Divendres

Fèria. Verd. Lectures: Jaume 5,9-12 / Salm 102 / Marc 10,1-12
 ALTRES CELEBRACIONS: *Dedicació de la Basílica d'Assís. Maria Auxiliadora*. Sants, Vicenç de Lerins, prev.; Genadi, b.; beat Joan Prado, prev. i mr.; Santes, Susanna i Afra, mrs.
Festa Major: al Pont de Bar.

25. Dissabte

Fèria. Verd. Lectures: Jaume 5,13-20 / Salm 140 / Marc 10,13-16. Si es vol: *Sant Beda* (MLI) Blanc; *Sant Gregori VII* (MLI) Blanc; *Santa Maria Magdalena de Pazzi* (MLI) Blanc.
 ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Urbà I, p. i mr.; Santes, Magdalena-Sofia Barat, rel. i fund.; Vicenta-Maria López Vicuña, rel. i fund.
Festa Major: a la Baronia de Rialb i Talavera.

Lectures bíbliques

Diumenge de Pentecosta

Lectura primera

Ac 2,1-11

*Tots quedaren plens de l'Esperit Sant
i començaren a expressar-se*

Lectura dels Fets dels Apòstols:

Durant la celebració de la diada de la Pentecosta, es trobaven tots junts en un mateix lloc, quan, de sobte, se sentí venir del cel un so com si es girés una ventada violenta, i omplí tota la casa on es trobaven asseguts.

Llavors se'ls aparegueren com unes llengües de foc, que es distribuïren i es posaren sobre cadascun d'ells. Tots quedaren plens de l'Esperit Sant i començaren a expressar-se en diversos llenguatges, tal com l'Esperit els concedia de parlar.

Residien a Jerusalem jueus piadosos provinents de totes les nacionalitats que hi ha sota el cel. Quan se sentí aquell so, la gent hi anà i quedaren desconcertats, perquè cadascú els sentia parlar en la seva pròpia llengua. Estranyats i fora de si deien: «¿No són galileus, tots aquests que parlen? Doncs, ¿com és que cadascú de nosaltres els sentim en la nostra llengua materna? Entre nosaltres hi ha parts, medes i elamites, hi ha residents a Mesopotàmia, al país dels jueus i a Capadócia, al Pont i a l'Àsia, a Frígia i a Pamfília, a Egipte i a les regions de Líbia, tocant a Cirena, hi ha forasters de Roma, hi ha jueus i prosèlits, hi ha cretencs i àrabs, però tots nosaltres els sentim proclamar les grandeses de Déu en les nostres pròpies llengües.»

Salm responsorial

103

Beneix el Senyor, ànima meva.
 Senyor, Déu meu, que en sou de gran.
 Que en són de variades, Senyor, les vostres
 [obres
 la terra és plena de les vostres criatures.

R. Quan envieu el vostre alè, Senyor,
 renoveu la vida sobre la terra.
 Si els retireu l'alè, expiren
 i tornen a la pols d'on van sortir.
 Quan envieu el vostre alè, reneix la creació,
 i renoveu la vida sobre la terra. **R.**

Glòria al Senyor per sempre.
 Que s'alegri el Senyor contemplant el que ha fet,
 que li sigui agradable aquest poema,
 són per al Senyor aquests cants de goig. **R.**

Lectura segona

1C 12,3b-7.12-13

*Tots nosaltres hem estat batejats en un sol
Esperit
per formar un sol cos*

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, ningú no pot confessar que Jesús és el Senyor si no és per un do de l'Esperit Sant. Els

dons que rebem són diversos, però l'Esperit que els distribueix és un de sol. Són diversos els serveis, però és un de sol el Senyor a qui servim. Són diversos els miracles, però tots són obra d'un sol Déu, que els fa valent-se de cadascun de nosaltres. Les manifestacions de l'Esperit distribuïdes a cadascú són en bé de tots.

Perquè el Crist és com el cos humà: és un, encara que tingui molts membres, ja que tots els membres, ni que siguin molts, formen un sol cos. Tots nosaltres, jueus o grecs, esclaus o lliures, hem estat batejats en un sol Esperit per formar un sol cos, i a tots ens ha estat donat com a beguda el mateix Esperit.

Seqüència

Veniu, oh Sant Esperit, des del cel al nostre pit
 amb un raig de llum divina.
 Pare dels pobres, veniu, deu-nos els dons que
 teniu, oh Sol que el cor il·lumina.
 Vós sou el consolador, de l'ànima Habitador, i
 dolcíssim refrigeri.
 En els treballs sou confort, en les penes sou
 conhort, en la calor sou temperi.
 Oh divina Claredat, visiteu la intimitat del cor
 que ja us ansia.
 Res tindrà l'home si vós no li deu vostre
 socors divinal, que bé li sia.
 Tot el que no és net renteu; tot el que ja és sec
 regueu; cureu tota malaltia.
 Tot l'indòmit endolciu; tot el fred encalentiu;
 regiu el qui s'esgarria.
 Deu als fidels confiats dels vostres dons
 esperats la sacrosanta Setena.
 El mèrit de la virtut, el camí de la salut, la joia
 immortal i plena.

Al·leluia

*Veniu, Esperit Sant, ompliu el cor dels vostres
fidels i enceneu-hi la flama del vostre amor.*

Evangeli

Jn 20,19-23

*Com el Pare m'ha enviat a mi,
també jo us envio a vosaltres. Rebeu l'Esperit
Sant*

Lectura de l'Evangeli segons sant Joan:

El vespre d'aquell mateix diumenge, els deixebles eren a casa amb les portes tancades per por dels jueus, Jesús entrà, es posà al mig i els digué: «Pau a vosaltres.» Després els ensenyà les mans i el costat. Els deixebles s'alegraren de veure el Senyor. Ell els tornà a dir: «Pau a vosaltres. Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres.» Llavors alenà damunt d'ells i els digué: «Rebeu l'Esperit Sant. A tots aquells a qui perdonareu els pecats, els quedaran perdonats, però mentre no els perdoneu, quedaran sense perdó.»

Tortosa

diòcesis

Trobada dels seminaristes de Catalunya

■ S'ha celebrat a Tortosa amb motiu dels cinquanta anys de l'edifici del Seminari

TORTOSA.— El dia 1 de maig es va celebrar la trobada de seminaristes i formadors de les diòcesis que tenen seu a Catalunya. És aquesta la vuitena trobada que es realitza amb l'objectiu de pregar i congregar junts per enfortir la vocació al sacerdoci.

A Tortosa s'aplegaren seminaristes vinguts d'arreu de Catalunya, en un nombre d'uns vuitanta, que acompanyats pels formadors dels seus respectius seminaris van participar en la Trobada de Seminaristes. És aquesta la vuitena trobada. Les altres s'han realitzat en diferents llocs de la geografia catalana: Montserrat, Núria, Vic, Cervera... Aquest any el motiu de trobar-se a Tortosa eren els cinquanta anys de l'edifici del Seminari diocesà. L'objectiu de l'encontre, en paraules de mossèn Jordi Orobítg, rector del Seminari Interdiocesà, és un dia de convivència, de pregària i de créixer en la vocació.

A les deu del matí es van trobar a la seu tortosina per fer una visita cultural. El canonge i rector de la parròquia del Sant Crist de la catedral, Mn. Salvador Ballester, els va fer l'explicació de l'arquitectura,

art i religiositat de la catedral de Tortosa. Després es va fer la visita al Seminari diocesà, que va ser precedida de les paraules de benvinguda del rector del Seminari de Tortosa, Mn. Ramon Font, que expressà: «Aquesta és una jornada joiosa i oportuna, generadora de comunió eclesial, que invita a l'esperança i que cal continuar celebrant. És aquesta trobada una de les manifestacions del Concili Provincial Tarragonense que, com tantes d'altres, afloren al nostre entorn i no sempre encertem a valorar-les.» No podia faltar el moment d'enriquiment personal amb una conferència de caire cultural-religiós. Aquest any, Mn. Josep Casals, rector del Seminari de Vic, va parlar de l'Any Verdader, tot remarcant l'exemplaritat de Mossèn Cinto i la bellesa i profunditat religiosa de la seva poesia.

L'Eucaristia, l'acte central de la jornada, es va celebrar a la Capella del Seminari i va estar presidida pel rector del Seminari de Tortosa. L'Eucaristia va ser el moment de pregària compartida demanant que els seminaris siguin espais de creixement de la vocació sacerdotal.

Alhora de dinar tots es van traslladar al Delta de l'Ebre, on van fer l'àpat fraterno i després un passeig en barca fins a la desembocadura del riu Ebre, el riu de la polèmica pels transvasaments que posen en perill aquesta meravella formada per les forces del riu i del mar.

Aquesta trobada pot semblar senzilla, però com ha expressat el rector del Seminari diocesà de Barcelona, Mn. Francesc Prieto, «el futur de l'Església de Catalunya es va fent compartint la joia de la fraternitat en dies com aquest en què ens uneix sobretot la fe en Jesucrist, el desig de servir el Poble de Déu en el ministeri presbiteral i la sincera amistat».

Roman Casanova

La imatge de sant Miquel és de nou a l'ermita.

Reposició de sant Miquel a l'ermita de Vinebre

VINEBRE.— Després del robatori de la imatge que estava a l'ermita de Sant Miquel de Vinebre, a la Ribera d'Ebre, els fidels la van reposar, en un acte devot i íntim, el diumenge 5 de maig. Als voltants del mes de desembre passat, hi va haver diversos robatoris a les ermites d'aquesta comarca i comarques pròximes. A part de la imatge de sant Miquel de Vinebre, també van sostreure la imatge de santa Madrona de l'ermita del mateix nom de Riba-roja d'Ebre i la de la Mare de Déu del Pilar de Faió. A més de les imatges, es van emportar també altres elements decoratius: làmpades, canelobres, crucifixos... En altres ermites també hi havia signes que s'hi havia intentat entrar.

Però la devoció i la fe del poble fa possible el que han fet a Vinebre: amb la donació d'una família, es va adquirir una imatge nova; es va pujar en processó des del pla a l'ermita, resant el rosari, el diumenge anterior a la festa de l'ermita de Sant Miquel, el dissabte 11 de maig; i, en arribar a l'ermita, es va celebrar la missa i es va beneir la nova imatge amb molta emoció. Després es va fer una mica de festa, amb pastes i vi, per celebrar-ho. Així doncs, la imatge de sant Miquel ja torna a estar a la seva ermita de Vinebre. (R.C.)

300 xiquets participen en la Festa del Perdó

BENICARLÓ.— El primer divendres de maig, més de 300 xiquets de les tres parròquies de Benicarló es reunien per celebrar una festa molt especial, la seva primera confessió, també es van afegir tots aquells que participen setmanalment de les catequesis de postcomunió. Ho feien en un ambient festiu i diferent de rebre aquest sagrament.

Primer de tot una escenificació amb titelles que explicava a tots els xiquets el sentit del mal en el món, i el regal que ens va fer Déu enviant-nos el seu fill, Jesús, per salvar-nos dels pecats. Després, una catequesi en petits grups, on s'explicava el perquè de la penitència, i tot allò necessari per rebre una bona confessió. D'una forma dinàmica, els xiquets van fer l'examen de consciència. Se'ls va donar a cadascú un foli que havien de convertir en un cor, per a això feia falta retallar una mica de paper; també de les nostres vides, si volem que siguin com un cor, hem de treure tot el que hi sobra, les nostres faltes. Així ho van expressar els xiquets, que un cop feta la dinàmica anaven a confessar-se individualment en els preveres que van pendre part en aquesta festa.

El cant del Parnostre va posar el punt i seguit a la segona part de

El sagrament es va envoltar d'un ambient festiu.

la festa, ja que ara era el moment de la festa de l'alegria. Estaven contents perquè Jesús els havia deixat el regal del perdó i calia celebrar-ho. Una traca de globus va posar el punt final a la jornada positivament valorada pels mossens i catequistes. (T.M.)

Jornada del Moviment de Joves d'Alcanar contra la droga

ALCANAR.— El Moviment parroquial de Joves d'Alcanar va organitzar una jornada, lúdica i festiva, en contra de la drogoaddicció el dissabte 4 de maig. Càritas diocesana, entre els objectius d'aquest curs, feia la proposta d'unes jornades en contra de la drogoaddicció. És aquest un problema que preocupa la nostra societat, sobretot, pel perill que comporta en el deteriorament de la joventut, i en ser causa de tota una sèrie de pobres morals i materials. El Moviment d'Adults Cristians (MAC) i el Moviment de Joves Cristians

(MJC) van elaborar uns materials per al treball en grups. El Moviment parroquial de Joves d'Alcanar, a partir d'aquests treballs, va prendre com a compromís fer una jornada lúdica i festiva en contra de la droga i que al mateix temps pogués servir per recollir fons a favor del Cecas (Centre Català de Solidaritat) de Tarragona.

El dissabte 4 de maig es van desenvolupar els actes de la jornada, amb el lema: «La solució no és la droga. La solució ets tu.» Al vespre, el divendres a la nit, es va fer una vetlla de pregària amb la participació

d'unes vuitanta persones, la majoria joves. El dissabte es va fer una gimcana per implicar els infants i adolescents. Mentrestant, un grup de joves i adults preparaven els entrepans que després es podien comprar per recollir fons a favor del Cecas. Tots junts van menjar a la plaça Lluís Companys.

I després a la tarda es van fer tallers sobre temes diversos: informació contra la droga, primers auxilis, elaboració d'un mural contra la droga, balls de saló i jocs de globus. Al mateix temps, també es va fer un campionat de guinyot i un campionat de

futbol-sala, amb la participació de dotze equips. Els participants en aquest campionat aportaven un euro per al fons. Es va fer una sessió d'aeròbic, i també va passar una xaranga, amb la «manta» demanant aportació econòmica. I, a la nit, un karaoke, al final del qual es va llegir un manifest: «Volem viure autènticament la nostra joventut...» Uns joves van compondre una cançó que deia així: «La solució no és la droga. La solució ets tu. La vida és tota teva, no la perdis. Que ningú no et robi la felicitat...» (R.C.)

Barcelona

Himne per al Moviment Cristià de Joves

■ Primer Concurs de Música Cristiana

L'HOSPITALET DE LLOBREGAT.— El diumenge 21 d'abril es va celebrar el primer Concurs de Música Cristiana Jove del Moviment Cristià de Joves (MCJ), a la parròquia de Sant Isidre de l'Hospitalet de Llobregat. L'objectiu de la trobada era crear un himne per al moviment, fet que va motivar els participants a mostrar la capacitat creadora i evangelitzadora.

Va ser aleshores quan el jurat es va veure en el dilema de si premiava un himne o una cançó representativa del moviment. Finalment va decidir fer totes dues categories. Així hi va haver com a guanyadora de l'himne una de les cançons de Terrassa, en concret *Posa't en marxa*, de les parròquies Sagrada Família i Sant Cristòfol i, com a cançó representativa del moviment, la cançó *Instruments del seu amor*, de la parròquia de Sant Joan de Mata de Barcelona.

L'ambient festiu i d'alegria que es respirava, tant entre els participants com entre el públic assistent, així com alguna proposta de cara a l'any que ve, va fer que des de l'equip diocesà i l'organització del concurs, es plantegessin repetir

Una de les actuacions al concurs.

l'experiència l'any vinent al voltant de diferents temes, així com també fer una maqueta en CD de totes les cançons que es van presentar a concurs. Finalment, cal esmentar que es poden trobar totes les cançons amb els acords a la pàgina web del moviment (www.e-mcj.org).

Dani Sardà

Equip diocesà del MCJ

Diada de l'Apostolat Seglar

BARCELONA.— El dia 24 de maig se celebrarà la Diada de l'Apostolat Seglar dins de la festivitat de la Pentecosta amb una eucaristia, a les 19.45 h, a la parròquia de Santa Anna de Barcelona, que serà presidida per Mons. Joan Carrera, bisbe auxiliar de la diòcesi. «Crec que és de l'interès de tots els qui militem en organitzacions i moviments d'Apostolat Seglar que tinguem l'ocasió d'aplegar-nos i pregar perquè l'Esperit Sant ens il·lumini i ens condueixi en les nostres tasques comunes», ha manifestat Josep Lluís Fernández Coll, president del Fòrum d'Organitzacions Catòliques d'Adults de la diòcesi de Barcelona. (C.C.)

50 anys de la primera missa al cim del Cavall Bernat

MONTSERRAT.— El 27 d'abril de fa cinquanta anys, diada de la Mare de Déu de Montserrat, un grup de joves de la OCPD (Orientació Catòlica Professional del Dependent), amb el seu consiliari, van celebrar per primera vegada la missa al cim del Cavall Bernat de Montserrat, amb motiu de la preparació juvenil del XXXV Congrés Eucarístic Internacional. Els sobrevivents d'aquesta gesta, units a la comunitat benedictina del santuari de Montserrat, han volgut recordar l'ascensió i la primera missa al cim del Cavall Bernat. (C.C.)

AQUEST GEST AJUDA L'ESGLÉSIA

FES UN GEST GRATUÏT

Amb aquest gest aportaràs un 0'52% dels impostos que ja pagues.

EXERCEIX AQUEST DRET

Tant si fas tu la declaració com si demanes que te la facin.

QUÈ EN FARÀ L'ESGLÉSIA?

Un millor servei pastoral i social.

“El Concili Provincial Tarraconense anima i insta els fidels cristians a destinar un tant per cent dels seus ingressos al manteniment de l'Església com a criteri indicatiu podria ser un 1% i qui pugui més també ha de ser més generós (res. 166 i 167).”

BISBATS
DE CATALUNYA

Gràcies

SANT JOSEP ORIOL I EL SEU TEMPS (III)

En morir Domingo Pujolar, que va fer de segon pare a Josep Oriol, mare i fill van continuar residint a la casa del carrer Xuclet, a l'antic barri de la Ribera, molt a prop de Santa Maria del Mar.

Fins al segle XIII, Barcelona restà encerclada per les seves muralles romanes, encara que als voltants de la ciutat, als principals camins que sortien dels seus portals, s'havien anat formant petits nuclis de formació o vilanoves. Per comunicar el barri comercial de la Bòria amb l'antiga Vilanova del Mar, que s'havia enriquit durant el segle XIII, es va obrir el carrer de Montcada, que es va convertir en el centre econòmic de la ciutat i lloc de residència de nobles, d'armadors i de mercaders. Gràcies a aquest creixement econòmic es va construir durant el segle XIV l'església de Santa Maria, vora el mar, que fou la casa espiritual de tots els veïns del barri de la Ribera, on les devocions i els sepulcres hi tenien un aixopluc monumental, que satisfia les més grans ambicions.

Durant el segle XVII, quan hi va residir sant Josep Oriol, el barri encara mantenia la seva esplendor. El carrer Xuclet estava situat a la zona del barri de la Ribera que fou enderrocada per ordre de Felip V, l'any 1715, per construir-hi la Ciutadella.

Quan el dia començava a clarejar, la gent del barri ja trespava. Els menestrals obrien els seus obradors. Hi havia argenteres, espasers, flassaders, sombrerers, agullers, calders, vidriers, etc., tal com encara avui dia ens ho recorden els noms dels carrers on van viure.

Josep Oriol sortia de casa de bon matí, cap a Santa Maria del Mar, per oir missa de sis i pregar a la capella del Santíssim Sagrament, on per disposició testamentària havia estat enterrat el seu padastre Domingo, home molt devot de la Sagrada Eucaristia. Va ser, potser, en aquests moments dedicats a l'oració quan va decidir que volia ser sacerdot?

La relació amb la comunitat de preveres que residia a Santa Maria i el fet que fos fill de vídua, va permetre que a finals del mes de juliol del 1663 aconseguís entrar a formar part de la seva escolania. El càrrec d'escolà era destinat preferentment a fills de famílies necessitades.

Durant la seva estada a Santa Maria, la comunitat va observar les qualitats personals de l'escolanet Josep Oriol, tant en l'estudi i diligència en el treball encomanat com en les seves virtuts espirituals. Els seus mestres van procurar fomentar el seu esperit fervorós i, en saber que volia ser sacerdot, decidiren ajudar-lo en els seus estudis. El van preparar, a càrrec de la comunitat, i li van donar lliçons de cant i de gramàtica, que li van permetre poder entrar a la universitat, quan encara no tenia 14 anys.

Josep Capdevila i Soldevila

Aquesta ONG catòlica per a la Cooperació Internacional impulsa la seva presència més activa a Catalunya

CESAL, l'aventura de compartir

El Centre d'Estudi i Solidaritat amb Amèrica Llatina (CESAL) és una ONG ja veterana en l'àmbit de la Cooperació Internacional. Fa més de 14 anys que estan implicats en batalles de tota mena, compartint les necessitats dels més pobres per compartir

també, d'alguna manera, el seu sentit de vida. Un sentit que, en el cas concret de CESAL, ve marcat per un clar accent cristià. I és que és precisament des de l'experiència cristiana des d'on els membres de CESAL han fonamentat el seu compromís

amb la pobresa i amb el Tercer Món. Ho fan sense ostentació ni exageració, sense voler marcar diferències respecte altres organitzacions, tot i que deixant ben al descobert una identitat que és el motor veritable de la seva acció.

La presència de CESAL a Catalunya no és una novetat. Ja fa anys que s'ha anat formant una base important de voluntaris catalans que, des de les seves possibilitats, col·laboren amb aquesta ONG catòlica de Cooperació Internacional. No obstant això, després d'anys de presència a l'ombra, els membres de CESAL han decidit per fi impulsar de manera definitiva la seva activitat en aquestes terres. El desig és «crear una ONG catalana a Catalunya, que

serà la mateixa que a tot arreu, però que tindrà unes arrels molt clares en aquesta terra i una base social real de gent compromesa amb la societat catalana», segons explica Javier Restán, director general de CESAL.

Una aventura d'aquesta mena no es podia començar sense una presentació en societat. Va ser el 19 d'abril passat, durant la celebració d'un sopar solidari a l'Hotel Campus de la Universitat Autònoma de Barcelona, davant d'un auditori de més de 200 persones. L'acollida de la gent va ser realment positiva, i així es va demostrar la necessitat real de donar una empena a l'ONG en el seu àmbit català.

Per presentar-la en públic, es va optar per l'explicació detallada d'un projecte en què s'evidencia de manera clara la forma de treballar de CESAL. Aquest projecte, a més, que es va dur a terme a Amarateca (Hondures), serà el que en principi rebí de Catalunya més suport. En la presentació van intervenir Giorgio Chevallard, president de l'Associació Cultural Charles Péguy, que va actuar d'amfitrió i mestre de cerimònies, per deixar pas a Javier Restán, director general de CESAL Espanya i finalment a Carlos Toda, en representació de CESAL Catalunya.

Aquesta nova seu catalana de CESAL, que per ara s'establirà a Sant

El suport a les famílies és primordial en el pla d'intervenció de CESAL.

Projecte Divina Providencia

Entre les accions més importants que ara du a terme CESAL hi ha diversos projectes a l'Hondures devastada per l'huracà Mitch. Un d'ells, a la vall d'Amarateca, consisteix en la construcció d'una ciutat en la qual actualment ja viuen 3.000 persones. El nom donat al l'indret ha estat el de Divina Providencia.

Aquest projecte tan ambiciós rebrà una atenció especial des de Catalunya. El 19 d'abril passat va ser presentat detalladament mitjançant un vídeo que explicava el que s'està fent i el que es preveu fer a Divina Providencia. A més dels habitatges, s'ha dotat el complex de totes les infraestructures necessàries (energia elèctrica, xarxa d'aigua potable, clavegueram i sanejament) i de diversos serveis socials com ara un centre comunitari, una escola, una guarderia i un dispensari de salut.

Es treballa també perquè els habitants d'aquesta ciutat assumeixin un paper dins de la societat que els permeti desenvolupar-se personalment i millorar la seva qualitat de vida. Per això, CESAL ja ha iniciat un projecte que pretén millorar les potencialitats productives de la comunitat a través d'un programa de formació professional.

Dia del nen a Amarateca, Divina Providencia (Hondures).

L'educació és un dels pilars de l'acció de CESAL. Amarateca (Hondures).

Presentació el desembre del 2000 del Pla d'Acció Immediat arran dels desastres de l'huracà «Mitch». Amarateca (Hondures).

SOLSONA

Foto: Ramon Estany

Un moment de la missa celebrada al barri Torregassa.

Periple diocesà del bisbe Traserra

SOLSONA.— El bisbe Jaume Traserra aprofita aquest temps de Pasqua per conèixer la realitat de les diferents parròquies de la diòcesi, tot participant en algunes celebracions populars, com la del barri solsoní de Josep Torregassa, l'1 de maig passat. Aquest indret de Solsona, peculiar pel fet d'haver acollit gran part de la població immigrant que va venir d'Andalusia els anys seixanta per establir-se a Catalunya, celebra la seva festa patronal el primer de maig i és tradició que l'euca-

ristia del matí la celebri el mateix bisbe de Solsona, tot participant en la celebració. D'altra banda, l'agenda del bisbe de Solsona en aquestes setmanes inclou diverses visites parroquials. Aquest mes d'abril ha visitat Sant Jaume de Frontanyà, Avià, Verdú, Sant Cugat del Racó i la Vall d'Alldan, Colònies Guixaró i Prat, Ogern i Casserres. Continuarà les visites durant el mes de juny: els dies 1 i 2, a Vila-sana i Sant Ramon; el 16, a Bagà; el 23, a Viladomiu Nou, i el 29, a Montmajor. (R.E.)

La revista «Solc» reprèn l'activitat

SOLSONA.— Un cop la Delegació de Mitjans de Comunicació del bisbat de Solsona, amb Mn. Ramon M. Serchs al capdavant, va assumir la direcció de la revista *Solc*, la publicació bimestral de la diòcesi de Solsona ha sortit al carrer amb un interessant número, el dossier central del qual fa referència a la Pastoral Juvenil, amb una atenció preferent a l'Aplec de l'Esperit d'enguany. També es parla d'escultisme, formació de monitors i dels joves que es preparen per anar al Tercer Món i a Taizé. El reportatge es completa amb un exhaustiu fitxer amb tots els esplais, agrupaments i grups d'Hora-3 del bisbat. A l'apartat d'opinions hi trobem dues col·laboracions de luxe: un article de Mn. Josep M. Ballarín sobre el conflicte d'Orient, i una anàlisi d'Arcadi Oliveras sobre la cimera de Barcelona. Finalment, en l'apartat cultural i d'oci, tenim la primera part de la Ruta dels Megàlits del Solsonès.

La revista *Solc*, que va ser al punt de mira de molts mitjans de comunicació arran de la dimissió del seu director, Isidor Cònsul, motivada per la negativa del bisbe de Solsona a publicar un article, ha pogut continuar l'activitat gràcies al fet que la majoria dels corresponents han mantingut la seva col·laboració. S'ha obert, però, un període de transició, fins que es trobi un consell assessor o de redacció que consolidi la revista de cara al futur. (R.E.)

Nou número de la revista diocesana.

Bon dia!

Compren materials d'enderroc (teules, radiadors, fàbriques en desús, reixes, portals, etc.) i material antic (llibres, biblioteques, botigues velles, etc.).

Truqueu a en Raimon o en Pau al
972 645 262

Lleida

El jesuïta Benítez obre unes Jornades Verdaguerianes

LLEIDA.— El jesuïta català Josep Maria Benítez i Riera, que resideix a Roma des de fa divuit anys, on és degà de la Facultat d'Història Ecclesiàstica de la Pontifícia Universitat Gregoriana i president de l'Associació Catalans a Roma, va obrir el 7 de maig a Lleida unes Jornades Verdaguerianes organitzades pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Benítez va impartir una conferència a la Sala d'Actes de la Biblioteca Pública de Lleida sota el títol *Verdaguer, vist des de Roma*. El conferenciant es va referir a la percepció i presència de Verdaguer a Roma i amb la cultura italiana: «A Roma no hi ha consciència de qui era Verdaguer. Han sentit a parlar de *L'Atlàntida*, però relacionada amb Manuel de Falla. La figura del sacerdot i poeta no és coneguda a Roma.» El jesuïta va qualificar Verdaguer com el poeta èpic i místic més reconegut a Catalunya, però alhora desconegut fora de les nostres terres: «El poeta va tenir un gran ressò a la França del sud, però a Itàlia la repercussió de *L'Atlàntida* va ser escassa.»

Josep M. Benítez va recordar en la seva dissertació el viatge que va fer a Roma Verdaguer, concretament el 1878, un any abans havia publicat *L'Atlàntida*. El poeta formava part d'un pelegrinatge amb fidels catalans per veure el papa Lleó XIII, que també conreava la poesia i va voler saludar personalment el capellà i poeta català, li va lliurar una medalla pontificia i li va demanar

que li enviés un exemplar del seu poema èpic. Una vegada de retorn a Barcelona, Verdaguer va enviar al Papa un exemplar de *L'Atlàntida* en edició bilingüe: «Aquest exemplar, amb una dedicatòria personal de Verdaguer al Papa, que semblava que s'havia perdut, ja que no es va poder trobar a la Biblioteca Vaticana, ha estat localitzat a la Biblioteca del Pontifici Col·legi Espanyol de Sant Josep», va explicar el conferenciant.

El P. Benítez va asseverar alhora que Verdaguer és present a les enciclopèdies i diccionaris de cultura general, tot referint-se alhora a dos autors italians: Giuseppe Sansone i Giuseppe Grilli, com a autors que han contribuït enormement a donar a conèixer Verdaguer a Itàlia. «Però cal que siguem conscients que som nosaltres, els catalans a Roma, els que tenim la responsabilitat més gran de fer-lo present a la Ciutat Eterna. Aprofitarem aquest Any Verdaguer per treballar en aquest objectiu», va dir per acabar la seva conferència.

Jordi Curcó

Tibidabo us informa

1 Centenari del Temple del Tibidabo

Del 7 de juny 2002 al 29 de juny 2003 tindrà lloc la celebració del Centenari del Temple del Tibidabo. Per informació: Secretaria Temple del Tibidabo, tel. 934 175 686 i La Balmesiana tel. 933 173 776.

2 Romeria del Ram

El dia 19 de maig festivitat de la Pentecosta és farà la tradicional Romeria del Ram, amb la celebració eucarística a les 12 hores. Ofrena tradicional del Ram a l'Ermida Primitiva. Convivència anual de l'Adoració Perpètua i Dinar de Germanor. Per la tarda, Rosari Vespres i Benedicció Eucarística.

3 Festa de Maria Auxiliadora

La tradicional Processó de Maria Auxiliadora pel cim del Tibidabo tindrà lloc el dissabte 18 de maig, a les 22 hores. Durant tot el mes de maig a les 18 hores, Vespres, Mes de Maria i Benedicció Eucarística.

4 Pelegrinatge a Itàlia

Del 21 al 30 de setembre, el Temple del Tibidabo organitza un viatge visitant Torí, Mornese, Florència, Pàdua, Venècia. Informació, tel. 934 175 686.

5 Il·luminació del Temple del Tibidabo

Vols que el Temple del Tibidabo estigui cada nit il·luminat? Subscriu-te. Una hora de llum val 12 euros. Amb la col·laboració de tots el Tibidabo podrà brillar cada nit.

6 Festa del Sagrat Cor de Jesús

El dia 7 de juny, Festa del Sagrat Cor de Jesús. El dia 9 de juny inauguració del Centenari amb la Concelebració presidida per Ricard Maria Carles, Cardenal de Barcelona i «Festa Familiar» en el Parc d'Atraccions del Tibidabo. Esteu tots invitats.

Cugat del Vallès, queda configurada per començar sobre una base social d'unes 70 persones. Els primers passos volen ser curts i segurs, amb una dedicació especial al projecte d'Amarateca, però tan bon punt es comenci a rodar i a prendre contacte amb les diferents realitats es podran ampliar els projectes i les àrees d'intervenció.

Ja fa més de 14 anys que CESAL treballa en l'àmbit de la Cooperació Internacional. És una organització reconeguda com a associació d'Utilitat Pública, i l'objectiu principal és «la realització de projectes i programes de desenvolupament destinats a millorar les condicions de vida de les persones i comunitats desfavorides d'Amèrica Llatina, Àfrica i Europa de l'Est».

Aquesta ONG nascuda en el si del moviment Comunió i Alliberament no ha amagat mai la seva inspiració catòlica. Al llarg d'aquests 14 anys de vida ha fet més d'un centenar de projectes i programes a 17 països: «La feina que CESAL du a terme procura respondre a les necessitats concretes de cada zona, cosa que desemboca en una intervenció en diferents sectors que van des de l'educació i sanitat, fins a la construcció d'habitatges i des-

Habitatges construïts a Amarateca.

envolupament rural, passant per la formació professional i l'atenció a la infància.» Tot i aquesta acció infatigable, la intervenció de CESAL parteix sempre d'una premissa molt clara: l'atenció de la persona. Això fa que «es valori per sobre de tot la persona i totes les seves relacions,

experiències i respostes per als seus problemes, cosa que afavoreix que la persona recuperi el valor, la dignitat i responsabilitat davant del que li passa».

Reportatge: **Samuel Gutiérrez**

Fotos: CESAL

Més informació a: www.cesal.org

Delegació a Catalunya

C/Joan Salvat 6, 3r 1a

08190 Sant Cugat del Vallès

Tel. 935 898 551

Coordinació: Miriam del Pozo

JAVIER RESTÁN ÉS EL DIRECTOR GENERAL DEL CENTRE D'ESTUDI I SOLIDARITAT AMB AMÈRICA LLATINA (CESAL)

«Només podem construir solidaritat a partir del que som»

—**Davant la multitud d'ONG que hi ha avui, què vol aportar CESAL?**

—Totes les organitzacions tenen els seus orígens, totes neixen d'una certa identitat o d'una certa percepció de com s'han d'afrontar els problemes de la pobresa, els problemes del Tercer Món. En el nostre cas, CESAL neix fonamentalment de la necessitat d'una sèrie de persones de posar a prova l'educació cristiana que havíem rebut, la proposta cristiana, davant d'aquests problemes. D'algun manera, CESAL volia aportar una hipòtesi cristiana en l'àmbit de les ONG.

—**És una hipòtesi que trobàveu a faltar?**

—Per a nosaltres, el problema no ha estat diferenciar-nos dels altres; al contrari, nosaltres tendim a trobar punts en comú amb els altres, descobrir-hi qualsevol aspecte que ens sembli valuós i interessant. Nosaltres ens volem afirmar sent el que som. En aquest sentit, no ens hem preocupat de buscar la partió que ens separa dels altres. Tot i això, en aquests moments, CESAL aporta una originalitat, que és la que ve de l'experiència i el recorregut que hem tingut. Si això és diferència o no dels altres, ho han de dir els fets. Nosaltres creiem que l'experiència cristiana aporta un mètode d'intervenció en la lluita contra la pobresa, en la lluita per la construcció de noves condicions de vida, en l'educació de les persones... que, efectivament, és una hipòtesi humana i que aporta una novetat de fet. Insisteixo, no obstant això, que per a nosaltres no és tant el problema indidentari, com verificar l'experiència que ens estava proposant.

—**Encara que aquest no sigui el problema, la vostra identitat cristiana sempre queda de manifest d'una manera molt explícita...**

—Estem convençuts que et construïmes a partir del que ets. En aquest sentit, no tenim por de dir el que som i estem convençuts que l'experiència cristiana, també en aquest camp, genera llaços. Des d'una identitat molt neta

i clara, des d'una experiència i una educació cristiana, els fruits de la nostra intervenció són fruits de civilització. No generem guetos o reduïdes identitaris sinó que creem fruits de civilització que són vàlids per a tots els homes. Aquesta és precisament la força del cristianisme. No es tracta d'un reduït ni d'una autoafirmació per delimitar clarament qui som, sinó que una educació cristiana absolutament clara, com la que nosaltres hem rebut en el moviment Comunió i Alliberament, genera una intervenció que dona fruits que són vàlids per a tothom i on qualsevol persona que tingui bona voluntat i estigui disposada a reconèixer la veritat pugui reconèixer-la. Nosaltres volem generar civilització perquè creiem que una perspectiva de caritat genera punts de trobades, obres, instàncies, espais on la gent pugui ser ella mateixa, on ningú no es veu obligat a convertir-se en cristià, però on tothom pot percebre que hi ha fruits humans.

—**Preteneu ser una mica la doctrina social de l'Església aplicada sobre el terreny?**

—No ens ho hem plantejat mai d'una manera teòrica, però a la pràctica és així. Nosaltres creiem realment que la doctrina social de l'Església, més que ser un corpus doctrinal, és una experiència de l'Església. Per posar un exemple, els monjos benedictins de l'edat mitjana que no s'havien plantejat el problema de la doctrina social de l'Església, ja que és un fenomen que sorgeix amb la modernitat, l'estaven vivint sense teoritzar-la, estaven construint una civilització i transformant-la des del fons. Primer de tot, la doctrina social de l'Església és com la cristallització de l'experiència cristiana en actes. En aquest sentit, nosaltres sí que intentem, com a tensió ideal, ser expressió d'aquesta doctrina social de l'Església i viure-la. Insisteixo en això de la tensió ideal, ja que no som màquines que apliquem principi-final, ni estem exempts d'equivocacions, però el que sí que és cert és que aquesta

tensió ideal la tenim i la corregim i anem modelant la mena d'accions que fem d'acord amb aquesta tensió ideal.

—**Qui hi ha rere CESAL?**

—Fonamentalment un munt de socis. Som una ONG com qualsevol altra. Els socis són persones que en un moment donat decidim sostenir una obra. La majoria d'aquestes persones, però no exclusivament, som gent que ve

Javier Restán.

d'àrees cristianes, i en concret molts de nosaltres, els que vam posar en moviment CESAL, som gent educada en el moviment Comunió i Alliberament.

—**Com funcioneu?**

—Ara mateix CESAL té 28 persones contractades i té més de 1.200 socis al darrere. A més hi ha tot un cercle de voluntaris que són l'autèntica vida de CESAL. A Catalunya, per exemple, de moment, no hi ha cap persona professional, però no obstant això ja fa molts anys que hi és present. Hi ha una colla de persones voluntàries i perseverants que han fet que l'organització existeixi. De totes maneres, cal dir que, en aquests moments, per a una ONG de cooperació internacional un dels reptes més importants és no renunciar ni a l'origen voluntari ni a la professionalitat. No es tracta només de fer coses bones, sinó que calen bons professio-

nals, ja que cal afrontar problemes tècnicament molt complicats.

—**En 14 anys d'existència, quins han estat els vostres grans èxits?**

—La consecució fonamental per a nosaltres ha estat entrar en contacte real amb moltes persones a tot el món, a Amèrica Llatina, a Europa de l'Est, a Àfrica, que tenien necessitats reals, i amb les quals, en un diàleg veritable, en un compartir les necessitats de debò, hem anat fent que hi sorgeixi un protagonisme diferent.

—**Avui, ara, on és més urgent la intervenció de CESAL?**

—Ara mateix som presents a 12 països, i des de fa un temps estem concentrant les nostres intervencions a 6 d'ells: Perú, Hondures, El Salvador, República Dominicana, Uganda i Moçambic. A l'Europa de l'Est també estem treballant a Romania i a Albània. Això fa que tinguem una pluralitat enorme de circumstàncies. Cada país i cada zona és molt diferent. Evidentment, no tenim la pretensió d'eradicar la pobresa al món ni tampoc no podem canviar les estructures de la societat. Per això el que ens és més urgent és poder compartir amb les persones que ens trobem allà on som per una circumstància o altra, allò que estem vivint.

L'eslògan de la nostra última campanya era «compartir les necessitats per compartir el significat de la vida». Aquest eslògan, per a nosaltres, és permanent perquè volem compartir les necessitats que anem trobant, i en aquest camí el que fem és començar a compartir el significat de la vida. Junts ens comencem a plantejar les grans preguntes davant la pobresa, davant la riquesa o qualsevol altra circumstància. No es tracta de donar respostes mecàniques, sinó un acompanyament humà i això implica abraçar la totalitat de la persona que tens davant. La urgència que tenim és la de fer bé el que hem de fer, la de no caure en la temptació de pensar que canviarem el món, sinó que hem d'acompanyar les persones perquè els qui el canviïn siguin ells.

Lleida

«El fil de la vida», nou llibre de Ramon Prat

■ Presenta 15 històries verídiques de gent que ha cercat el sentit de la vida

LLEIDA.— El teòleg i director de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida (Irel), Mn. Ramon Prat, va presentar el 2 de maig el seu nou llibre: *El fil de la vida. Quinze imatges humanes de llibertat*. L'acte va tenir lloc a la Sala Nausica de l'Ateneu Popular de Ponent, plena de gom a gom. Entre els assistents s'hi podia veure l'alcalde de la ciutat, Antoni Siurana.

L'acte es va iniciar amb les paraules de Ramon Badia en nom de Pagès Editors, editorial lleidatana que ha tingut cura de la publicació. Badia va dir que perquè un llibre funcioni cal que sigui de qualitat i abordi un tema pertinent: «Aquest és un llibre pertinent que neix d'una realitat de la nostra societat. Un treball que aborda la vida quotidiana a partir d'unes històries de vida.»

Per la seva part, la psicòloga i subdirectora de l'Irel, Marta Trepas, va parlar de l'obra com un llibre de psicoteràpia, «perquè hi ha curacions. Un llibre ple d'esperança en la persona humana, que és sens dubte un camí que porta a Déu.»

El president d'Òmnium Cultural de Lleida i filòsof, Josep Maria Forné, va assenyalar que *El fil de la vida* és una aposta per la vida i la seva dignitat: «És un llibre d'esperança en la vida i traspuja confiança en la superació dels problemes. La clau d'aquesta esperança està en Déu: no estem sols, Déu no ens deixa mai.» Forné va dir per acabar que Prat oferia un llibre d'antropologia que retrata la condició humana en el fet que les persones ens necessitem les unes a les altres.

Finalment va intervenir l'autor per as-

severar que el llibre ofereix quinze imatges com a metàfores de la vida humana com a globalitat però fetes per punts febles: «Són totes elles imatges, diapositives vives profundes de llibertat.» Mn. Prat va dir que havia confeccionat l'obra amb un mètode que parteix de la vida, tot observant, sense jutjar ningú, i reacciona amb una lectura creient de la realitat: «El fil de la vida me l'han donat aquestes 15 imatges de llibertat que són provocadores.»

L'autor va agrair el suport que l'obra ha rebut d'institucions com el mateix Ateneu Popular de Ponent, Òmnium Cultural i molt especialment l'Irel. Va agrair alhora la col·laboració de les quinze persones protagonistes d'aquestes «imatges humanes de llibertat», tretze de les quals són fetes sota pseudònim, mentre que dues tenen nom propi: el del traspassat Pau Agustí i el de Sisco Beltran, exalcalde de Fraga i cristià compromès, que va ser present en la presentació. Finalitzat l'acte, l'autor va respondre diverses preguntes del públic, gairebé totes elles sobre els problemes actuals i inquietuds que afecten la nostra Església, «que pateix i té problemes com els té la societat», digué Ramon Prat.

Aquest és el novè llibre que publica

Mn. Ramon Prat, teòleg i director de l'Irel.

Mn. Ramon Prat, un dels darrers ha estat *Rentar els peus*, reflexions a l'entorn del Concili català. *El fil de la vida*, aquest recull de 15 històries verídiques de gent que ha cercat i trobat el sentit a la vida, serà presentat també a Barcelona, concretament el proper 27 de maig al Centre d'Estudis Pastoral, c/ Rivadeneira 6, 3r, a 2/4 de 8 del vespre, a càrrec de Josep M. Rovira Belloso, Marta Trepas, Antoni Serramona i Francesc Pardo.

Jordi Curcó

IV Jornada de Pastoral Penitenciària

LLEIDA.— La Delegació de Pastoral Penitenciària de la diòcesi de Lleida ha convocat la IV Jornada de Pastoral Penitenciària amb el tema central de reflexió «El tractament penitenciari». La trobada tindrà lloc el dissabte 18 de maig, a les dependències de la parròquia de Nostra Senyora de la Mercè, dels pares Mercedaris, comunitat que té encomanada la Pastoral Penitenciària a Lleida, concretament l'atenció als interns del Centre Penitenciari de Ponent. La jornada s'iniciarà a les 10.30 del matí amb la presentació d'una ponència i posterior col·loqui a càrrec de Margarita Llop, subdirectora de Tractament del CP Ponent, sobre *El tractament penitenciari*. Després d'un col·loqui, a les 11.45 h s'oferirà una segona ponència amb el títol *Programes d'intervenció psicològica en la presó de Ponent*, a càrrec de Carme Dolçet, psicòloga del CP Ponent. La trobada acabarà a la una del migdia amb una Eucaristia que serà presidida pel bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta.

La delegació ha publicat el tercer número de la revista *Lliures* amb diversos articles, entre els quals destaca *Claves para entender la acción de la pastoral penitenciaria*, que signa Sebastián Alós Latorre, director del Secretariat diocesà de Pastoral Penitenciària de València, i una crònica sobre l'encontre nacional de joves voluntaris de Pastoral Penitenciària celebrat a Madrid. També hi ha diverses poesies dels mateixos interns i altres articles. La revista anuncia també una campanya de recollida de roba per a la capellania del centre penitenciari. (J.C.)

L'Apostolat de la Lectura celebra la seva diada

LLEIDA.— L'Apostolat de la Lectura de Lleida celebrarà el proper divendres 17 de maig la seva diada amb la celebració d'una Eucaristia a la parròquia de Sant Pere a les vuit del vespre, en record dels socis difunts. La jornada de l'Apostolat de la Lectura ha tingut com a pròleg enguany una peregrinació al santuari de Torreciudad el dia 1 de maig. (J.C.)

Convocat l'Aplec de Carrassumada

TORRES DE SEGRE.— La Delegació d'Apostolat Seglar de la diòcesi de Lleida i el Consell Diocesà dels Moviments d'Acció Catòlica han convocat el seu ja tradicional Aplec de Pentecosta a celebrar el diumenge 19 de maig, a l'ermita de la Mare de Déu de Carrassumada, a Torres de Segre, amb el lema: «Amb la força de l'Esperit. Laics i laiques en l'Església i en el món.»

L'aplec pretén així celebrar el Dia de l'Apostolat Seglar i l'Acció Catòlica que se celebra cada any el Diumenge de Pentecosta i alhora, com diu el full de convocatòria, «conèixer-nos més i aprofundir quins han de ser els trets identificatius de la nostra espiritualitat perquè esdevinguem laics i laiques presents i actius en l'Església i en el món». A les deu del matí s'iniciarà la trobada amb la

pregària i la presentació. Tot seguit el carmelita P. Àngel Briñas parlarà sobre el tema *L'espiritualitat d'un laic actiu en l'Església i en el món*. Es continuarà amb un aprofundiment de les propostes, per prosseguir amb la celebració de l'Eucaristia, a la una del migdia. Finalitzada la celebració tindrà lloc un dinar de germanor. La trobada acabarà cap a les set del vespre. (J.C.)

Despatxos en arrendament

Zona Diagonal-Rambla Catalunya

Superfície: 45 a 50 m², dividits en dos espais comunitaris entre si. Local excel·lent per a consulta mèdica, consulta psicològica i psiquiàtrica, activitats sociosanitàries i/o formatives.

Inclou tot tipus de serveis: recepció de trucades, portar agenda de visites, cobrament de visites, ús sala de juntes, utilització d'aules, fax, fotocòpies, etc.

Telèfon de contacte: **607 244 832** (Sra. Teresa).

BALCLI'S

SALA DE SUBHASTES

DES DEL 1979

COMPREM AL COMPTAT

ANTIGUITATS, PINTURA S. XIX I XX

MOBLES, OBJECTES

JOIES, ARGENT I RELLOTGES

PISOS SENCERS

VISITES A DOMICILI

☎ 932 175 607 C/ ROSSELLÓ, 227 BARCELONA

Catalunya

Lliurament de premis del XVII Concurs Bíblic

El dissabte 4 de maig es van lliurar els premis als centres docents i als escolars que han participat en la dissetena edició del Concurs Bíblic, que organitza la Federació de Cristians de Catalunya, que abasta les vuit

diòcesis catalanes. La novetat d'enguany, però, rau en el fet que el certamen s'ha descentralitzat i s'ha fet a cada diòcesi, ja que fins ara l'epicentre era la ciutat de Terrassa, on les escoles havien d'acudir per

recollir els seus premis. El global dels concursants en l'àmbit de tot Catalunya ha estat de 37.486 participants de 593 centres. A continuació repassem alguns dels actes de lliurament.

BARCELONA · BARCELONA

L'entrega de premis de la zona Barcelona, Vallès, Maresme, Baix Llobregat i Penedès es va celebrar al Centre Cultural de la Caixa de Terrassa i van figurar en la presidència: Mn. Joan Martínez, vicari episcopal; Mn. Josep Pausas, arxiprest de Terrassa i prior del Sant Esperit; Mn. Lluís Ferret, consiliari de la Federació de Cristians de Catalunya; Concepció Huerta, representant de l'Associ-

ció Bíblica de Catalunya; Joan Fornells, president de la Federació de Terrassa (Grup Avant); Joaquina Prat, representant del Grup de Mestres Catòlics de Catalunya; Jordi Simó, responsable del concurs de redacció; M. del Carme Angladill, secretària de la Federació de Terrassa, i Marc Fidalgo, representant del Grup Àgape, que van tenir la gentilesa de fer l'obsequi de tots els llibres de premi del concurs.

D'altra banda, van tenir l'honor de comptar amb la presència del president del Consell Federal, Josep M. Ginescà, i de l'antic consiliari, Mn. Malaquías Zayas, que havia presentat el cessament per motius de salut.

Vicenç Mampel, secretari de la federació, va portar tot el programa i va fer el nomenament dels premiats. Tota la festa va ser dirigida i controlada per l'ànima

del concurs, Màrius Heras, i no podem oblidar els col·laboradors anònims que posen tota la seva bona voluntat perquè sigui un èxit. Cal recordar que aquest concurs té la finalitat d'ajudar a un coneixement més gran de la religió en quantitat i qualitat i cada curs té més acompanyada i es reben mostres de gratitud. Tant de bo que cada any tinguem més col·laboradors i participants. (Cecília Aranés Mallol)

SOLSONA · SOLSONA · SOLSONA · SOLSONA · SOLSONA

Foto: Ramon Estany

Una participant recull el seu premi.

Les onze del matí, als locals de l'Escola Arrels de Secundària, es va fer el lliurament de premis als participants del bisbat de Solsona. Van presidir l'acte Mn. Jordi Sala, vicari general del bisbat; Mn. Antoni Quesada, delegat d'Ensenyament del bisbat, i Mario Sorribas, membre del Moviment Cristià de Joves de Terrassa. En els respectius parlaments, tots tres van coincidir a valorar la creixent participació en el concurs, que en aquesta última edició, al bisbat de Solsona, ha suposat la participació de 47 escoles, amb un total de 2.300 alumnes.

L'acte de lliurament de premis va ser amenitzat per l'actuació d'una professora de Religió, Montserrat Coll Capdevila, que, en el seu paper de saltimbanqui, va fer passar una bona estona a petits i grans. Ben segur que l'experiència de participació en aquest acte servirà per estimular l'interès dels alumnes de cara a properes edicions del concurs. (Ramon Estany)

GIRONA

El bisbat renova el Consell Presbiteral

GIRONA.— Mig any després de la presa de possessió de la seu per part de Mons. Carles Soler en substitució del bisbe Jaume Camprodon, es va constituir el 30 d'abril el nou Consell Presbiteral que, segons el Dret eclesial, s'ha de renovar amb el relleu episcopal. Els membres escollits pels preveres de la diòcesi són Modest Prats, Joaquim Villanueva i Lluís Suñer per a la zona pastoral de Girona; Joan Solà i Joan Carreras per a la Costa; Jaume Angelats, Pere Font i Verdager i Pere Font i Bosch per a l'Empordà; Pere Bellvert, Lluís Solà i Joan M. Amich per a l'Interior; Joan Busquets per a la Cúria diocesana, catedral, Seminari, Casa missió i consiliaris, i el jesuïta Jaume Anglès per als religiosos preveres.

Els membres per dret de càrrec són el vicari general, Jaume Julià; els vicaris episcopals, Pere Domènech, Josep Gispert, Joan Pujol i Josep Puig; el rector del Seminari,

Joan Planellas; el president del Capítol de la Catedral, Gabriel Roura; el secretari canceller general, Joan Nasplada; el delegat d'Apostolat Seglar, Josep Puig; i el delegat de Pastoral Social, Joaquim Giol.

El Consell Presbiteral és com el senat del bisbe i segons el canó 495 del Dret Canònic representa els preveres de la diòcesi per ajudar-lo en el govern de la diòcesi. Aquesta entitat va ser creada pel Concili Vaticà i compta amb estatus propis. Els de Girona es van aprovar el 1985, i es va renovar el 1990 i el 1997 amb una darrera revisió a principis d'any.

Els preveres electes representen les diverses tendències de la diòcesi, des de sacerdots propers a l'Opus Dei fins a membres del Fòrum Joan Alsina. L'equilibri, però, està garantit entre les diverses sensibilitats i de totes maneres no pot condicionar negativament les decisions que es prenguin perquè el vot del consell és consultiu. (G.F.)

TARRAGONA · TARRAGONA · TARRAGONA · TARRAGONA · TARRAGONA

El lliurament de premis, pel que fa a l'arxidiòcesi de Tarragona, va tenir lloc a la sala d'actes del col·legi La Salle de la ciutat i va ser presidit pel vicari general de l'arquebisbat, Mn. Miquel Barbarà, acompanyat a la taula per Mn. Joan Magí, representant de l'Associació Bíblica de Catalunya, entre altres membres de la Delegació diocesana d'Ensenyament i de centres docents. L'acte va estar precedit per una pregària i la interpretació d'unes cançons.

La participació de la diòcesi tarragonina, segons va indicar Mn. Joan Magí, «ha estat rellevant, amb un total de 86 col·legis i tres parròquies, que sumen 5.115 concursants». Els premis van consistir, pel que fa a les escoles, en l'entrega de quatre mapes d'1x70, col·lecció editada per l'Associació Bíblica de Catalunya. Quant als premis individuals, els accèssits i els d'educació especial han consistit en llibrets amb textos de l'evangeli de sant Lluç, il·lustrats amb dibuixos, facilitats per l'entitat Àgape. (Joan Boronat)

Foto: Joan Boronat

El lliurament de premis va tenir lloc al col·legi La Salle.

TORTOSA · TORTOSA · TORTOSA · TORTOSA · TORTOSA

El XVII concurs bíblic d'aquest any tenia per tema «El seguiment de Jesús». De la diòcesi de Tortosa han estat 1.744 els participants, repartits en 33 centres d'Educació Infantil i Primària; 3 instituts d'Ensenyament Secundari, i 6 parròquies, en total 42 centres. Les xifres són, doncs, prou significatives i ens parlen de la importància d'aquest concurs. Les paraules del bisbe de Tortosa, Xavier Salinas Viñals, en l'acte de lliurament de premis ho expressaven: «El concurs és important perquè ajuda a entrar en contacte amb la Sagrada Escripura, i al mateix temps, t'interroga personalment.»

La diòcesi va donar molta importància a aquest acte, ja que el lliurament de premis va ser presidit, com ja hem donat a entendre, pel bisbe de la diòcesi, acompanyat dels vicaris General i de Pastoral de la diòcesi. L'acte pròpiament dit de l'entrega de premis va ser precedit per l'actuació del grup musical Properly, que amb les seves cançons religioses d'animació va crear bon ambient a la sala d'actes del Seminari diocesà. Molts dels premiats van participar en aquesta entrega, d'entre ells cal remarcar que un dels tres premis, un per cada categoria,

Foto: Roman Casanova

dels grups de catequesi, pel que fa al global de Catalunya, va ser en la categoria dels més grans per a la parròquia de Sant Bartomeu de Ribarroja d'Ebre. (Roman Casanova)

El bisbe Salinas va presidir l'acte.

Catalunya

La jornada commemorativa de Verdager serà a l'octubre

■ Comunicat de la reunió n. 162 de la Conferència Episcopal Tarraconense

TARRAGONA.— Els dies 6 i 7 de maig va tenir lloc la reunió n. 162 de la Conferència Episcopal Tarraconense (CET), al santuari de la Mare de Déu de Loreto, a Tarragona. La reunió va ser presidida per Mons. Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Tarragona, i hi

van assistir tots els seus membres. En relació amb la jornada de preveres i diaques de les diòcesis catalanes per commemorar el centenari de la mort del sacerdot i poeta Mossèn Cinto Verdager, els bisbes van decidir convocar-la el dia 14 del pròxim mes d'octubre, a Vic.

Durant la reunió, els bisbes van tractar diversos temes d'actualitat eclesial i van pregar i expressar el desig d'un prompte retorn d'una pau justa a Terra Santa i, en concret, per l'aixecament del setge a la basílica de la Nativitat del Senyor, a Betlem. Mons. Carles Soler, bisbe delegat de la CET per a la Pastoral de Joventut, va donar compte als bisbes del programa del VII Aplec de l'Esperit, la trobada interdiocesana de joves que tindrà lloc a la Seu d'Urgell el pròxim 19 de maig, diumenge de Pentecosta. La trobada tindrà com a lema «Néixer de nou» i aplegarà joves de les parròquies i moviments dels bisbats catalans i de les Illes Balears.

Mons. Xavier Salinas, encarregat per la CET de l'àmbit catequètic, va presentar als

bisbes el segon volum de l'*Itinerari d'iniciació cristiana per a adults*, editat pel Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Balears (SIC), i que serà útil tant per als catecúmens com per als cristians que vulguin completar la seva formació. Així mateix, Mons. Salinas va anunciar la pròxima publicació del text catequètic *Sereu els meus testimonis*, que completa la iniciació cristiana dels infants, després dels textos *Amb nosaltres* i *Veniu amb mi*.

Pel què fa a les activitats formatives d'estiu, el SIC organitzarà unes jornades per a responsables de la catequesi, que tindran lloc a Barcelona del 23 al 25 de juliol. I la XXII Escola d'estiu per a catequistes, que tindrà lloc a Tortosa del 29 de juliol al 2 d'agost.

Els bisbes, en presència del P. Francesc Riu, director del Secretariat Interdiocesà d'Ensenyament de la Religió (SIERC), van seguir tractant de la situació de l'ensenyament religiós escolar a Catalunya en els seus diversos nivells, tant pel que fa a la seva ubicació en els currículums docents com a la situació laboral i acadèmica del professorat, especialment a l'escola pública. Els bisbes volen que l'ensenyament religiós escolar es dignifiqui el màxim possible i que es millori la formació permanent dels professors de religió, als quals agraeixen la seva dedicació.

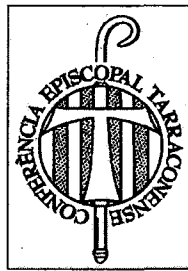
Mons. Joan-Enric Vives, secretari de la CET, va informar els bisbes de les activitats

de l'Eurocongrés 2000, la iniciativa occitanocatalana que pretén promoure la relació entre les diverses regions del sud-oest europeu (Catalunya, Occitània, Piemont) i promocionar-les culturalment i socialment. En l'àmbit VIII, sobre el fet socioreligiós, hi haurà una sessió de treball a la Seu d'Urgell, el pròxim 8 de juny, que tractarà dels *Inicis i desenvolupament del cristianisme en els territoris de l'Eurocongrés, del segle II fins al XII, a la crisi càtara*.

Mons. Vives i Mons. Josep Àngel Sáiz van informar del X Simposi de Bisbes Europeus —al qual han assistit com a delegats de la Conferència Episcopal Espanyola—, que va tenir lloc a Roma del 24 al 28 d'abril.

El simposi, que va tenir com a lema «joves d'Europa en canvi. Laboratori de la fe», ha estat molt enriquidor i s'hi ha reafirmat la convicció que, a partir de les experiències dels joves, es donen possibilitats per als camins de l'evangelització, en la família, en les parròquies, en els moviments i en els encontres juvenils.

Finalment, els bisbes van ser informats per Mons. Vives que el diumenge 12 de maig, en què se celebrava la XXXVI Jornada Mundial de les Comunicacions Socials —amb el lema «Internet, un nou fòrum per a la proclamació de l'Evangelí»—, es posava en marxa la pàgina web de la CET: www.tarraconense.org/cat/index.htm (C.C.)

TARRAGONA

Simposi sobre les representacions religioses a Salomó

SALOMÓ.— El diumenge 19 de maig se celebrarà a Salomó un simposi sobre la vigència de les representacions teatrals de caràcter religiós, organitzat pel Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana, l'Ajuntament de Salomó i el Consell Comarcal del Tarragonès. Aquesta convocatòria respon al fet de celebrar-se enguany la trentena edició de les representacions del Ball del Sant Crist —ball parlat hagiogràfic—, des que s'escenifica a l'interior del temple parroquial de Santa Maria.

La jornada del simposi s'encetarà a les 9.45 h amb el lliurament de la documentació que versa sobre la temàtica proposada. A continuació, pronunciaran parlaments de benvinguda l'alcalde de Salomó, Joan Boroñat, i el president del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana, Joan Vidal i Gayolà. A les deu i escaig del matí, hi haurà la primera ponència de la jornada, titulada *Teatre popular de Setmana Santa a Catalunya*, a càrrec de Salvador

Punt informatiu del Ball del Sant Crist de Salomó.

Palomar, del col·lectiu Carrutxa, de Reus. A prop de les onze del matí, tindrà lloc una conferència plenària que pronunciarà la doctora Josefina Roma, de la Universitat de Barcelona, amb el tema *La representació religiosa com a referent identitari*. Posteriorment, hi haurà un torn de preguntes, després del qual els participants podran presenciar la representació del Ball del Sant Crist.

Després de dinar i, en sessió de tarda, passades les quatre, un representant de l'Eurocongrés 2000 oferirà una visió sobre les activitats religioses a la Catalunya Nord. Gairebé a les cinc de la tarda, es durà a terme una taula rodona a redós de la qual s'asseuran *Experts sobre representacions de caràcter religiós*. Els convidats a la tertúlia són: Passió d'Olesa, Ball del Sant Crist de Salomó, Acte sacramental de Sant Vicenç dels Horts, Pastorets de Mataró, Misteri de la Selva del Camp, Pessebres Vivents, Catalunya Nord i País Valencià. A les sis de la tarda, s'obrirà un torn obert de preguntes i l'acte de cloenda. (J.B.)

Reunió interdiocesana del Moviment Cristià d'Adults

TARRAGONA.— Recentment, van reunir-se a Tarragona els responsables i consiliaris diocesans del Moviment Cristià d'Adults, dels Moviments d'Acció Catòlica de les diòcesis de Lleida, Tortosa, Vic i dels arquebisbats de Barcelona i Tarragona. Va assistir-hi també Remei Adserias, de l'equip coordinador de l'Acció Catòlica a l'arquebisbat de Tarragona.

Aquesta reunió a la qual, conscients de la responsabilitat que suposa un treball de comunió, els esmentats moviments van autoconvocar-se, suposa un pas endavant en l'aplicació de les resolucions del Concili Provincial Tarraconense (resolució 29) i concreta, en el camp que li és propi, el que defineix *La proposta d'apostolat associat a Catalunya* (aprovada per la Conferència Episcopal Tarraconense l'11 de febrer del 2002).

En aquest sentit, els responsables diocesans del Moviment Cristià d'Adults van repensar la seva proposta, plenament integrada en la missió de l'Església i orientada des dels respectius objectius pastorals diocesans. El que es considera prioritari a curt i mitjà termini podria concretar-se en tres aspectes. En primer lloc, oferir mitjans i recursos que generin hàbits per a un treball coordinat. Hi pot ajudar el material de la Federació dels Moviments d'Acció Catòlica, editat de forma general, ja que permet concretar-lo a cada diòcesi, tant en trobades de formació com en la preparació d'animadors, responsables i consiliaris.

En segon lloc, l'acció pastoral de la diòcesi s'ha de veure afavorida pel treball dels grups del Moviment Cristià d'Adults. En aquest sentit, s'assumirà plenament en el seu programa de curs el que, en aquest camp, proposi el pla diocesà i, a la vegada, des del moviment es faran, al seu temps, els suggeriments que es considerin oportuns, des de la comunió i la corresponsabilitat. I en tercer i últim lloc, en una propera reunió es valoraran les accions proposades en l'àmbit diocesà i s'intercanviaran les eines que cadascú —en els respectius equips de treball— haurà generat. (J.B.)

AJUDA'NS A SALVAR una vida!

- Centres d'acolliment de mares amb problemes.
- Ensenyament de planificació familiar natural.
- Grups de joves PRO-VIDA que promouen una cultura de la vida.

TELÈFONS DE LA VIDA
932 047 111 i 932 805 683

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA
BONAPLATA, 42, 1º, Tel. 204 71 11 08034 BARCELONA

COL-LABORA FENT-TE'N SOCI

☐ SÍ A LA VIDA, DESITJO REBRE EL BUTLLETÍ INFORMATIU PRO-VIDA

Nom
Adreça
Població
Província

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA- BONAPLATA, 42, 1r, Tel. 204 71 11 08034 BARCELONA

Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que a la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.

Al llarg de més de 75 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.

Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

CAMBRES DE BANY
AIRE CONDICIONAT
CALEFACCIÓ
CERÀMICA

Roca

Urgell

Joves cristians, a peu a Montserrat

LA SEU D'URGELL.— Un dels presents, Jaume Plens, explica que, com els deixebles d'Emaús, els nois i noies del Moviment de Joves Cristians de la diòcesi d'Urgell, caminant a Montserrat, s'han trobat amb Jesús i amb ells mateixos. El tradicional pelegrinatge a Montserrat, en la seva quinzena edició, va tenir lloc els dies 12, 13 i 14 d'abril.

La sortida va ser a Agramunt i la consigna va ser: «No hem de ser simples turistes que compren paisatges i vivències a canvi de diners». L'important del pelegrinatge és el camí, més que la meta, compartir el camí, la pregària i el goig de l'arribada. Sempre amb un apropament suau, sense pressa, per meditar i reflexionar.

Enguany, el primer dia la pluja va agreujar el camí, però els joves del Moviment de Joves Cristians de la diòcesi d'Urgell saben que «no s'aconsegueix res sense esforç», tal com han manifestat ells mateixos. Sabien que la pluja, que era un esforç afegit per a ells, era una benedicció divina per a les collites. Els joves destaquen especialment l'hospitalitat del poble de Maians amb els pelegrins i l'ajuda del grup de suport que els acompanya amb un vehicle. Allò que hom dona, creix.

A la plaça del monestir de Montserrat, els joves pelegrins van ser rebuts per l'equip de suport, el bisbe coadjutor d'Urgell, Mons. Joan-Enric Vives, els seminaristes, familiars i amics. Els caminants han viscut al cor l'escena de l'evangeli de la missa del dia: fent camí han trobat també Jesús.

Antoni Mirabet

L'important del pelegrinatge, més que la meta, és el camí.

Julio Acosta celebra 25 anys de sacerdoti a la República Dominicana

LA SEU D'URGELL.— Mn. Julio Acosta prepara la celebració dels seus 25 anys de sacerdoti i recorda les seves amistats de la diòcesi d'Urgell i l'ajuda que va rebre del bisbat i del prevere Joan Domènech.

Mn. Acosta va estudiar al Seminari diocesà i a la Facultat de Teologia de Barcelona amb els seminaristes d'Urgell i ara ha convidat els seus amics de la diòcesi catalana a la festa de les noces sacerdotals d'argent a Barahona (República Dominicana).

Els estudis i els anys de formació vinculen el prevere Julio Acosta al bisbat d'Urgell. Escolà de Joan Domènech, missioner d'Urgell a Cabral (República Dominicana), el prevere el va acompanyar a la diòcesi pirinenca per completar la formació. Després de cursar els estudis eclesiàstics al Seminari diocesà i a la Facultat de Teologia de Barcelona, va ser ordenat de diaca pel bisbe Joan Martí Alanís a l'església de Sant Pere de la Seu d'Urgell l'1 d'agost del 1976. Es va reincorporar a la seva diòcesi dominicana d'origen, on va ser consagrat prevere a Cabral el 29 de juny del 1977. En el treball pastoral, seguint la línia de Jordi Coll, delegat de Missions a Urgell, s'ha compromès molt amb els immigrants d'Haití a Santo Domingo, i en reconeix els valors humans i culturals. Recorda amb agraïment la diòcesi d'Urgell i desitja que alguna representació l'acompanyi en la celebració dels 25 anys de sacerdoti. (A.M.)

La nostra iniciativa de resar el Rosari conjuntament amb els Cristians Ortodoxos té tota l'aprovació del papa Joan Pau II. L'11 de desembre del 1992, el P. Werenfried fou invitat al Vaticà, on va dinar amb el Sant Pare. Després de l'àpat, el P. Werenfried oferí al Papa un Llibret del Rosari. El Papa, tanmateix, el va rebutjar amb aquests mots: «Gràcies, ja el conec. Cada dia en llegeixo una pàgina.»

El Sant Pare acull de bon grat la contribució que Ajuda a l'Església Necessitada ara està oferint a l'Església ortodoxa per a la reevangelització de Rússia.

El 13 d'octubre del 1992, el P. Werenfried resà el Rosari a la plaça Roja de Moscou. Li feien costat dues religioses de la Nunciatura i un petit grup d'amics. Va ser un començament petit que portà grans conseqüències.

Dues setmanes després del nostre primer anunci radiofònic vam començar a enviar l'edició en rus del Llibret del Rosari als 50.000 creients de Rússia que ens ho havien demanat.

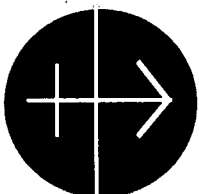
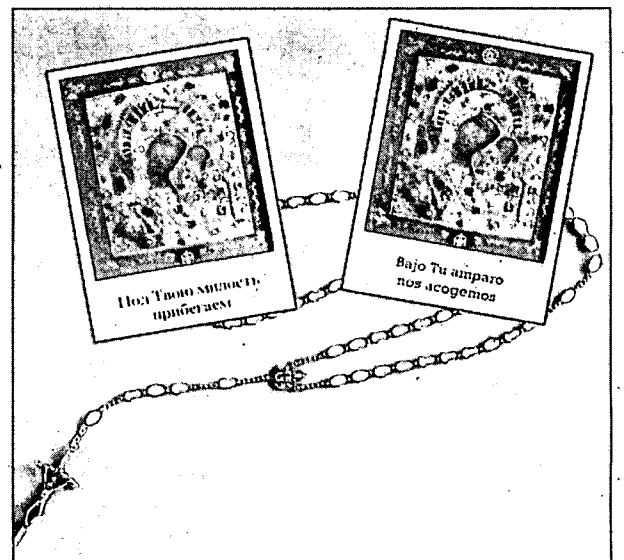
A l'Occident també hi tenen un gran interès. En alguns països se'ns han esgotat les existències de Llibrets i se n'han hagut de fer noves edicions. Si continuen així les coses, aviat n'hauréu enviat milions de còpies a l'Est i l'Oest, amb la confiança que milions de persones estan pregant amb nosaltres per la conversió d'Occident, la victòria de Crist a Rússia i la reconciliació entre l'Església ortodoxa i la catòlica. Pregui amb nosaltres i, amb goig al cor, ajudi'ns a cobrir costos.

LA CAMPANYA DEL ROSARI VA CREIXENT

El Rosari beneït pel papa Joan Pau II i el Llibret de meditacions són a disposició de tots aquells que es vulguin unir a la CAMPANYA DEL ROSARI

COM S'AJUDA A LA CAMPANYA

Invitem tots els qui vulguin participar en aquesta campanya a enviar un DONATIU DE 6 €. A canvi, rebran un Rosari beneït pel Papa i el Llibret «Bajo tu amparo nos acogemos» i nosaltres n'enviarem un altre GRATUÏTAMENT en nom seu als creients de Rússia que ens ho estan sol·licitant.

Ajuda a l'Església Necessitada

Associació Pública Universal dependent de la Santa Seu

Ferrer del Río, 3 - 28028 MADRID - Tel. 917 259 212

Filial: Luis Antúnez, 24, 2n 2a - 08006 Barcelona - Tel. 932 373 763

c/c: 0049-1806-91-2110636317 - BSCH - Barcelona

☐ Vull rebre..... Rosaris i llibrets, Nom i Cognoms

i unir-me a la **CAMPANYA**.....

☐ Hi col·laboro amb € Carrer núm

Per: Gir ☐ Transferència ☐ Xec ☐ C. Postal i Població

Província.....

Pastoral de la família i de la vida

Reptes pastorals de la vida humana: el repte de ser persona

QUÈ SIGNIFICA SER PERSONA?

La veritable víctima de la cultura de la mort és l'home. La persona humana ha estat reduïda a pura matèria, o a una simple expressió lingüística. S'ha convertit en quelcom manipulable, i en víctima de les ideologies totalitàries com ara el feixisme, el nazisme, el marxisme, o el materialisme consumíctic.

Amb la desaparició de l'ésser obert a la transcendència i mesura de totes les coses, s'inicia el regnat del lliure albir, de l'abús del poder, del genocidi legalitzat, dels grans dictadors (Stalin, Hitler i Mao Tse-tung) els quals, recollint l'herència de Robespierre, esdevindran els culpables de la destrucció programada de pobles sencers, amb l'anihilament de milions de persones amb noms i cognoms. Aquesta reflexió, d'alguna manera pot semblar encara molt abstracta i genèrica. En canvi, traslladada a l'àmbit de la vida concreta, ha portat conseqüències catastròfiques. Les dades històriques aclaparadores parlen per si mateixes.

Per tal de defensar la vida humana, els drets fonamentals de tota persona, hem de reflexionar, primer de tot, sobre l'home i la dona. Què és la persona humana? Per què hi ha una dignitat i un valor absolut? Són aquestes les principals preguntes que ens cal respondre succintament.

En primer lloc, analitzarem el terme *persona*. Aquesta paraula, poc utilitzada als primers segles de la nostra era, va esdevenir amb l'arribada del cristianisme el concepte clau de la revelació cristiana, amb el dogma d'un Déu únic i subsistent en dues naturaleses.

Des del moment que s'escull la paraula *persona* per indicar allò que hi ha en Déu, que és «Tres» i allò que hi ha en Crist que és «U», cal precisar-ne el significat. Els teòlegs, per aclarir aquestes qüestions trinitàries i cristològiques, utilitzen la veu grega *prósopon*, l'equivalent llatí de *persona*.

El *prósopon* era la màscara que utilitzaven els antics actors, especialment els grecs, en les representacions teatrals. La màscara amagava el rostre de l'actor i feia ressonar fortament la seva veu (*Per-sono*: sonar en totes les direccions). Per aquest motiu, *prósopon* significava principalment personatge, aquell representat en la màscara que duïa l'actor.

En les discussions teològiques el terme perd l'antic significat de *màscara*, i aviat s'identifica amb el mot grec *hipòstasi*. I aquesta expressió ens arriba a nosal-

tres a través de la traducció llatina de «substrat», «fonament» (*substantia, suppositum*), és a dir, allò que una cosa és en oposició real a la seva aparença. Fins aquí la historicitat de l'etimologia de la veu *persona*.

DIVERSES CONCEPCIONS SOBRE LA PERSONA

Del mot *persona* podem donar-ne diverses definicions: l'ontològica, la psicològica, l'ètico-axiològica... D'entre totes elles, potser és la definició ontològica la

La persona existeix en si i per això és substància; una substància completa. En aquest sentit, Descartes no aconsegueix resoldre el problema d'unir dues substàncies senceres dins l'home. El seu error va ser veure l'ànima (*res cogitans*) i el cos (*res extensa*) com si fossin dues substàncies completes. Realment l'home, la persona humana, és un tot substancial; ontològicament és u.

A més, la diferència que permet anomenar persona com *individuum* és la racionalitat o obertura. Per parlar de persona humana hem de recórrer a la naturalesa

racional, element distintiu de la persona respecte dels altres éssers. Aquesta racionalitat és inherent a la persona humana, i comporta una reflexió de l'home sobre si mateix, una capacitat crítica.

DESCOBRIR LA PRÒPIA DIGNITAT

Un cop aclarit el terme *persona*, segons la cultura cristiana, podem començar a defensar la dignitat de la persona, de tot ésser humà, des d'una

cultura més humanitzadora i transcendent. Una nova cultura que s'enfronti als atacs destructors del nihilisme i la resta d'ideologies que van fer possible la construcció i el funcionament d'Auschwitz, la màquina d'eliminar jueus.

L'home ha d'«arribar a ser el que és», com va dir Píndar, poeta grec. Ara bé, per arribar a ser persona, el que cal és ser algú, posseir una identitat i ser diferent dels altres. Tenir una identitat personal és donar unitat a la mateixa existència i sentir-se part del passat; és tenir arrels i viure el present amb plenitud, motivat i recolzat pels valors que donen consistència a la vida, sense caure en l'absurd kafkià; i,

finalment, és projectar l'individu cap a un futur ple d'esperança, sense desembocar en la nàusea sartriana.

El propi home descobreix la seva dignitat quan se sent persona, quan se sent un ésser-necessari, i és capaç de transcendir a si mateix i ampliar el seu horitzó existencial sense cap més límit que l'acceptació i el respecte cap als altres individus que formen part de la societat o l'Estat.

En aquest sentit, i sempre des de la perspectiva de l'obertura *ad alterum*, Mounier (1905-1950), filòsof cristià, ens recorda que «la persona no existeix sinó cap als altres, no es coneix sinó pels altres i no es troba sinó en els altres». Per tant, la dignitat personal és igual a la dignitat dels altres.

Quan hom no respecta la dignitat d'altri és menys persona i menys digne. El respecte cap als altres és la primera condició per viure amb sentit; sense oblidar-se, però, del respecte a un mateix. El geni grec Pitàgores sempre deia: «Abans de tot, respecte-vos a vosaltres mateixos»; ja que la dignitat de tota persona té dues vessants: el respecte a un mateix i el respecte als altres.

DE LA DESTRUCCIÓ DE LA PERSONA A LA DEFENSA DELS SEUS DRETS

El segle xx és, sens dubte, una de les èpoques en les quals s'ha parlat més de l'home i dels drets humans. Encara vivim uns temps plens d'angoixes, on es vulneren els drets de l'home amb diversos fonamentalismes i totalitarismes que pretenen revivir la desagradable barbàrie nazi. Recordem, si més no, la guerra a l'antiga Iugoslàvia, la matança ètnica dels hutu a Ruanda, o les diverses guerres civils que han fetejat els països tercermundistes, com el cas del Congo.

Encara avui dia, en ple segle xx, es violen sistemàticament els drets fonamentals de la persona. De nou es desemboca en la pèrdua del sentit de l'home traduïda en l'esclafament continu dels éssers més febles i desprotegits (nens, ancians, els pobles africans, asiàtics...).

Cada home aspira a realitzar-se en harmonia amb la pròpia identitat, respectant la dignitat d'altri. *Grosso modo* la crisi dels valors d'avui dia és la de l'home que no reconeix la seva mateixa dignitat; i, per aquest motiu, no respecta la dignitat humana dels altres. Davant d'aquesta situació, l'Evangeli del Crist parteix de l'amor diví cap a l'home, com una realitat concreta, que s'ha de valorar i estimar plenament, en la defensa dels seus drets fonamentals sense perdre de vista els seus deures.

Joan Manuel Gutiérrez Delgado

Responsable àrea Vida Humana Delegació Episcopal de la Família i de la Vida (Barcelona)

La dignitat de tota persona té dues vessants: el respecte a si mateix i el respecte als altres.

que s'acosta més al fons últim de la persona. Les altres definicions són vàlides si tenim en compte que es fonamenten en la concepció ontològica de persona i n'aclareixen algun aspecte.

D'una banda, la definició psicològica només ens diu que la persona és un ésser capaç de l'autopercepció. Els seus actes tenen com a objectiu el desenvolupament de l'element de «naturalesa racional», contingut dins la definició ontològica. De l'altra, la definició ètica o axiològica reflecteix importants veritats sobre la fenomenologia i la moral. Tot i això, no palesa de manera immediata allò que distingeix la persona de la cosa, és a dir, la seva obertura.

Propostes de la Delegació E. de la Família (tel. 934 538 659):

ACTIVITATS:

- Simposi sobre temes de família i vida per al mes de maig.
- Publicació mensual de la Revista *Delta*, sobre temes actuals de la família.

LECTURES RECOMANADES:

- De Félix Velasco, el quadern *La vida humana es sagrada*, publicat a l'Editorial Santandreu, Barcelona 2000. El llibre ens presenta una valoració humana i cristiana de la vida, davant del món actual que tendeix a banalitzar la vida en moltes de les seves situacions.

Donar respostes a la marginació

■ La Fundació Escó ofereix programes d'intervenció educativa i de suport social per a infants i les seves famílies

La Fundació Escó és una entitat privada sense afany de lucre que té com a objectiu primordial contribuir a la promoció, formació i inserció humana i sociocultural dels infants i de les seves famílies que viuen al barri del Raval, a Barcelona, sovint en situació d'alta pobresa i marginació. El voluntariat és un element fonamental per fer realitat els projectes d'aquesta associació.

Barcelona és una ciutat moderna i ben-estant. Les seves riqueses econòmiques i culturals conviuen, però, amb bosses socials de pobresa. A començaments dels anys vuitanta un grup de ciutadans, esperonats per la seva fe cristiana, va voler donar una resposta a la marginació del barri barceloní del Raval. Un bon nombre de persones hi viuen encara immerses en un medi social hostil, on les activitats marginals (prostitució, delinqüència o mendicitat) es barregen amb situacions de dificultat personal o social (atur, immigració, drogadicció o analfabetisme).

«Els voluntaris i professionals de la Fundació Escó tenim com a inspiració Jesús de Natzaret. Amb la seva paraula i actuació, ell va estar al costat dels marginats del seu temps. Nosaltres, com ell, volem apropar-nos, acollir i acompanyar els infants, dones i homes d'un dels barris més marginals de Barcelona: el Raval», afirma Maria Dolors Albertí, patrona de la Fundació Escó. Des d'aquesta associació s'intenta sobretot «ajudar a fer créixer la persona», assegura Albertí.

Tot i que la Fundació Escó es va constituir oficialment el 1991, les seves activitats van començar molt abans, concretament el 1984, amb el naixement del casal-menjador d'estiu. «Del fet que en aquella època es van detectar una sèrie de necessitats prioritàries en els infants —fins i tot hi havia malalts de tuberculosi—, un grup de voluntaris va buscar recursos per crear un casal-menjador d'estiu durant els mesos de juliol i agost que acollís uns setanta nens i nenes», recorda Anna-Bel Carbonell, educadora social de la Fundació Escó. De mica en mica es va veure que era imprescindible poder intervenir també en les famílies d'aquests infants i fer-ne un seguiment individualitzat durant la resta de l'any. D'aquesta manera, la Fundació Escó es va començar a gestar.

Un espai d'acollida

Les activitats de la Fundació Escó es poden dividir en els apartats següents: casal-menjador d'estiu, formació d'adults, equip de seguiment de famílies, assessoria social, assessoria jurídica i assessoria d'orientació psicopedagògica. Anna-Bel Car-

teixa manera que l'any passat —el casal es farà a l'escola CEIP Collaso i Gil.

Aquest casal-menjador d'estiu, amb horari de 10.00 a 17.00, de dilluns a divendres, ofereix també activitats lúdiques (piscina, excursions, tallers, manualitats...). Hi ha un servei de repàs escolar adreçat als infants de nou a catorze anys que el sol·licitin. A més, s'hi treballen hàbits d'higiene i de valors, com ara el respecte entre educadors i usuaris, la convivència intercultural, el diàleg com a font de comunicació i de resolució de conflictes, la potenciació de l'autoestima, etc.

Tot el servei que ofereix el casal és possible gràcies a la col·laboració d'uns

hagin patit —i pateixen— problemes greus pel que fa a l'àmbit econòmic, social i d'integració laboral. «La superació a tots els nivells (alfabetització, neoelectors, certificat i cultura general) és lenta, la qual cosa fa que la nostra aula de formació d'adults sigui atípica», subratlla Anna-Bel Carbonell. També s'imparteixen tallers de costura i d'informàtica.

Els tres propòsits principals de l'equip de seguiment de famílies són: acompanyar de forma continuada les famílies en situació de risc i els seus fills, com a nucli natural per tal d'aconseguir la promoció i inserció social de les persones; desvetllar en les famílies processos de creixement i generar les reaccions adequades davant de les dificultats derivades de la seva marginació, i conèixer els recursos normalitzats per a les famílies i ser-hi present en la seva utilització (a través de beques, desintoxicacions, desnonaments, atenció psicològica, etc.).

L'assessoria social té com a finalitats oferir una atenció directa, immediata i individual a les famílies, cobrir les seves necessitats bàsiques i potenciar la inserció social i laboral de cada usuari. La Fundació Escó va posar en marxa el 1992 una assessoria jurídica, ja que es va constatar la necessitat d'informació, orientació i assessorament de caràcter jurídic que tenien algunes persones i famílies del Raval a l'hora de fer front a problemes concrets que se'ls plantejaven. Quant a l'assessoria d'orientació psicopedagògica, es tracta d'un servei que vol fomentar el desenvolupament integral en els aspectes afectius, cognitius i socials de les famílies, els joves i els infants vinculats a la Fundació Escó.

Miquel Àngel Codina

Activitat lúdica organitzada l'any passat pel casal-menjador d'estiu.

bonell comenta el doble significat de la paraula «escó» que dona nom a l'entitat: d'una banda, és «un banc que antigament hi havia prop de la llar de foc de les cases pairals i on es convocava tota la família a congregar, compartir i créixer plegats» i, de l'altra, «un seient al Parlament des d'on es parla en nom dels qui no tenen veu». La Fundació Escó s'erigeix com un espai d'acollida en el qual tots tenen veu.

Durant els mesos de juliol i agost, el casal-menjador d'estiu acull uns dos-cents nens i nenes, d'edats compreses entre els tres i els catorze anys, que resten en extrema necessitat d'atenció educativa, higiènica i alimentària. L'Ajuntament de Barcelona cedeix cada any l'ús d'una escola pública del barri per dur a terme aquesta iniciativa. Enguany —de la ma-

250 monitors voluntaris que hi dediquen el bo i millor del seu esforç, molta il·lusió i una part de les seves vacances. Els voluntaris són distribuïts en quatre quinzenes. Prèviament, han d'assistir a unes jornades de formació. «Per ser voluntari cal estar molt vocacionat, mínimament preparat i ser responsable del compromís adquirit», diu Maria Dolors Albertí. «Fer un servei a gent molt necessitada —afegeix— t'enriqueix interiorment. És molt més el que reps, que no pas el que dones.»

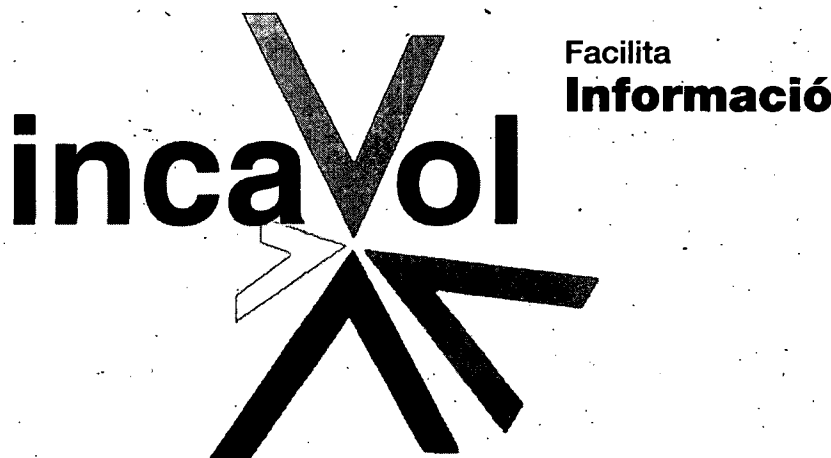
Serveis i activitats

La formació d'adults de la Fundació Escó va adreçada a dones, majoritàriament entre els 25 i els 50 anys, que provenen del món marginal. Això ha fet que

FUNDACIÓ ESCÓ
C/ SANT RAMON, 2, 2N 1A
08001 BARCELONA
TEL./FAX: 934 430 635
a/e: casal@fnesco.org
web: www.fnesco.org

Dóna Suport
al voluntariat
a través del món associatiu

Fomenta la Formació
dels voluntaris

Facilita Informació

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

societat

6.000 firmes sol·liciten el rosari a Ràdio Estel

■ La iniciativa sorgeix com a resposta d'un grup de laics a una petició del Sant Pare

BARCELONA.— Joan Pau II és un incondicional del rosari. Aquesta és la seva arma secreta, la que el manté amb forces per continuar dirigint l'Església tot i les moltes dificultats que se li presenten. Per això, el Papa no cessa insistentment de convidar els fidels al rés del rosari. Ho fa a temps i a destemps, com deia sant Pau, i de manera

particular en moments com aquests, en què la pau és tan urgent. Entre els moltíssims fidels que han acollit la crida de Joan Pau II hi ha un grup de fidels de Barcelona, que no únicament s'han unit en aquesta petició, sinó que han volgut anar més enllà i han emprès una campanya per sol·licitar el rés del rosari a Ràdio Estel.

Sobrepasant amb escreix les previsions inicials, un grup de pregària de Barcelona, liderat per Maria Reis Ribas, ha aconseguit reunir més de 6.000 firmes sol·licitant que la pregària del rosari sigui retransmesa cada dia per Ràdio Estel. Les signatures ja han estat lliurades a la direcció de l'emissora mentre els promotors de la campanya n'esperen ja impacients la resposta.

Aquesta iniciativa ambiciosa té els seus orígens en el mes d'octubre, quan arran dels atemptats de l'11 de setembre, Joan Pau II va demanar als fidels de manera particular el rés diari del rosari per la pau. Era una crida que el Sant Pare sol fer en moments especialment crítics, com ho eren aleshores, i com ho són darrerament arran del gravíssim conflicte del Pròxim Orient. Davant de la petició insistent de Joan Pau II, que va tornar a repetir el primer dimecres de maig, aquest grup de pregària de

Barcelona va decidir posar-se mans a l'obra no únicament responant amb el seu compromís personal, sinó promovent al mateix temps una campanya a favor de l'emissió del rosari a través de Ràdio Estel.

Les més de sis mil firmes recollides, molt per damunt del que s'esperava, han estat fruit d'una difusió per parròquies, grups de pregària i seglars compromesos en diferents moviments de la diòcesi que han volgut col·laborar per «difondre el rosari en un moment en què la situació mundial i a casa nostra crida amb urgència al retorn a la vida de pregària i d'unió amb Déu», explica Maria Reis Ribas, màxima promotora d'aquesta iniciativa. Només en el primer mes de recollida de signatures ja s'havien reunit gairebé 5.000 adhesions, entre les quals ha cridat especialment l'atenció la nombrosa presència «de joves amb fe i interès per la pregària». N'hi havia, fins i tot, com a curiositat, que

signaven després d'assegurar que «ja que jo no el reso, si més no que ho facin per la ràdio».

Els signants no responen a un perfil homogeni, sinó que n'hi ha de totes les edats i estaments socials, des de joves fins a gent de la tercera edat, i sobretot malalts que volen poder escoltar la pregària per la ràdio. Fins i tot un grup d'ortodoxos de Barcelona, habituals també d'aquesta pregària, s'han sumat a una iniciativa que consideren molt interessant.

La pregària dels més pobres

Tot i la bona acollida que ha tingut la proposta en nombrosos àmbits, els promotors són molt conscients que aquesta pot despertar també les crítiques de determinats sectors d'Església poc acostumats a aquesta mena de pregària. «El rés del rosari no significa una regressió com poden pensar alguns —intenta aclarir M. Reis Ribas—, sinó que és sempre la pregària dels més pobres. Pobres en sentit bíblic, aquells que ho deixen tot en mans de Déu i només confien en Ell. Jo sóc de les que pensen que els que resen la senzilla oració del rosari no perdran mai la fe ja que rere l'aparença monòtona s'hi amaga una presència progressiva davant de Déu.»

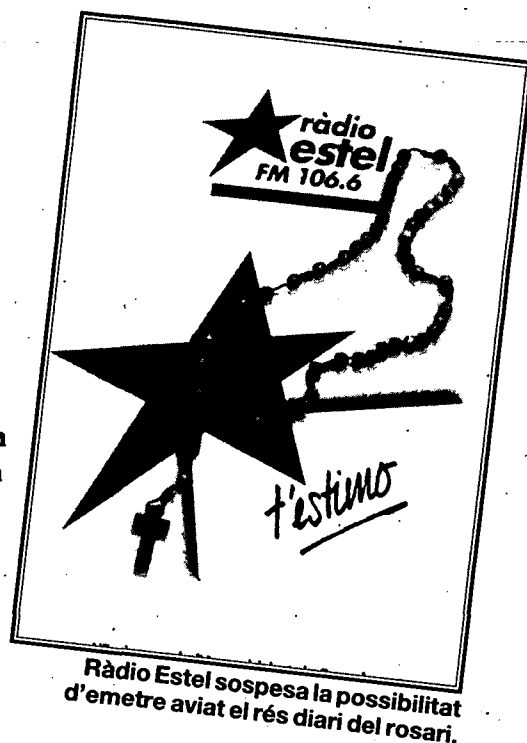
Des de la direcció de Ràdio Estel, la campanya del rosari ha estat molt ben acollida. El mateix director, Mn. Octavi Sánchez, s'alegra «de les iniciatives populars, que sorgeixen de la gent, perquè creiem que els oients i tots els cristians

tenen dret a donar la seva opinió sobre el que s'ha de fer en una emissora com la nostra». En aquest cas, a més, reconeix que «superar les 6.000 signatures, sense cap campanya pública i sense comptar amb cap mitjà per a la seva difusió, és una prova també de l'interès que desperta la nostra emissora i la seva programació».

En principi, la proposta no presenta cap incompatibilitat ni impediment objectiu, si bé de moment s'està estudiant. L'emissió del rosari a través de Ràdio Estel seria un servei més de l'emissora, «ja que, sent una de les pregàries més arrelades al poble cristià, resulta força interessant que una ràdio que es diu cristiana pugui emetre'l», explica Mn. Sánchez.

Com a signe eloqüent que la iniciativa va prenent forma i ha agradat a la direcció de l'emissora, ja s'ha començat a pensar la manera de dur-ho a terme. Un dels rosaris «radiofònics» que més ha agradat fins ara ha estat el gravat per Diakonia Servei, de la Comunitat de les Benaurances, amb música de fons, molt pausat i agradable a l'oïda. Això no obstant, encara queda per decidir-ho gairebé tot, fins i tot quan s'iniciarà l'emissió i la franja horària en què quedarà emmarcat. Mn. Octavi Sánchez anuncia, però, que «esperem que sigui ben aviat i que la franja horària que ocupi sigui oportuna i compatible amb els programes que el rodegen».

Samuel Gutiérrez

Ràdio Estel sospesa la possibilitat d'emetre aviat el rés diari del rosari.

Marató de pregària per la pau

Els grups de joves de la parròquia van promoure una pregària de 24 hores per la pau.

SANT FELIU DE LLOBREGAT.— Els dies 3 i 4 de maig va tenir lloc a la parròquia de Sant Llorenç de Sant Feliu de Llobregat una «Marató de pregària per la pau». Aquesta iniciativa dels grups de joves parroquials davant l'escalada de violència a tants llocs del nostre món va aplegar persones de totes les generacions. Al llarg de 24 hores (des del vespre de divendres fins a la cloenda en l'eucaristia vespertina del dissabte) van fer-s'hi presents més d'un centenar de persones i grups en una pregària ininterrompuda per la pau.

Aquesta marató va comptar també amb espais dedicats principalment a alguns grups de la parròquia: la catequesi familiar, els infants de catequesi de continuació, els adolescents dels grups de confirmació i

camins, l'equip de trobades prematrimonials, el grup de famílies responsables de la «missa familiar» amb els seus fills... fins a la gent més gran de la comunitat que es troben per resar el rosari i la pregària de vespres cada dia. També hi va haver uns tallers de pregària per ajudar-nos els uns als altres a establir aquesta relació quotidiana amb Déu i salvar les dificultats amb què sovint topem.

Tot plegat va concloure amb una celebració de l'eucaristia molt concorreguda i de to molt festiu, que era expressió del sentiment de gratitud a Déu per aquesta experiència. Moltes persones van voler-ho consignar així en el «diari de la marató» que vam escriure entre tots. (Josep Torrente, vicari de Sant Llorenç)

ERMEC

Tots els serveis per al campanar

Experiència
Tradició i
Tecnologia.

CAMPANES NOVES
JOUS I BATALLS
SOLDADURES DE CAMPANES
AUTOMATISMES
RELOTGERIA MONUMENTAL
CARILLONS
EQUIPS MEGAFONIA

Distribuidor oficial:

CAMPA
clock-o-matic

Alcalde Móstoles, 42-44
08025 Barcelona

Tel. 934 501 600
Fax 934 330 885

ermec@ermec.com http://www.ermec.com/campanario.htm

Claudio Satorre rep un premi per la seva tasca contra la lepra

CUNIT.— El 14 d'abril passat, el president de la Junta d'Acció contra la Lepra (JAL), Claudio Satorre Bonhomme, va recollir a Delhi (Índia) el premi Doctor Ambedkar, una distinció asiàtica equivalent al Nobel, en reconeixement a la seva tasca realitzada al llarg de trenta-sis anys en favor dels qui pateixen la malaltia de la lepra arreu del món.

El president de l'Índia, Shri K. R. Narayanan, va lliurar en persona a Claudio Satorre l'esmentat guardó, dotat amb la quantitat de 36.061 euros, diners que seran destinats a la construcció de pavellons per a leprosos que JAL gestiona al país asiàtic. El premi du el nom del doctor Ambedkar, pare de la Constitució índia i defensor dels intocables.

Claudio Satorre ha manifestat que «aquest premi és el reconeixement a trenta-sis anys de treball voluntari a través d'una entitat que malda en favor dels malalts de lepra; primer, a l'Estat espanyol i després, al Tercer Món. La distinció és mèrit dels molts socis i col·laboradors que ens donen suport».

La iniciativa de fundar JAL va néixer quan

El president de l'Índia lliura el premi a Claudio Satorre.

Claudio Satorre va conèixer a França l'impulsor del Dia Mundial de la Lepra, l'advocat i periodista Raoul Follereau. Anys després, concretament el 1965, en el decurs d'una classe de francès a La Salle Bonanova de Barcelona es va tractar la figura de Follereau i de forma conjunta es va crear Joves Amics dels Leprosos, que posteriorment es va convertir en la Junta d'Acció contra la Lepra, una ONGD de profunda inspiració cristiana que actualment té la seva seu a l'avinguda Barcelona, 40, de Cunit (Baix Penedès).

Joan Boronat

Per Francesc Gamissans

Ferran Camps

Hi ha un refrany que diu: «El nom no fa la cosa.» No sempre és així. Hi ha noms de persones que recorden coses: unes, excel·lents; altres, perverses. El nom de Ferran Camps i Vallejo, recentment traspasat, recorda un munt de valors humans i virtuts evangèliques. És probable que el seu nom no el ventegin els mitjans de comunicació social, ni resti gravat en cap làpida o monument. Ara bé, les coses que va fer —moltes d'anònimes— sí que quedaran fixades en la memòria dels qui l'han conegut a fons. D'una àmplia cultura i professional en el Dret, sabia destriar l'error de la veritat, l'engany de la justícia, la dictadura de la llibertat, la fe del fonamentalisme, el mal del bé.

En Ferran va personalitzar els tres valors que fan gran un poble: l'amor, la pàtria i la fe. Un amor desinteressat, fidel i permanent; la pàtria, que per a ell era Catalunya, i la fe en Jesucrist.

Com a militant d'Unió Democràtica i diputat del Parlament de Catalunya, va esmerçar la seva gestió i actuació no pas en discursos que s'emporta el vent, sinó generant amistat i confiança als qui acudien a ell per a un consell o ajut, malgrat no fossin del mateix color polític o religiós. Com a cristià practicant, va ser un entusiasta seguidor del Concili Vaticà II, que coneixia al detall, i el va traduir amb il·lusió i esperança en els afers de cada dia. Fou redactor d'*Orifloma*, i de *Catalunya Cristiana* des del primer número.

Malgrat que portava anys malaltís amb deficiències físiques, es lliurava no tan sols a la investigació històrica i al periodisme, sinó per damunt de tot al bé i a l'altruisme que li permetia el cos i l'esperonava el seu esperit. Ha estat un testimoniatge de bondat i d'honestetat en un món on predomina la frivolitat, l'egoisme i la dolenteria. El nom de Ferran Camps ha fet la cosa, les moltes coses tangibles que avui li agraeixen tots aquells que el van conèixer i tractar. Lamentem el traspàs del bon amic, però resta com a bona notícia el seu capteniment.

La ràdio amable

Freqüències

- 106.6** Barcelona
- 93.7** Catalunya central
- 103.4** Girona
- 105.0** La Seu d'Urgell
- 107.5** Andorra

www.radioestel.com

cultura

La memòria de Montmajor, en un llibre de Mn. Antoni Bach

MONTMAJOR.— Recentment el petit municipi de 500 habitants del Berguedà es vestia de gala per a la presentació d'un llibre que és tot un recull de les cases, masos i esglésies de les parròquies de Montmajor, Tentellatge, Gargallà, Sorba, Corrà i el Pujol de Planes.

La presentació de *Montmajor, i el seu comú* va tenir lloc a la sala d'actes de l'Ajuntament, plena de gent, i va ser intro-

duïda per Mn. Jaume Ballarà, rector de Montmajor. També hi van participar l'alcalde, Josep M. Coromines i Reig; la presidenta del Consell Comarcal del Berguedà, Montserrat Ribera, i el regidor de Cultura, Víctor Esgueva i Abad.

Mn. Jaume Ballarà va presentar una petita biografia de Mn. Bach. Va recordar que va néixer fa 84 anys a Berga, fill d'un pare carter i d'una mare teixidora. Els

avis paterns eren del Segre, Coll de Nargó; els materns procedien de la vall de Lord. La seva biografia, com totes les de la seva edat, està marcada pel drama de la guerra civil. Ja era seminarista quan va esclatar la guerra. Ordenat el 1942, va

passar per l'Ametlla de Merola i Vilanova de Bellpuig, on feia de vicari, de mestre, assajava caramelles, organitzava excursions i activitats per al jovent. El 1947 va guanyar per oposicions la rectoria de Besora, que inclou part de la Selva i Busa. El 1953 va anar a Preixana i el 1966 a Sant Antolí (Segarra). El 1976 va a Oliu i el 1977 es fa càrrec del Museu Diocesà de Solsona.

En el seu torn, Mn. Antoni Bach va justificar aquest llibre pels records que té de la seva joventut, quan va passar a Montmajor quatre o cinc estius. Va dir que «les vivències de la joventut es recorden

Mn. Ballarà, Mn. Bach i el Sr. Coromines.

més». Va agrair a Mn. Ballarà l'ajut a l'hora d'aportar documentació i el suport que ha fet possible el llibre, per part de l'Ajuntament i del Consell Comarcal.

Mn. Antoni Bach és un home amb una bibliografia important, també ho són les col·laboracions en publicacions diverses, com *El Babau*, de Navès, i el *Full Arxiprestal de Solsona*. El 1998 va rebre el premi Signum del Consell Comarcal del Solsonès, i Albert Manent li va dedicar un elogiós article a l'*Avui*.

Ramon Estany

Any Gaudí

Què va viure Gaudí

3 Captaire

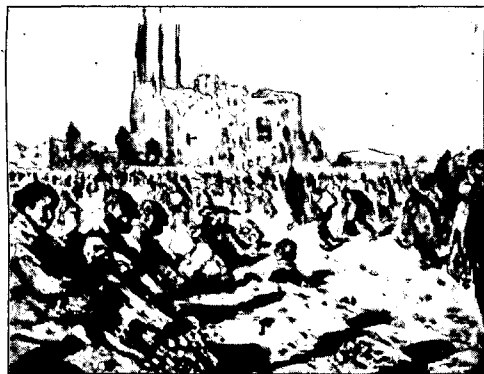
El 1915 Gaudí surt a captar pels carrers, domicilis i despatxos de Barcelona. Demana almoines per evitar la paralització definitiva de les obres del Temple, que arrosseguen un dèficit insuportable. Tothom creu més prudent finir-lo com està; només Joan Maragall, en l'article «Una gràcia de caritat!» (*Diari de Barcelona*, 7-XI-1905), havia vist deu anys abans que la mà de Déu es manifestaria en la vida de Gaudí en forma de

professional com l'arquitecte més car de la burgesia barcelonina.

Va fer donatius forts al Papa de Roma, espoliat pel govern italià. Va atendre moltes vídues i famílies pobres, normalment a través de Mn. Gil Parés o altres persones, cercant amb perfecció evangèlica que «la mà dreta no sàpiga que fa l'esquerra». Va protegir els drets econòmics dels seus subordinats i col·laboradors davant dels forts. Va acollir parents necessitats, artistes fracassats, refugiats de la Primera Guerra Mundial. Va sufragar obres socials, sobretot les Escoles de la Sagrada Família (aleshores l'Estat del benestar no existia).

Un temps abans de morir, va donar el Mas de la Calderera, la casa i dues peces de terra de Riudoms, sis accions de l'estany de Riudecanyes —l'herència paterna— i trenta-cinc obligacions del F. C. d'Almansa a València, a l'arxidiòcesi de Tarragona, representada pel cardenal Vidal i Barraquer. Va reservar gratis una peça de terra per a la Mancomunitat de Catalunya per si era necessària per a una obra pública. Per a ell, no gastava, fora de les subscripcions que considerava necessàries per al país, com la *Bernat Metge*. A vegades tornava a peu perquè havia donat els diners del bitllet del tramvia a un pobre, com aquells que protegia a l'ombra de la Sagrada Família i que van causar-ne el nom popular: la catedral dels Pobres.

Josep M. Tarragona
(www.e-cristians.net/gaudi)

Apunt per a la catedral dels Pobres.

carència de mitjans econòmics i abandonó per part dels seus conciutadans.

L'arquitecte reconeix Déu com el seu veritable «client». Confia plenament que Ell posarà els diners que calguin per bastir la catedral dels Pobres i estén la mà pels carrers de Barcelona demanant «un cèntim per amor de Déu!».

Què feia Gaudí amb els diners? En primer lloc, per dedicar-se al Temple va acceptar força menys encàrrecs que els seus col·legues i no es va fer milionari com ells i com hauria estat fàcil un cop iniciada la seva brillantíssima carrera

LA PREGUNTA DE LA SETMANA

Amb quins tres noms va ser batejat Antoni Gaudí?

- Envieu les respostes a Catalunya Cristiana. Concurs Antoni Gaudí. C/ Comtes de Bell-lloc, 67, 4t - 08014 Barcelona; o per correu electrònic (redaccio@catcrist.com), indicant Concurs Gaudí.
- Cal que indiqueu el vostre nom i cognoms, adreça i telèfon

LES RECEPTES DE

JOAN
Villaró

Les sopes

A la parada rudimentària de fira, les quinze o vint tortugues de plàstic semblava que nedessin dins del canal d'aigua d'encara no dos metres de llarg. Les havíem de pescar si volíem obtenir algun premi de la parada.

Ja sabeu que existeix la sopa de tortuga de veritat, que moltes vegades trobem concentrada i preparada al supermercat. Penseu que amb gairebé tots els animals que ens ha donat la naturalesa es poden fer sopes boníssimes, fins i tot, amb cocodril, amb trossos de carn inclosos.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402.

«Fragilitats», una exposició que uneix ciència i poesia

■ L'Albergueria mostra papallones i escrits de Mn. Josep Junyent i Rafart

VIC.— L'Albergueria, Centre de Difusió Cultural del bisbat de Vic, mostrarà fins al 14 de juliol una exposició en memòria de Mn. Josep Junyent i Rafart, que consisteix a acompanyar una poesia referent a una papallona, amb l'exemplar concret, que forma part de la col·lecció de Mn. Junyent i Rafart. A la seva mort, aquesta col·lecció, formada per un miler de papallones, documentades i guardades amb tècniques adients per a la seva conservació, va ser dipositada a l'Arxiu Municipal de Vic, sota la cura del conservador Josep Ylla.

A l'exposició es mostren una seixantena de papallones, exposades en vitrines suspeses en l'aire, a la superfície de les quals hi ha el poema corresponent, fins a un total d'onze poemes. El disseny de l'exposició li dona un caràcter dinàmic, viu i natural, que atorga a les papallones la sensació de moviment i de vol.

El títol de l'exposició, «Fragilitats», té diversos sentits que s'entrecreuen amb la delicadesa, tant de les papallones, com de

les poesies que els són dedicades. El director artístic de l'Albergueria i vicari episcopal de Vic, Mn. Josep Maria Riba, ha explicat que l'exposició «lliga el to científic i el to poètic, ciència i poesia, tot donant-li un aire molt fràgil. L'espai evoca aquesta condició de fragilitat a través del disseny, alhora que el fet de visitar l'exposició tot escoltant música, crea aquest clima que a l'Albergueria ens agrada crear, de provocació basada en la sensibilitat, en

Imatge de l'exposició «Fragilitats».

la banda subtil de la vida, en la transcendència. Aquesta atmosfera de fragilitat és la vida mateixa, moguda pel naixement i la mort, pel viure de cada dia».

Capellà, poeta i lepidopteròleg

Des de petit, Mn. Josep Junyent i Rafart es va aficionar a recollir papallones i altres tipus d'insectes. El que primer era una afició va prendre després un caràcter científic que el va portar a documentar totes les papallones que caçava, amb la informació de la data i el lloc d'on havien estat trobades. D'aquesta manera el col·leccionista va arribar a reunir totes les papallones que hi havia llavors a l'Estat espanyol, més algunes de procedència tropical, que van ser aplegades amb l'ajut del seu germà, missioner, que viu a l'Amazònia.

Mn. Josep Junyent i Rafart va morir el 1993 i, dos anys més tard, li va ser publicat un recull d'obra poètica, *Obra lírica*, que recull part de les poesies escrites al llarg de la seva vida, més directament en l'etapa de

joventut, i amb caràcter privat, posteriorment. Va formar part del Grup de Vic, nascut a redós del Seminari i que tenia Carles Riba com a punt de referència. També formava part del grup de Vic Segimon Serrallonga, poeta i crític literari, primer professor emèrit de la Universitat de Vic, que va morir el 4 d'abril passat. Les poesies que es poden llegir a l'exposició «Fragilitats» formen part del recull, encara inèdit, *Herbari i lepidopterologia*. Si de jove va destacar en la faceta de poeta, de gran, Mn. Josep Junyent i Rafart es va mostrar més reservat. Va tenir una important vida pública com a home d'Església, de tarannà renovador. Junyent i Rafart va residir a Roma durant sis anys, mentre va estudiar Història de l'Església Antiga, i posteriorment va tornar al bisbat de Vic, on va exercir la seva tasca sacerdotal a Manresa. Fou llavors quan va destacar per ser un dels difusors dels canvis introduïts pel Concili Vaticà II, des de la seva vinculació a diversos moviments culturals i religiosos.

Fàtima Alemany

Estudiós de les papallones

Una de les moltes passions de Josep Junyent va ser la lepidopterologia, és a dir, l'estudi de les papallones. Aquesta activitat, que a més li permetia un contacte sovintejat amb la natura, el va acompanyar durant una bona part de la seva vida, i tots els que vam tenir el goig de poder compartir aquesta afició amb ell, podem donar fe que n'era un autèntic apassionat. Només aquesta «passió» explica els seus viatges als racons més apartats de la península per capturar algun rar exemplar: la *Lysandra caelestissima* a Conca, la *Zygaena ignifera* als Ports de Tortosa, el *Satyrus ferula* a la Vall d'Aran o el nimfàlid *Proclissiana eunomia* a Meranges, espècie que ell mateix va descobrir per primer cop a la península Ibèrica. Viatjava, doncs, sovint acompanyat del seu caçapapallones.

Gaudia de veritat quan, després d'haver fet una troballa interessant, tenia l'oportunitat d'explicar-ho a algun dels seus col·legues. Ho feia donant tota mena de detalls: localitat, punt exacte, data, hora del dia, temps... I generós com era, sempre te n'oferia algun exemplar. La feina com a entomòleg no s'acabava un cop capturats els exemplars, sinó que calia identificar-los, ordenar-los sistemàticament, etiquetar-los i preparar-los per assegurar-ne la preservació futura, tasques que feia seguint un escrupolós mètode científic. Una característica que no és freqüent de trobar en la majoria dels estudiosos de les papallones era l'ús que feia dels pocs noms que existeixen en català d'algunes espècies: només a ell havia sentit parlar dels «mirallets» (*Arginids*), «llibretetes» (*Melanargia*) o «la vellutada» (*Nymphalis antiopa*). Com a bon dibuixant, les seves notes de camp sovint anaven acompanyades de dibuixos cürulls de detalls diferenciadors de les espècies semblants. Respectuós com era amb la natura, no capturava mai més de quatre exemplars de cada espècie (dos mascles i dues femelles), els quals eren preparats respectivament de l'anvers i del revers.

La seva col·lecció va ser donada a la ciutat de Vic i, sens dubte, constitueix un fidel exponent del bon «saber fer» i altíssim rigor científic de Mn. Junyent, fet que ja per si sol la fa veritablement digna de ser preservada per a les generacions futures. El seu interès científic i didàctic està fora de tot dubte.

Josep Ylla Ullastre, *bíbleg*
Conservador de la col·lecció

Rositi de llom de festa

INGREDIENTS:

1 canya de llom
llard, sal, pebre negre
curri, vi negre
10 grans d'all
cinc rovells d'ou dur
mitja cullerada de tàperes
1 llesca de pa fregit
oli d'oliva i estragó

PREPARACIÓ:

Fregueu una canya de llom, aproximadament d'un quilo, amb una mica de llard. Tireu-hi sal, pebre negre i una mica de curri en pols i poseu-la al forn. Passats uns 30 minuts al forn semifort, afegiu-hi un rajolí de vi negre de qualitat. Deixeu-ho reduir.

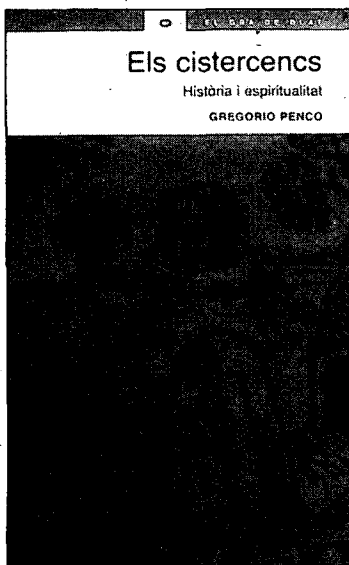
A banda, en un morter, aixafeu 10 grans d'all fregits, cinc rovells d'ou dur, mitja cullerada de tàperes i una llesca petita de pa fregit. Quan s'hagi format una pasta, afegiu-hi una mica d'oli d'oliva i una mica d'estróg. Remeneu-ho bé i aboqueu-ho sobre el llom ja rosit i torneu-lo a posar cinc minuts més al forn.

LLIBRES

Història i espiritualitat cistercenca

Don Gregorio Penco, monjo de l'abadia benedictina de Finàlbia, és un gran especialista en història monàstica, sobretot la italiana. En aquesta obra proporciona al lector una síntesi extraordinària sobre l'orde cistercenc, els seus orígens al segle XII i la seva evolució fins al segle XX en les seves diferents seccions. Aquest llibre s'articula, tal com s'indica en el subtítol, en dos apartats: una panoràmica històrica, que comprèn la reforma trapenca, i la presentació de trets d'antropologia i de l'espiritualitat cistercenca. Sobre l'aparició de l'espiritualitat cistercenca, l'autor escriu el següent: «Es tracta, en la història de l'espiritualitat i de la cultura, d'uns dels rars moments d'equilibri entre les diverses facultats de l'home enfront de la realitat de la fe percebudes i celebrades en pàgines plenes d'encant i de lirisme. D'aquesta teologia monàstica els cistercencs en són els exponents més autoritzats i unànimes, com una constel·lació que irradia l'esplendor que emana del més gran d'ells, sant Bernat.» (C.C.)

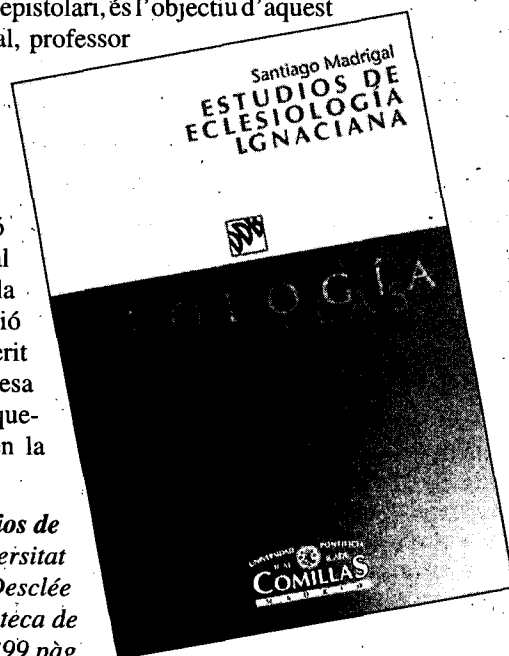
Gregorio Penco, *Els cistercencs. Història i espiritualitat*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Col·lecció El Gra de Blat, Barcelona 2002, 77 pàg.

Estudi de la teologia ignasiana

Ja fa uns quants anys el cardenal Y. Congar escrivia: «Quan sant Ignasi de Loiola va publicar els seus *Exercicis*, que representen una novetat, va afegir-los les *Regles de l'ortodòxia* que testimonien la seva preocupació per mantenir la seva iniciativa dins la comunió de l'Església.» Aquest grup de *Regles*, l'últim document dels apunts espirituals ignasians, sembla a primer cop d'ull un mer apèndix. Reflecteix, però, una teologia de l'Església molt meditada i elaborada davant dels corrents de l'erasmisme i protestantisme ambiental. Delimitar i precisar els seus contorns, acudint a altres textos ignasians, especialment al ric epistolari, és l'objectiu d'aquest llibre, escrit per Santiago Madrigal, professor d'Eclesiologia, Història de la Teologia i Ecumenisme de la Facultat de Teologia de la Universitat Pontifícia Comillas de Madrid. «Ignasi —escriu l'autor— percep l'Esperit Sant des de la vinculació permanent entre Déu i l'Església, tal com passa en l'Església antiga o en la tradició ortodoxa. D'aquí l'afirmació de la santedat de la dona. L'Esperit Sant és garant de la fermesa i solidesa del temple. La comunió dels sants queda constituïda "per la comunió en la santedat".» (C.C.)

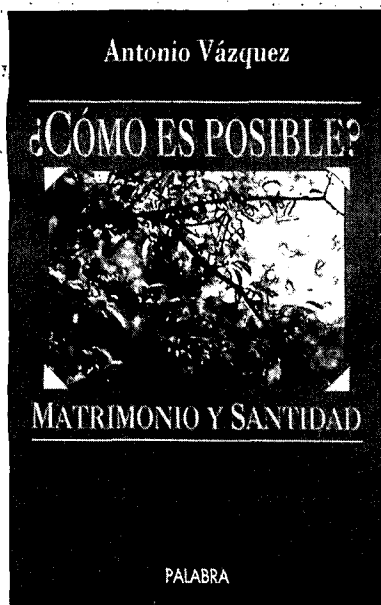
Santiago Madrigal, *Estudios de eclesiología ignaciana*. Universitat Pontifícia Comillas-Editorial Desclee De Brouwer, Col·lecció Biblioteca de Teologia Comillas, Bilbao 2002, 399 pàg.

El matrimoni, matèria de santedat

Antonio Vázquez, president del Foment de Centres d'Ensenyament, fa gairebé quaranta anys que es dedica a la tasca educativa. Ha prestat una atenció especial al matrimoni en les diferents activitats d'orientació familiar que du a terme. Ha escrit diversos llibres, d'entre els quals cal destacar: *Matrimonio para un tiempo nuevo*, *Escenas de matrimonio* i *¿Cómo es posible? Matrimonio y santidad*. En aquest darrer volum, l'autor planteja una conversa amb un matrimoni —els personatges estan basats en personatges reals— en què se succeeixen les preguntes i les respostes per abordar els temes més freqüents que sorgeixen en la vida matrimonial. Es tracta de bussejar en el fons dels comportaments d'un home i d'una dona, les seves lluites, les seves frustracions... i les possibilitats de superació que ells han de descobrir. Antonio Vázquez defineix el matrimoni com a «matèria de santedat» i explica que «l'autèntic amor nupcial acull l'ésser estimat no com un déu, sinó com un do de Déu.» (C.C.)

Antonio Vázquez, *¿Cómo es posible? Matrimonio y santidad*. Editorial Palabra, Madrid 2000, 283 pàg.

Lectura renovada del Credo

La professió de fe dels cristians, des de la seva fixació escrita en els primers concilis de l'Església, ha romangut invariable al llarg dels segles. Això no obstant, cada generació ha sabut traduir al propi llenguatge el missatge contingut en aquest text. La present col·lecció de l'editorial San Pablo ofereix una lectura renovada i comprensible del Credo, feta per coneguts teòlegs del nostre temps. En aquesta ocasió, el religiós mercedari Xavier Pikaza, que ha cursat estudis de Filosofia, Teologia i Filologia Bíblica, ha analitzat la proposició «Crec en l'Esperit Sant». Segons Pikaza, «l'Esperit és principi i realitat de gràcia que pertany al misteri de Déu, elevat i íntim, invisible i lluminós, fascinant i amable; sempre diferent, amic dels homes, i m'oposo als "esperits impurs" que semblen dominar la terra (poders còsmics impersonals o dimonis)». El llibre es divideix en quatre capítols: Antic Testament i experiència israeliana; missatge de Jesús, amb el sorgiment i sentit de l'Església; grans testimonis del Nou Testament: Pau, Lluç i Joan, i reflexió sobre el magisteri, la teologia i l'experiència mística. (C.C.)

Xavier Pikaza, *Creo en el Espíritu Santo*. Editorial San Pablo, Col·lecció Credo, Madrid 2001, 103 pàg.

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
només per 75,02€ (12.480 ptes.) l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català ☐

Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 75,02€ (12.480 ptes.) per any

☐ Amb dos pagament semestral de 37,50€ (6.240 ptes.)

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avis, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular Data

Entitat

Oficina

DC

Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

El llibre de la setmana

Lliçons de pregària

Rafael de Andrés és un home lligat, des de sempre, a la comunicació. El seu pas pels principals mitjans del nostre país ha estat de llarg abast. Ha estat molts anys a les pantalles de televisió, i ha acompanyat els espectadors cap a àmbits de serenitat, gràcies a la seva paraula fluida, i als continguts inspirats dels seus textos.

Textos, inspirats, a més, en la Paraula de Déu, abocats als seus escrits amb una gran sensibilitat per la realitat actual, amb un llenguatge brillant i atractiu, que sempre condueix a la trobada amb Déu. I la seva tasca actual, com a director nacional de l'Apostolat de la Pregària, l'encoratja encara més a portar a terme la seva vocació d'escriptor, comunicador i animador d'experiències espirituals.

Les seves edicions d'homilies de tots els cicles litúrgics, les seves *Oraciones del S. xx*, de reimpressions múltiples, s'han augmentat últimament amb textos sobre Jesús (*Jesús siempre y más, Jesús cara a cara, Más que Padre, El otro evangelio*). Y ara, surt el seu últim, interessant i suggeridor text en el qual ens presenta tot

Rafael de ANDRÉS,
Sorprendente Dios.
Mensajero, Bilbao 2002, 553 pàg.

l'evangeli en pregària.

Sorprendente Dios és una mostra de la capacitat de Rafael de Andrés de descobrir aspectes de l'evangeli que es podrien escapar a qualsevol visió menys avesada a la pregària i a l'exercici de la meditació. Tenint Déu com a interlocutor, es deixa sorprendre pels matisos que li proporciona una lectura atenta i meditativa de la Paraula.

Fins a dos-cents seixanta-un aspectes de l'activitat de Déu el sorprenen a través de fragments dels quatre evangelis. És una mirada exhaustiva que, necessàriament, ha d'ajudar a mantenir-s'hi en comunicació.

En un moment en el qual Déu està sotmès a anàlisis, a interrogacions manipulades, moltes vegades també a esforços

de descrèdit i de marginació, l'autor ens fa veure que és Ell qui inspira, qui encoratja, qui està darrere de totes les nostres esperances i les nostres nostàlgies.

Cal agrair a Rafael de Andrés que hagi fet aquest esforç, i ens hagi deixat a les mans un text que ha d'il·luminar, certament, moltes de les nostres hores de foscor, i estimular molts moments de desàrrelament i soledat. *El Sorprendente Dios* de Rafael de Andrés és el millor regal que

ens ha arribat en aquests moments en què els fonamentalismes sembla que volen desfigurar-ne la realitat, enfrontant els homes més que agermanant-los.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

La sardana, identitat popular

Els dies 28 i 29 d'abril, el Vendrell va celebrar la seva proclamació com a 42a Ciutat Pubilla de la Sardana.

Com és tradicional, dins del protocol de la proclamació del Pubillatge, el 29 es va donar a conèixer el missatge que l'Obra del Ballet Popular demana cada any a una personalitat destacada i que en aquesta ocasió ha escrit el president de la Generalitat, Jordi Pujol. Un missatge en el qual el president Pujol diu que la sardana s'ha de projectar cap al futur com una eina d'integració i d'identitat popular.

Al llarg del seu Pubillatge el Vendrell tindrà en els Sardanistes d'Honor, nomenats durant la festa de proclamació, uns ambaixadors que la representin en qualsevol manifestació sardanista que se celebri arreu de Catalunya. Aquests Sardanistes d'Honor són Dolors Lluch, Valentí Pallejà i Jordi Joan Morros.

Cal remarcar també que, durant els actes de Pubillatge, l'Obra del Ballet Popular va donar a conèixer la futura població designada per ostentar el títol de Meritíssima en la Sardana que porta implícita la proclamació com a Ciutat Pubilla. L'any 2003 aquesta població serà Ripoll.

D'altra banda, i com també és preceptiu, es van proclamar els guanyadors dels premis i distincions que cada any l'Obra del Ballet Popular atorga amb motiu del Dia de la Sardana en reconeixement als mèrits aconseguits per persones i entitats en el foment de la nostra dansa.

Aquests premis que es lliuraran en un acte públic que se celebrarà a Barcelona la tardor propera són els següents:

Medalles al mèrit: medalla al mèrit sardanista a Frederic Soler i Cardona per la seva dilatada activitat al servei de la sardana; medalla al mèrit musical a Jordi León i Royo per la seva activitat com a instrumentista de tible, flabiol i tamborí, compositor i director de música per a cobla i com

a pedagog al Conservatori Superior de Música del Liceu; medalla al mèrit cívica a Carme Rusalleda, una professional destacada de la restauració per la seva innovació en l'art culinari i per la seva col·laboració incondicional a la sardana; medalla al mèrit en la dansa popular catalana a Albert Sans, mestre de dansa i coreògraf, a títol individual, i a l'Agrupament d'Esbaris, en representació de tots els esbaris catalans, a títol col·lectiu.

Altres premis: premi a la continuïtat, al Foment de la Sardana de Rubí, a l'Agrupament Sardanista Santa Perpètua de Mogoda; a l'Aplec de Calella, a Adifolk, entre altres; premis a la dedicació a Ferran Aragonès per la seva ajuda desinteressada a diverses entitats sardanistes, i a Anna Serra i Enric López, esposos, destacats impulsors de la sardana del Baix Penedès, a Antoni Egea i Rodríguez, Lluís Abarca i Medico; Premis a la divulgació pedagògica a Maria Mercè Planas i a la cobla Flama de Farners per l'edició del disc *Ballem-la* i a Josep Sánchez per la seva trajectòria i especialment per la seva campanya d'ensenyament del ball de bastons; premis a mitjans de comunicació a Xavier Solà per la normalització del tractament de les sardanes al seu programa *El suplement*, de Catalunya Ràdio, i al programa *Nostra dansa* de Ràdio Sant Cugat; premi a la col·laboració de la iniciativa privada a El Corte Inglés amb motiu del 25è aniversari del cursat d'ensenyament de sardanes a la plaça Catalunya, i a l'empresa Seat España per la incorporació de la sardana en la presentació dels nous models Seat Ibiza celebrada a Valls; premi a l'edició d'estudis sardanistes a Valentí Fargas i Perramon per la seva cronologia de la història de les colles sardanistes del Bages, i a Josep Ventura i Salarich, a títol pòstum, per l'edició del llibre *Decameró sardanístic*; premi a la producció discogràfica a TVC Edicions. (C.C.)

Roger de Llúria, 5 • 08010 Barcelona
Tel. 933 010 887 • Fax 933 174 830 • A/e: editorial@claret.es
www.claret.es

Raimondo M. Sorgia •
El poeta
del calze prohibit
Jacint Verdaguer

Aquest llibre és fruit de l'interès d'un verdagueria italià: Raimondo M. Sorgia, estudiós —de fa molts anys— de l'obra del poeta de Folgueroles.

El poeta del calze prohibit se centra sobretot en el «drama» de Verdaguer. L'autor, després d'una completa introducció biogràfica, passa tot seguit a explicar els fets que desencadenaren el conflicte amb el seu bisbe, de resultes del qual li fou prohibit l'exercici del ministeri sacerdotal i la celebració de l'eucaristia.

Raimondo Sorgia no es limita al relat objectiu, sinó que també proposa alguna possible clau d'explicació...

El Daus 213. 144 p. PVP: 8,80 €

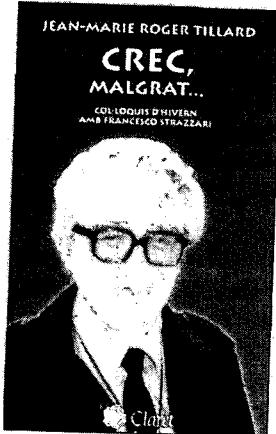

Jean-Marie R. Tillard
Crec, malgrat...
Col·loquis d'hivern
amb Francesco Strazzari

Jean-Marie Tillard ha publicat diverses obres sobre la renovació de la vida religiosa i la comprensió de l'Església després del Vaticà II.

Aquest llibre és el testimoni peculiar d'una fe profunda i inquieta. La seva és una inquietud que té la valentia de dir pel seu nom les crisis de l'Església actual: crisi d'interioritat, de buit espiritual, crisi d'ecumenisme, crisi de recepció de les intuïcions fonamentals del Vaticà II. Tanmateix, Tillard no és un profeta de desgràcies. El gran «malgrat tot» de la fe no té por dels nous reptes, perquè té el seu fonament en la referència personal a Crist Jesús.

Glossa 12. 176 p. PVP: 8,25 €

El genoma de l'arròs

Ja sembla una moda científica això de trobar el genoma d'un ésser viu. Són molts els laboratoris que s'hi dediquen. Fa tan sols poc més de tres anys que s'obtenia el primer genoma que va ser el d'un cuc-nematode, el *Caenorhabditis elegans*, de poc més d'un mil·límetre, que resultà tenir uns 19.000 gens (ho explicàvem el 25-2-99 en aquesta mateixa pàgina de *Catalunya Cristiana*). Havia costat vuit anys de treballs. I al cap de poc més d'un any ja se'n podia anunciar l'obtenció d'un altre, el de la *Drosophila* (també ho vam explicar el 27-4-00). Havia costat deu anys de feina. I no gaire després, el febrer del 2001, es publicava la seqüenciació del genoma humà, el més esperat, del qual encara no s'han identificat tots els gens (ho dèiem al número de 11-4-02). A finals de l'any passat es va identificar el de la planta *Arabidopsis thaliana*, considerada bàsica científicament, però que és irrellevant des del punt de vista econòmic. Doncs bé, l'actualitat científica que us puc comunicar aquesta setmana és que la revista *Science*, que com hom sap és l'òrgan de l'Associació Americana per al Progrés de la Ciència, ha publicat el 5 d'abril d'aquest any la notícia d'haver-se obtingut el genoma de l'arròs, i això sí que és important per a l'economia mundial per tal d'alleugerir la fam del món.

El director de *Science*, Donald Kennedy, diu: «Conèixer el genoma de

l'arròs implica poder millorar l'agricultura per satisfer les necessitats de la població mundial.» I els autors de l'article hi afegeixen: «És el primer genoma que es traduirà en beneficis tangibles per a la humanitat des del punt de vista de la seguretat alimentària i de la lluita contra la fam.» El genoma de l'arròs contingut en els seus 12 cromosomes consta d'uns 50.000 gens, formats per 420 milions de bases. Coneguts els gens es podrà veure quins són els responsables de la producció dels beta-carotens i fer servir l'arròs que en produeixi sense haver de recórrer al transgènic (en parlàvem el 11-1-02), i també altres gens per poder plantar l'arròs més bé i augmentar la producció d'aquesta gramínia.

És notícia també que la Xina ha tingut la part principal d'aquesta investigació. L'estudi d'un genoma sempre es fa col·laborant diversos laboratoris. I l'Institut de Genòmica de Pequín ha estat el que més hi ha contribuït. Es va fundar el 1998 amb 80 màquines seqüenciadores i 600 empleats. Ja va participar en la confecció del genoma humà. Els que el dirigeixen diuen que el que ara han fet només és començar, i que tenen el pla d'obtenir ara els genomes d'altres cereals, com del blat de moro, i els del pollastre i el porc. La Xina ja s'ha col·locat a primera fila mundial de la investigació biotecnològica.

Actualitats científiques

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Església i ciència al llarg de la història

És una teoria que ja s'ha fet del domini públic la de l'origen del cosmos a partir d'una «gran explosió» (o Big Bang, en anglès) de tota la matèria còsmica concentrada. És ensenyada a les escoles i fins i tot l'anomenat «home del carrer» la coneix. Ara, ja no és tan conegut qui va ser l'iniciador d'aquesta teoria. I dels que en saben el nom potser, no, en trobaríem gaires que ens diguessin que era un mossèn. I potser fins i tot trobaríem algú que ens diria que és una explicació que els cristians no podem admetre perquè va contra els sis dies de la creació. Doncs sí, l'autor de l'explicació científica de l'origen de l'univers que diu que es formà en expandir-se un nucli material densíssim i a gran temperatura, va ser un sacerdot catòlic, que prou sabia que això no s'oposava a res del dogma de l'Església. El primer capítol del Gènesi és d'un gènere literari especial, i el que simplement ens ensenya, amb imatges que eren ben entenedores als primers lectors, és que Déu ho ha fet tot, i que el que ha fet és bo, i que l'home és el cim de la creació. Els sis dies són sis quadres, o visions, en què se'ns mostra que és tota la diversitat de la natura que és obra de Déu, que ho féu tot posant-hi ordre; però no són sis accions seguides cronològicament. És a dir, el com es va anar realitzant l'obra divina no pertany al contingut de la nostra fe. Si la ciència ens en pot afirmar alguna cosa de com s'originà l'univers, benvingut sigui el que ens digui.

Era sacerdot i professor d'astrofísica

Es deia Georges Édouard Lemaître (1894-1966). Nasqué el 17 de juliol del 1894 a Charleroi (Bèlgica). En esclatar la Primera Guerra Mundial (1914-1918) va haver d'anar a fer el servei militar al front. I hi va guanyar medalles de valor. Era de temperament fort i enèrgic de caràcter. Una anècdota interessant de saber és que un dia en una classe de preparació militar en va ser expulsat pel professor perquè s'aixecà i li digué (i tenia raó!) que era incorrecta la resposta que donava a un problema de balística. Tenia tendència cap a les ciències i, enmig de la guerra, encara trobà temps per llegir un llibre del matemàtic Poincaré de tema cosmològic i restà impressionat pels

45 El «creador» de la teoria del Big Bang

problemes que hi presentava. A més d'això, consta que va ser testimoni de molts horrors bèl·lics. Un que l'afectà en l'ànima va ser un atac que veié que es feia amb el gas clor. No és inversemblant que això, que li va fer veure la mort tan propera, el fes decidir a lliurar-se del tot a Déu.

El cas és que en acabar la guerra cursà la carrera eclesiàstica i era ordenat de prevere el 1922, als 28 anys d'edat. Destinat a fer de professor a la Universitat Catòlica de Lovaina, va anar a estudiar astronomia a Cambridge (Anglaterra). Hi tingué de professor el cèlebre astrònom Arthur S. Eddington (1882-1944). Anà també a completar estudis als Estats Units, al Massachusetts Institute of Technology. I el 1926 tornà a la pàtria a ocupar la càtedra d'astrofísica a Lovaina.

Era encara al primer any de docència, el 1927, quan començà a estructurar la seva teoria de l'origen del cosmos. Va partir de les consideracions cosmològiques que A. Einstein havia afegit el 1917 a la seva teoria de la relativitat general, tenint-hi en compte les observacions aportades pel matemàtic rus Alexander Friedmann, el qual, entre 1922 i 1924, havia fet notar que la «constant cosmològica» introduïda per Einstein per explicar l'estabilitat del cosmos era ben inútil perquè el cosmos podia no ser estable i expandir-se o contraure's. Així, doncs, Lemaître va establir que una expansió de l'univers a partir de tota la matèria condensada quadrava matemàticament amb l'equació einsteiniana sense aquella constant, o sigui que el cosmos actual podia provenir d'una quasi explosió d'un ou còsmic, format per tot el conjunt material a altíssima temperatura. Lemaître ja hi introduïa la concepció de l'àtom que es tenia a aquesta època. Això ho exposà a les conferències que donà a la universitat de Lovaina sobre el tema.

Aquell mateix any assistia a la Cinquena Conferència Solvay, a Brussel·les, amb al-

tres científics. Allà es trobà amb Einstein i li exposà la seva idea. A l'autor de la relativitat no li va fer gaire gràcia. «Els seus càlculs són correctes. Però la seva visió física és abominable», li digué. Tampoc no acceptà Eddington les elucubracions del seu antic deixeble. «Em semblaria que la teoria més satisfactòria seria una que no fos tan antiestèticament abrupta», opinà. Però Lemaître no es desanimà. L'explicació de la seva teoria en un article enviat a la revista *Nature* apareixia el 9 de maig de 1927. Lemaître hi fa una comparança a com ell veia el cosmos (citada en molts autors que exposen el tema), que diu així: «L'evolució de l'univers és comparable a una traca de focs artificials que acaba de finalitzar: unes poques espurnes, cendra i fum. Drets sobre un cremall que s'ha refredat, veiem com els sols s'apaguen, i tractem de recrear la resplendor que s'ha esvanit de l'origen dels mons.»

A finals del 1929 l'astrònom americà Edwin Hubble publicava els resultats de deu anys d'observacions que havia fet de les galàxies: l'univers s'expandeix perquè les galàxies se separen a una velocitat de «fuga» que és proporcional a la seva llunyania. Tot lligava amb el que Lemaître havia dit. Això l'animà a desenvolupar amb més detall la seva teoria que publicà el 1933 a *Discussion sur l'évolution de l'Univers*. I encara en faria una exposició més detallada i raonada que sortí de la impremta el 1946, *Hypothèse de l'atom primitif*.

Acceptació de la teoria de l'àtom primitiu

Lemaître no en va dir mai *Big Bang*. Aquesta denominació va sortir d'un oponent a la teoria, Fred Hoyle, astrònom anglès que no hi creia i ho va dir despectivament, fent una paronomàsia amb el conegudíssim rellotge de la façana del Parlament de Londres, el «Big Ben». Però va

ser acceptada sense cap animositat per George Gamow, el gran defensor de la teoria a Amèrica i, després, per tota la comunitat científica.

La troballa de la recessió o «fuga» de les galàxies que havia fet Hubble va fer que molts físics estudiessin i acceptessin la teoria de Lemaître, com una explicació vàlida del fenomen. El mateix Einstein, després de dir que «la introducció de la constant cosmològica va ser l'error més gran de la meua vida», també s'hi adherí. Va fer les paus amb Lemaître i arribà a dir que el Big Bang era «la més gran, bella i satisfactòria interpretació dels fenòmens astronòmics». Eddington el 1932 tragué del calaix el manuscrit de Lemaître que havia rebut el 1927 i no havia estudiat, el llegí, el féu traduir a l'anglès i el publicà a les actes de la Royal Astronomical Society.

No podem detallar les contradiccions i les proves a favor que anà rebent la teoria fins al moment actual. Només direm que cada vegada s'ha anat veient més probable, a mesura que s'han resolt les dificultats. S'hi hagueren d'afegir molts detalls, és clar, però ara és la més admesa per la comunitat mundial astronòmica. Diguem només que una de les confirmacions més cèlebres va ser la del descobriment de la radiació del fons còsmic. La teoria preveia que havia de romandre en les profunditats de l'univers una dèbil radiació, però no es veia que es pogués arribar a detectar. Doncs bé, es detectà per uns que no la cercaven ni en sabien res. Va ser durant la primavera del 1964 que dos funcionaris de la Bell Telephone, Robert Wilson i Arno Penzias, amb el radiotelescopi de banya de Holmdel, captaven aquesta persistent radiació d'ones corresponents a una temperatura d'uns 3,5°K. L'astrofísic Robert Dicke va ser qui va interpretar allò que havien captat els dos que no sabien què era: resultava ser la radiació prevista pel Big Bang. Després de diverses comprovacions, quan ja no hi havia lloc per al dubte el resultat era publicat a la portada del *New York Times* del 21-5-65, dient-ho amb grans titulars.

Georges Lemaître encara vivia i pogué tenir la satisfacció d'aquesta nova confirmació observacional a favor de la seva teoria. Va morir l'any següent a Lovaina mateix, on havia exercit de professor.

Pensadors cristians del segle xx (64)

Karl Jaspers: ciència, filosofia i existència

DE LA MEDICINA A LA FILOSOFIA

Karl Jaspers neix a Oldenburg (Alemanya). Tota la seva vida es veurà envoltada per l'ambient acadèmic i docent. Comença estudiant Dret a la Universitat de Heidelberg i a Munic, però el seu interès per les ciències jurídiques només durarà tres mesos. Es matricula en Medicina a la Universitat de Berlín.

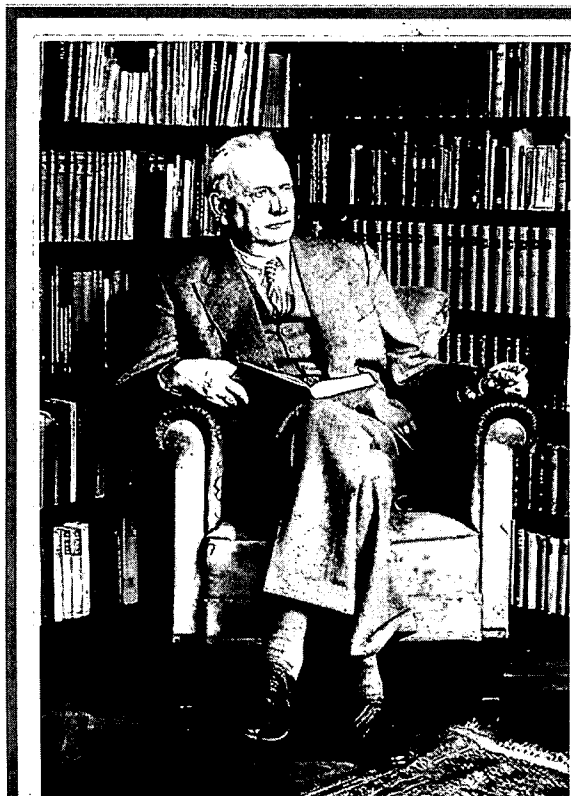
De Berlín passarà a Göttingen, i acabarà la seva carrera de Medicina a Heidelberg. El 1908 aprova l'examen d'estat en Medicina i es doctorarà el 1909. Una vegada doctorat, comença el seu interès per les ciències de la salut en l'àrea de la psicologia clínica.

Va ser assistent científic de la clínica psiquiàtrica de Heidelberg (1909-1915). El 1913 va guanyar la càtedra de Psicologia a la Universitat de l'esmentada ciutat alemanya. Comença així la seva docència com a catedràtic, i el 1921 és nomenat professor titular de filosofia.

També el règim nazi, com a tants pensadors del segle xx, el va obligar a abandonar la docència universitària, per motius polítics. Jaspers no va combregar mai amb l'ideari hitlerià. És més, va lluitar contra el nazisme mitjançant els seus escrits. Proposava a les seves classes un nou model de societat per a Alemanya, davant de l'estat totalitari i antisemita del Führer.

Però, el 1945, després de la derrota nazi, va tornar a ocupar la seva càtedra acadèmica. Els seus alumnes i companys de professorat van veure aquest fet com l'arribada de la llibertat i del pensament plural i tolerant als fòrums universitaris. Finalment, el 1948, serà designat professor titular de filosofia de la Universitat de Basilea, a Suïssa.

D'entre les seves obres destaquem: *Allgemeine Psychopathologie* (1913), *Filosofia de la existencia* (1938), *La fe*

Karl Jaspers.

filosòfica (1948), *Autobiografia filosòfica* (1953), *Schelling* (1955) i *Die Atombombe und die Zukunft des Menschen* (1958).

DES DE L'EXPERIÈNCIA

Tot el pensament filosòfic i existencial de Jaspers neix a partir de la pròpia experiència. Ja durant la seva infància, els seus pares ignoraven el món religiós i ningú no li va ensenyar la realitat espiritual. Malgrat que pertanyia a l'Església protestant, se sentia agnòstic i totalment profà (cf. AA.DD., *Tendencias de la teología del siglo xx*, 1970).

Justament la seva inexperiència religiosa va ser la causant de la seva aproximació, cada vegada més gran, al fet religiós. Va assimilar els valors cristians de mica en mica. Sempre ancorat en el problema existencial de l'ésser humà, va viure en l'àmbit religiós com aquell qui busca les aigües que flueixen d'una font fresca i cristal·lina.

La seva preocupació per l'home el va portar a passar de reflexionar sobre els problemes mèdics del moment a pensar en clau filosòfica. Cal subratllar que les explicacions sobre l'existència humana que va trobar a la Universitat el van decebre. La desesperança del nihilisme i el mecanicisme (contemplar l'ésser humà com a màquina pura), no eren compatibles amb les seves inquietuds més profundes (cf. *Filosofia de la existencia*, 1938).

Rebutja tot el que faci olor de pensament positivista, tot cercant un rerefons

Era un filòsof de cap a peus. El seu interès pel camp filosòfic, malgrat la seva formació mèdica, augmentava cada dia més. Jaspers (1883-1969) es va interessar vivament per la recerca de la veritat, els temes existencials de l'home i la relació entre el coneixement científic i l'experiència religiosa. Influït per Schelling i Kierkegaard, ens introdueix en la filosofia existencial moderna.

existencialista en la manera d'enfocar la vida humana. Passa de la medicina a la psicologia, tot cercant respostes al coneixement segur de les coses. El coneixement científic era per a ell insatisfactori, i va trobar en la filosofia de l'existència manà per a la seva ànima.

DES DE L'ESFERA RELIGIOSA

El seu existencialisme el va portar a veure la necessitat de pensar en un Ésser absolut, existent més enllà de la nostra realitat finita i perible. En efecte, Karl Jaspers es va recolzar en un Ésser etern, que li va servir d'explicació per als seus interrogants, per al més enllà de la vida i de la mort. Li va servir de suport per al seu coneixement científic i lògic del cosmos i de l'home (microcosmos).

Va afirmar amb rotunditat que el nostre coneixement va més enllà del món científic. Que som transcendents i que el camí filosòfic no és més que aquest pensament clarificador d'aquest transcendir (cf. *La fe filosòfica*, 1948).

Gràcies a l'esfera religiosa, la nostra existència posseeix un sentit ple. Superem les mancances de la immanència i ens obrim a allò absolut, a allò que va més enllà del nostre estómac i de les nostres necessitats purament humanes. Jaspers ens obre el camí de l'esperança al que és

humà, vers un futur on l'home és alguna cosa més que matèria, és persona, és un ésser constituït per cos i ànima, constituït per necessitats corporals i inquietuds espirituals.

De fet, Jaspers vol convertir l'experiència religiosa en una via d'explicació dels problemes més profunds de l'ésser humà. Sense confondre el coneixement amb la fe religiosa, perquè no s'enterboleixi el sentit religiós de l'existència, aquest pensador alemany contempla l'esfera religiosa no com un camí d'iniciació sapiencial per a uns escollits, sinó com una veritable via d'autorealització individual i col·lectiva.

Jaspers mira de superar el secularisme, el positivisme i la superstició, tot afirmant la realitat de la transcendència i de la revelació cristiana (cf. *Filosofia de la existencia*).

CONTRA EL NIHILISME

El pensament esperançador de Jaspers s'oposa clarament a la concepció nihilista del món. Per a ell, la divinització de l'home modern que el marxisme i el liberalisme impliquen, es contraposen a la incredulitat del nihilisme vers l'ésser humà.

El nihilisme considera la fe religiosa com una cosa caduca. Tot és condicionat i relatiu. No hi ha res absolut. Segons Jaspers, qui professa aquestes idees viu a impulsos de vitalitat, de plaer de viure, de la voluntat de poder (Nietzsche).

Les conseqüències del nihilisme s'han vist al llarg de la història (cf. Auschwitz). Són conseqüències, segons Jaspers, clares i palpables: inexistència de Déu, és a dir, es viu com si Déu no existís i la seva existència és indemostrable; no hi ha il·lusió psicològica i la fe és una falsa interpretació de les vivències; i, per tant, tampoc no hi ha deures vers Déu (cf. *Filosofia de la existencia*).

Jaspers ens convida a lluitar contra aquest nihilisme cec que destrueix l'home. El nihilisme esbiaixa l'esperit i l'esfera transcendent de l'ésser humà, tot convertint-lo en una cosa, en pura matèria.

La riquesa de la revelació cristiana ens

ajuda a penetrar en el misteri de Déu, d'aquest Ésser que ens surt a l'encontre per donar-nos raons de la nostra existència. Se'l descobreix per la vida de l'estudi, de la recerca i de l'experiència oberta a allò terrenal.

Lluny de caure en l'anonimat i en l'aniquilació de l'humanisme ateïtzant, Jaspers ens anima a mirar més enllà del que és absurd i del no-res. Tot cercant aquesta transcendència a les nostres vides, donarem sentit ple a tot allò que fem.

Joan Manuel Gutiérrez Delgado

Escriptor i humanista (stein@mixmail.com)

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
(edició setmanal)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA
(edició mensual)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA
(edició anual)

RÀDIO ESTEL
FM 106.6

Informe-vos al telèfon: 934 092 810
Fax: 934 092 820
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catcrist.com

CADENA ESTEL

Des de les 02.00 a les 8.00 hores, selecció de música instrumental.
El tren de les set (reflexió matinal), 07.00 hores.
Espurna d'Alba, a les 07.15 i 02.00 hores.
Informació general, d'Església i solidaritat, serveis i cultura, cada quart d'hora.
Comentari de l'Evangeli a les 7.30, 15.30, 18.55 i 2.10 hores.
Pensament humà i cristià, cada hora.
Comentari creient sobre l'actualitat, a les 9.30 i 17.30 hores.
Angelus cantat, a les 12.00 hores.

Dilluns

07.00-08.00 *Radiofórmula*
08.00-09.00 *El Primer Cafè* (informatiu i tertúlia).
09.00-19.00 *Radiofórmula*
19.00-20.30 *La Consulta* (magazín de serveis).
20.30-22.00 *Sin concesiones* (esports).
22.00-23.00 *Qui tingui oïdes* (actualitat en clau cristiana).
23.00-00.00 *Planeta Blau* (medi ambient).
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical).

Dimarts

07.00-08.00 *Radiofórmula*
08.00-09.00 *El Primer Cafè*
09.00-19.00 *Radiofórmula*
19.00-20.30 *La Consulta*
20.30-22.00 *Sin concesiones*
22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
23.00-00.00 *Paraules d'amor* (família).
00.00-02.00 *La Gran Diferència*

Dimecres

07.00-08.00 *Radiofórmula*
08.00-09.00 *El Primer Cafè*
09.00-19.00 *Radiofórmula*
19.00-20.30 *La Consulta*
20.30-22.00 *Sin concesiones*
22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
23.00-00.00 *Radiofórmula*
00.00-02.00 *La Gran Diferència*

Dijous

07.00-08.00 *Radiofórmula*
08.00-09.00 *El Primer Cafè*
09.00-19.00 *Radiofórmula*
19.00-20.30 *La Consulta*
20.30-22.00 *Sin concesiones*
22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
23.00-00.00 *A tota costa* (submarinisme).
00.00-02.00 *La Gran Diferència*

Divendres

07.00-08.00 *Radiofórmula*
08.00-09.00 *El Primer Cafè*

09.00-19.00 *Radiofórmula*
19.00-19.30 *Ressons*
19.30-20.30 *Catalunya Sense Barreres* (atenció a discapacitats).
20.30-22.00 *Sin concesiones*
22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
23.00-00.00 *Amb llum pròpia* (personatges famosos).
00.00-00.30 *De nou n'heu* (música alternativa).
00.30-02.00 *La Gran Diferència*

Dissabte

07.00-08.30 *Radiofórmula*
08.30-09.00 *Contes de la Fada Vetakika*
09.00-10.00 *Club de golf* (esports).
10.00-11.00 *Trotamundos* (turisme rural).
11.00-12.00 *Radiofórmula*
12.00-13.00 *Fills: preguntes i respostes* (escola cristiana).
13.00-17.00 *Radiofórmula*
17.00-18.00 *Vaixells, trens i música country*
18.00-19.00 *Cum laude* (universitats).
19.00-20.00 *Afinado con Brasil* (música brasilera).
20.00-21.00 *Els temps de la música* (música clàssica).
21.00-22.00 *Tanca els ulls i fixa-t'hi bé* (música cinema).
22.00-23.00 *Mar de claror* (catequesi).
23.00-00.00 *Temps de Paraula* (Bíblia).
00.00-00.30 *Cova de Jazz* (música).
00.30-02.00 *La Gran Diferència*

Diumenge

07.00-08.30 *Radiofórmula*
08.30-09.00 *Contes de la Fada Vetakika*
09.00-10.00 *Tot sardana*
10.00-11.00 *Rutes per Catalunya* (excursions).
11.00-18.00 *Radiofórmula*
18.00-18.30 *La Taula de l'Evangeli* (comentari de les lectures dominicals).
18.30-20.00 *Avui és el dia del Senyor* (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona).
20.00-21.00 *Melodies de fe* (música cristiana).
21.00-23.00 *Radiofórmula*
23.00-23.45 *Missatge en una ampolla* (reflexions).
23.45-00.00 *Moments a mitjanit* (reflexió cristiana).
00.00-00.30 *La cova del Country*
00.30-02.00 *La Gran Diferència*

CADENA ESTEL

Desconnexions de Ràdio Estel**De dilluns a divendres:**

08.00, 08.15 Desconnexió *El Primer Cafè*
14.00, 14.15 *Informatiu migdia*
18.30, 18.45 *Informatiu vespre*
09.15, 14.15, 19.15 *el Temps*
12.00, 15.00, 17.00 *Butlletins horaris*

Cada dia

06.45 *Un bon motiu per viure*
08.10, 10.45, 16.15 *Agenda*
12.45, 17.45 *Recomanacions turístiques*

Dimecres

00.00-00.30 *El que més ens agrada*

Dijous

00.00-00.30 *La Taula de l'Evangeli*

Dissabte

13.00-13.30 *Església d'Urgell*
13.30-14.00 *In Corpore Sano*

Diumenge

18.00-18.30 *La Taula de l'Evangeli*

RÀDIO BARCELONA (OM 666)
Diumenge - De 22.05 a 23.00h, *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista al Dr. Josep Font, professor de l'Institut de Teologia Espiritual de Barcelona, sobre la «veritable i falsa autoestima»; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

106.6 FM Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat.
93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà i Garraf ARQUEBISBAT DE BARCELONA

103.4 FM Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa BISBAT DE GIRONA

105.0 FM Ràdio Principat: Alt Urgell, Cerdània, Noguera, Segarra, Pla d'Urgell i Urgell
107.5 FM Ràdio Principat: Andorra BISBAT D'URGELL

CADENA ESTEL

2

Diumenge 19

08.45 *Tiempo de creer* (programa protestant).
Programa dedicat a les manifestacions religioses de la comunitat musulmana, jueva i evangèlica.

09.30 Últimas preguntas

«Los mayores del siglo XXI.»

Espanya va acollir del 8 al 12 d'abril la II Assemblea Mundial sobre l'Envel·liment organitzada per l'ONU. Segons la Divisió de Població del Departament d'Assumptes Socials i Econòmics de l'organització internacional, en el 2050 hi haurà 2.000 milions de persones grans. Javier Ortiz, president del Banc d'Aliments de Madrid i Víctor Malagón, membre de Professionals per l'Ètica, donaran resposta a diferents qüestions: Com és aquesta etapa de la vida? Com veu la gent gran els debats sobre l'eutanàsia?

09.55 Testimonio

Direcció: Isidro Catela.

10.00 Santa Missa

Retransmissió de la santa missa de canonització del beat Alonso de Orozco (augustinia), des de la basílica de Sant Pere de Roma.

Dilluns 20

17.15 *Pueblo de Dios*

«Argentina, los pobres olvidados.»

El reportatge mostra el rostre de la pobresa entre els indígenes de la Puna, a la frontera de Bolívia, on la indigència estructural arriba al 80% de la població. La situació s'ha desbordat i Càritas d'Humahuaca, que facilita aliments cada dia a més de 1.000 nens kollas, ha esgotat les seves reserves.

Diumenge 19

09.00 *Signes dels Temps*

«50 anys del Congrés Eucarístic.»

El mes de maig de l'any 1952 milers de catalans van participar en el 35è Congrés Eucarístic Internacional celebrat a Barcelona. Què va representar aquella trobada de l'Església catòlica? Com la van viure els ciutadans de Barcelona? Conversa amb el director de l'Arxipiscopat de Barcelona, Josep M. Martí Bonet; i l'historiador, Josep M. Ainaud de Lasarte.

Altres temes:

- Entrevista a Núria Terribas, directora de l'Institut Borja de Bioètica.
- Presentació de la nova delegació de Justícia i Pau a Lleida.
- Comentari de cinema, amb Jordi Cabanes.
- Comentari de l'Evangeli de diumenge.

(Dirigit per Francesc Rosaura i presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió la nit del diumenge al dilluns, a partir de les 02.00 h per TV3; el diumenge a les 11.20 h pel Canal TVC Internacional i pel Canal TVC Sat.

Divendres 17

20.30 *Creure avui*

«Reportatge cultural», coordinat per Gemma Bonet; «Entrevista», a càrrec d'Eulàlia Puigderriols; «Agenda», a càrrec de l'arxiprestat de Mataró; «Temps de reflexió», comentari de l'Evangeli del diumenge. Presentat per Steffi Leonardi i coordinat per Ramon Safont-Tria.

El programa repeteix l'emissió el dilluns a les 14 h.

Cada diumenge

12.00 *Paraula i vida*

Espai que escriu i presenta Mons. Lluís Martínez Sistach. (El programa repeteix l'emissió el diumenge a la tarda cada tres hores).

Canal Berguedà de Televisió

Bona notícia, programa setmanal que s'emet els dijous a les 20.15h, el dissabte (migdia i vespre) i el diumenge (matí, tarda i nit).

www.radioestel.com

Els teus programes a la web, per escoltar-los quan vulguis

MAIG ÉS EL MES CONSAGRAT A MARIA, MARE DEL BELL AMOR

Internet

• **VISITA PAPAL A BULGÀRIA.**— S'acaba de posar en línia la pàgina oficial de la primera visita del Papa a Bulgària, del 23 al 26 de maig. A l'adreça www.popeinbulgaria.com es pot trobar tota la informació sobre el comitè organitzador, el programa de la visita, l'acreditació de periodistes i altres notícies interessants sobre la història i les religions a Bulgària. La pàgina cobrirà en directe la visita.

Altres bisbats

• **TURBALLOS.**— Els dies 1 i 2 de juny organitza un curs sobre *L'art de confiar en tu mateix*. Cal confirmar l'assistència. Més informació: tel. 966 516 710 i 966 660 726.

Barcelona

• **PONTIFICIA COMISSIÓ BÍBLICA.**— La Facultat de Teologia de Catalunya i l'Editorial Claret conviden a la presentació del document de la Pontificia Comissió Bíblica *El poble jueu i les seves Sagrades Escripures en la Bíblia cristiana*. Hi intervindran els professors Enric Cortés i Jordi Sánchez Bosch. Serà el 15 de maig, a les 12.00, a la Facultat de Teologia de Catalunya (sala Sant Jordi), c/ Diputació, 231 - Barcelona.

• **A JESÚS PER MARIA.**— Els dies 17, 24 i 31 de maig: a les 18.30, rosari i pregàries a Maria, i a les 19.00, eucaristia. Parròquia Sant Crist dels Penitents.

• **TIBIDABO.**— El 18 de maig, a les 22.00, processó de Maria Auxiliadora pel cim del Tibidabo; el 19, romiatge del Ram, convivència d'adoradors; celebració eucarística, a les 12.00; ofrena del ram a l'ermita primitiva. A la tarda, rosari, vespres i benedicció eucarística. Durant tot el mes de maig, a les 18.00, vespres, mes de Maria i benedicció eucarística.

• **ISCREB.**— L'Associació d'Alumnes i Exalumnes de l'ISCREB (Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona) organitza dues xerrades: el 18 de maig, a les 11.00, Bruno Forte (doctor en Filosofia i Teologia, professor de la Facultat de Teologia de la Itàlia meridional) parlarà sobre *Hoy, en busca del sentido perdido: utopía y desencanto*; el 25, a les 11.00, Toni Comín (professor d'ESADE, membre del Centre d'Estudis de Cristianisme i Justícia, i sotsdirector d'El Ciervo), parlarà sobre *Mounier: un projecte de persona avui*. Serà a l'ISCREB, (edifici Seminari Conciliar), c/ Diputació, 231, Aula IV.

• **VALLDOREIX.**— El 18 de maig, vetlla de Pentecosta, en el silenci i en la pregària, dins de l'ermita de la Mare de Déu de la Salut, al cim de la muntanya i a la llum del ciri pasqual, des de les 22.00 a les 23.00, quan se celebrarà l'eucaristia. En acabar la pregària es farà una mica de festa.

• **ORATORI DE SANT FELIP NERI DE BARCELONA.**— El 19 de maig, a les 19.00, evocació d'Antoni Gaudí (en el 150è aniversari del seu naixement). A l'orgue: Bernat Bailbé. Comentaris: Antoni Serramona, c.o.; festa de Sant Felip Neri: el 25, a les 10.00 i a les 13.00, misses resades; a les 12.00, missa major, presidida i predicada per Mons. Ramon Malla i Call, bisbe emèrit de Lleida. Hi intervindrà el cor de l'oratori i el cor

Llevant, dirigit per M. Teresa Giménez i Esther Doñate. A l'orgue: Bernat Bailbé. Ornamentació floral de l'Escola d'Art Floral de Catalunya; 26, a les 8.15, missa resada del propi; a les 12.00, missa, amb orgue, del propi; a les 19.00, concert espiritual d'orgue. Organista: Bernat Bailbé, comentaris: Antoni Serramona.

• **PASTORAL DEL SORD.**— Per a pares i adolescents s'ha preparat una xerrada, el 21 de maig, a les 21.30, sobre *Joves i afectivitat*, impartida pel Dr. Joan Carles Teixidor (Provida); per als avis, s'ha organitzat una conferència-col·loqui, el 25 de maig, a les 19.30, amb el tema *Influència de l'entorn familiar*, a càrrec de Tomàs Malmierca (FERT). Les dues activitats s'interpretaran en llengua de signes i tindran lloc als locals de la parròquia de l'Infant Jesús (Via Augusta, 68 - Barcelona. L'entrada és per la porta del jardí, c/ Sant Marc, o pel c/ Benet Mercadé, 25, 1r).

• **CENTRE CRISTIÀ DELS UNIVERSITARIS.**— El 21 de maig, a les 20.00, Montserrat Medina, professional dels recursos humans i psicòloga ajudarà a preparar una entrevista de treball; el 24, a les 19.30, concert de piano amb Lluís Arnan, Gemma Canadell, Maria Capdevila i Xavier Joaquin. Hi interpretaran obres de Bach, Beethoven, Chopin, Debussy, Fauré, Albéniz i Khachaturian; el 28, a les 19.00, taller de pregària amb Casimir Sancho. Més informació: c/ Villarroel, 81, baixos - Barcelona, tel. 933 233 368.

• **ATENEU BARCELONÈS.**— El 22 de maig, a les 19.30, conferència sobre *Déu a les societats globals de la tecnociència*, a càrrec de Marià Corbí, professor d'economia d'ESADE; el 25 de maig, visita a l'exposició «Antoni Gaudí i Jacint Verdaguer: tradició i modernitat al canvi de segle (1878-1921)». Més informació: c/ Canuda, 6 - Barceloneta, tel. 933 436 121, fax 933 171 525, a/e: ateneubarcelona@eresmas.com, Internet: www.ateneu-bcn.org

• **AMICS DELS CLÀSSICS.**— El 23 de maig, a les 19.00, conferència sobre *La poesia a Catalunya*, a càrrec de Maria Infesta, Jordi Mota, Eva Muns i Joan Palet. C/ Ausiàs Marc, 26, 8è - Barcelona.

• **GAUDÍ.**— El 23 de maig, a les 17.00, Lluís Permanyer parlarà sobre *Gaudí, un geni de l'arquitectura*, al Centre Cultural de la Fundació "la Caixa", Joan Camps, 1 - Granollers.

• **CONCERT.**— El 24 de maig, a les 18.00, concert gratuït de Brotes de Olivo al col·legi de Jesús-Maria de Sant Andreu, av. Meridiana, 392-406 - Barcelona, i a les 22.00, al Centre Sant Francesc, c/ Elisa, 23. Més informació: www.pazybien.org/brotes

• **PALAU DE LA MÚSICA.**— Presenta en aquesta temporada el programa següent: 24 de maig, a les 21.00, Academy of St. Martin in the Fields; el 25, a les 19.00, Orquestra Simfònica del Vallès, Orfeó Català, Cor Infantil d'Orfeó Català i Cor de Cambra de l'Auditori Enric Granados de Lleida, i a les 22.00, Cobla Simfònica de Catalunya. Més informació: c/ Sant Francesc de Paula, 2 - Barcelona, tel. 932 957 200, fax 932 957 210, a/e: palau@palaumusica.org, Internet: www.palaumusica.org

• **ACADEMIA CATÒLICA.**— El 25 de maig, se celebrarà el 75è Aplec a l'ermita de Togores: a les 9.00, inscripcions del concurs de dibuix infantil i de pintura ràpida; a les 10.00, missa solemne oficiada pel P. Josep M. Soler, abat de Montserrat. Cants a càrrec del cor de la parròquia de Sant Feliu de Sabadell; a l'ofertori, ofrena del Grup de Puntaires; a les 11.00, jocs infantils i animació amb Pau Tarruell. Sisena trobada de Puntaires; a les 11.30, actuació de l'agrupació coral Talia; a les 12.00, actuació de l'Esbart Sabadell; a les 13.30, veredicte del concurs de dibuix infantil i de pintura ràpida; a les 14.30, dinar de germanor; a les 17.00, audició de sardanes per la cobla La Nova Vallès. Per a més informació: c/ Sant Joan, 20 - Sabadell, tel. 937 257 519.

• **CARMEL.**— El 25 de maig, d'10.00 a 13.00, taller de pregària sobre *Joan de la Creu i la teologia de l'alliberament*, animat pels Germans Carmelitans de la casa de pregària de Matadepera. Més informació: tel. 937 871 250.

• **ASSOCIACIÓ FAR.**— El 25 de maig, a les 12.00, Màxim Muñoz, claretà, par-

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES

per a grans persones grans

Ajudeu-nos, si us plau, a fer el bé
(2100 0681 01 0200194299)

NIF: G-08862781 Els donatius desgraven un 20% del total a la declaració de l'IRPF. (Llei 30/1994).
www.residenciapmiralles.org e-mail: persones@teletel.es

L'Institut Filosòfic de Balmesiana i la Societat Internacional Tomàs d'Aquino (SITA)

es complauen a convidar-vos a la conferència

Res et signa: los fundamentos de la cultura cristiana
Una aproximación a De Doctrina Christiana de san Agustín

que pronunciarà el professor Dr. Claudio César Calabrese, de la Universitat Fasta amb ocasió de la presentació del llibre *Persona y educación en Santo Tomás de Aquino*, del Dr. Enrique Martínez, membre corresponent de la Pontificia Acadèmia de Sant Tomàs que farà el Dr. Eudaldo Forment, de la Pontificia Acadèmia de Sant Tomàs i que presidirà Mons. Josep Àngel Sáiz, bisbe auxiliar de Barcelona.

L'acte tindrà lloc el dimecres 21 de maig, si Déu vol, a les 19.30 h, al saló d'actes de Balmesiana (Duran i Bas, 9, Barcelona).

CONVENT DE MONGES DOMINQUES DE MONT-SIÓ

650 anys de la fundació

2001-2002

50 anys a Esplugues de Llobregat

+ 1 d'agost del 1351 - El rei Pere IV posa la primera pedra del nou Convent de Monges Dominiques a prop del port de Barcelona.
+ 12 de novembre del 1950 - Inauguració del nou Convent de les Monges Dominiques de Mont-Sió al carrer de l'Església d'Esplugues de Llobregat.

Les monges Dominiques del Convent de Mont-Sió hem celebrat aquestes efemèrides amb diversos actes durant els anys 2001 i 2002.

Acabem el cicle d'actes commemoratius amb motiu de la festivitat de Pentecosta, final del temps de Pasqua.

Dia 20 de maig del 2002, a les 5.30 de la tarda:

DILLUNS DE PENTECOSTA

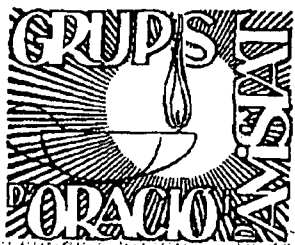
Missa solemne d'acció de gràcies, presidida pel P. Antonio García, o.p.
pare provincial de l'orde de Predicadors,
amb la col·laboració de la Coral Clau de Sol

En acabar hi haurà un petit refrigeri de germanor
Tots hi sou convidats. Us hi esperem!

Santuari de Montserrat

- ✓ **CORAL.** — El 23 de maig, a les 12.40, ofrena coral a la basílica de la coral Madrigalchor der Hochschule für Musik und Theater München, de Munic.
- ✓ **BALL DE GITANES.** — El 26 de maig, XXII Trobada del Ball de Gitanes del Vallès: a les 9.00, arribada dels grups; a les 10.00, ball d'ofrena i a les 12.00, ball a la plaça Santa Maria.
- ✓ **ACCIÓ DE GRÀCIES.** — L'1 de juny, a les 16.30, eucaristia en acció de gràcies pel centenari del naixement del beat Josepmaria Escrivà de Balaguer, presidida per l'abat de Montserrat, Josep Maria Soler.
- ✓ **ESBARTS.** — Els dies 1 i 2 de juny, 46 Aplec dels esbarts dansaires de Catalunya. El programa és el següent: dia 1, a les 19.30, interpretació de danses a la plaça Santa Maria; dia 2, a les 9.30, dansa ofrena; a les 12.00, interpretació de danses a les places, i a les 16.00, reinauguració del Monument a la Dansa.
- ✓ **CORPUS.** — El 2 de juny, misses a les 8.00, 9.30 i 12.00 (conventual), 13.00 i 19.30; Santa i Virola, a les 12.00.

larà sobre *Recerca històrica sobre la figura de Jesús. Reptes que planteja a la fe*. Serà a la Fundació Pere Tarrés, c/ Carolines, 10 - Barcelona.

- **GRUPS D'ORACIÓ I AMISTAT.**— El 25 de maig, excursió mariana al santuari de la Mare de Déu de Gràcia, de la Tossa de Montbui. Més informació: tel. 932 181 005.
- **ASSOCIACIÓ CIC.**— Organitza una aula d'extensió universitària per a la gent gran el 27 de maig, a les 17.00, sobre *Montserrat Roig als 10 anys de la seva mort*, a càrrec d'Agustí Pons (periodista de Catalunya Cultura). Més informació: Via Augusta, 228, baixos - Barcelona, tel. 932 013 701.

- FÒRUM DEL MOVIMENT CRISTIAN DE MESTRES I PROFESSORS.**— El 27 de maig, de 19.00 a 20.00, tindrà lloc aquest espai de trobada i diàleg entre els educadors cristians entorn del tema *La plenitud humana com a fita*. Més informació: c/ Riva-deneyra, 6, 4t - Barcelona, tel. 934 125 567, a/e: mcristiapr@jazzfree.com

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

- Perquè els cristians proclamin l'esperança evangèlica
- Per la defensa de la vocació familiar i social de la dona

- **CATEDRAL.**— Els dies 30 i 31 de maig, de 16.00 a 19.00, exposició del Santíssim, benedicció i reserva; a les 19.00, missa; l'1 de juny, a les 22.00, vetlla d'adoració. Amb motiu del 50è aniversari del XXXV Congrés Eucarístic de Barcelona durarà tota la nit; el 2, a les 10.00, cant de laudes; de 8.00 a 13.30, exposició del Santíssim, benedicció; a les 18.30, eucaristia presidida pel cardenal i processó amb el Santíssim. L'ou com balla serà instal·lat a la font del claustre del 29 de maig al 2 de juny.
- **FESTA DE LA VISITACIÓ DE NOSTRA SENYORA.**— Serà el 31 de maig amb el programa següent: a les 15.30, sortida dels autocars de la casa central de l'Obra de la Visitació (passeig Sant Joan, 2 - Barcelona); a les 17.00, concelebració de la eucaristia a l'església parroquial de Santa Susanna, presidida per Ramon Daumal, bisbe auxiliar emèrit de Barcelona; a les 18.00, berenar de germanor a l'Hotel Promenade de Pineda; a les 20.00, retorn a Barcelona. Inscripcions: tel. 932 313 706.

Girona

- PEREGRINACIÓ DEL 'ESPERANÇA.**— L'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes organitza la 37a peregrinació a Lourdes, presidida pel bisbe Carles Soler, del **22 al 26 de juny**. Inscripcions: c/ Sta. Eugènia, 25, baixos - Girona, de 18.00 a 21.00, tel. 972 402 376.

Urgell

- TROBADES DE FORMACIÓ CRISTIANA.**— El 25 de maig, a les 18.00, la parròquia de Bellver organitza una trobada de formació sobre l'Església a la llum del Concili Vaticà II. Plaça Major, 5, tel. 973 511 058.

«CATALUNYA CRISTIANA» ALS QUIOSCOS DE CATALUNYA

Podeu trobar-la setmanalment a:

Llibreria Santa Maria	Riera Bisbe Pol, 62	08350	Arenys de Mar
Llibreria Setciències	Ample, 9	08350	Arenys de Mar
Llibreria Pujades Climent	Riera, 8	08358	Arenys de Munt
La Formiga d'Or	Av. Portal de l'Àngel, 3	08002	Barcelona
Llibreria Balmes	Duran i Bas, 11	08002	Barcelona
San Pablo Difusión	Via Laietana, 38	08003	Barcelona
Llibreria Garbí	Via Augusta, 9	08006	Barcelona
Llibreria Claret	Roger de Llúria, 5	08010	Barcelona
Kiosco Gallifa	República Argentina, 233	08023	Barcelona
Llibreria Marta de la Fuente	Comandante Benítez, 18	09028	Barcelona
Llibreria Jordi Garreta	Pg. Maragall, 342	08031	Barcelona
Institut Edicions	Londres, 57	08036	Barcelona
Llibreria Josep Alsius	P. de la indústria, 28	17820	Banyoles
Llibreria Mateu	Santa Maria, 22	17820	Banyoles
Papereria Bitlloch	Ample, 25	17300	Blanes
Llibreria Empuries	Álvarez de Castro, 6	17001	Girona
Carme García Ros	La Font, 22	25210	Guissona
Comerç i Estanc	Ponts i Arola, 28	25240	Linyola
Llibreria Ramon Llull	La Palma, 9	25002	Lleida
L'Ossetfi	Av. Alcalde Porqueres, 32	25008	Lleida
Llibreria Moral S.C.P.	Major, 27	08783	Masquefa
Llibreria Dalmases	Jacint Verdaguer, 5	25230	Mollerussa
Llibreria Joan Fons	Jaume Fons, 13	08784	Piera
Llar del Llibre	Pg. Pl. Major, 12 34	08202	Sabadell
Llibreria Bonet	Pl. Major, 33	43420	Sta. Coloma de Queralt
Kiosco Baldiri Bosch	Eusebi Güell, 87	08830	Sant Boi de Llobregat
Llibreria Dach	Sant Miquel, 5	25280	Solsona
Llibreria Sauret	Carme, 14	25300	Tàrraga

Reserveu el vostre exemplar, ara!

Anuncis per paraules

3a EDAT

RESIDÈNCIA de 25 àvies en estada permanent. Acolrida diurna, vacances i caps de setmana. Excel·lent zona, Sarrià-Sant Gervasi. Tel. 932 039 740, Isabel.

TENIM cura de malalts. Podologia. Tel. 932 158 148.

DIVERSOS

ADVOCADA especialista en nul·litats
matrimonials. Tel. 934 510 707.

COMPRA i VENDITA

COMPRO SEGELLS, monedes, rellotges de tot tipus, postals, objectes antics, mobles i llibres. Tel. 933 578 394.

COMPRO rellotges de qualsevol tipus, ràdios, làmpades, mobles, segells, postals, monedes, llibres, joies i instruments musicals. Tel. 609 230 303.

Si voleu anunciar-vos, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadret, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho juntament amb un gir postal o xec bancari de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona.

NOM

ADREÇA.....

POBLACIÓ..... C. P.

TELEFON SETMANES

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

8,40 €

Destacat (+2,00 €): ☐Requadrat, ☐Trama, ☐Negreta
(16% d'IVA INCLÒS)

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions contínues (mínim 12€).

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

L'any del centenari del beat Josep Maria Escrivà de Balaguer s'ha presentat l'edició historicocrítica de «Camí», l'obra més difosa del fundador de l'Opus Dei. La voluminosa edició fa un comentari extens sobre l'origen històric de cadascun dels punts de «Camí». Pedro Rodríguez, sacerdot i professor de Teologia Dogmàtica a la Facultat de Teologia de la Universitat de Navarra, és l'autor d'aquesta obra, que és el primer volum d'una col·lecció de les obres completes del beat Escrivà que es publicarà en els propers anys.

Pedro Rodríguez és autor d'una edició historicocrítica de «Camí»

«Cada punt de "Camí" és un tros de vida viscuda»

—Què l'ha portat a escriure aquesta edició historicocrítica?

—L'impacte profund, impressionant i decisiu que va provocar en la meua vida quan jo era estudiant universitari la lectura de *Camí*. Aquest llibre reorienta la meua vida i em fa comprendre el sentit cristià de la vida, del futur... des d'aquell moment tinc un interès gran pel llibre. El medito, el llegeixo i hi creix el meu interès. Jo tenia una gran il·lusió per fer l'edició crítica de *Camí* i és el que he estat fent des del 1998 fins al 2001.

—Què hi ha descobert o redescobert?

—Cada punt de *Camí* té una història al darrere i moltes d'aquestes històries són les que he pogut anar descobrint. He descobert que *Camí* és una manifestació de la vida de relació amb Déu i d'apostolat en l'ambient en què es movia Josep Maria. Bona part de la grapa que té *Camí* obeeix a això mateix. No és un llibre primàriament pensat i després escrit, sinó primàriament viscut i després comunicat. El que ell escriu eren notes per dur-les a la seva vida interior, a la pregària, i per entregar-les al seu confessor perquè l'anés coneixent i aconsellant. El que Josep Maria parla amb el seu confessor i en la pregària és el mateix que comunica a la gent en l'apostolat. Quan veu que el nombre de

gent amb la qual tracta augmenta i que no pot arribar a tothom, fa a multicòpia uns folis que procedeixen d'aquestes notes. *Camí* va sorgint com a fruit de la necessitat que ell tenia de comunicar a la gent. Surt del dia a dia, de l'existència quotidiana. El qui llegeixi *Camí*, coneixerà moltes coses de l'ànima de Josep Maria Escrivà i de la seva relació amb Déu i amb els altres.

—*Camí* ha provocat un gran impacte espiritual en molta gent.

—Quan t'endinses en *Camí*, de seguida et col·loques en presència de Déu. És un llibre que té una gran capacitat de transculturalitat. Pressuposa en el lector una certa vida interior i aquest llibre tan profundament intracatòlic ha demostrat una capacitat evangelitzadora estranya, en el sentit de comunicar Crist a aquell que encara no coneix Crist. És un llibre que enganxa, que compromet, que afecta... i això pot conduir a un procés que porti a plantejar-te personalment qui és aquest Crist. És un llibre que interpel·la.

—Què hi aporta la seva edició historicocrítica?

—El més immediat i clar és la gestació de cada punt de *Camí*, com es va forjar, en quines circumstàncies... això contribueix a la comprensió del punt en qüestió. En la mesura en què es veuen els contextos, s'arriba al coneixement de

l'hàbitat de l'Opus Dei en aquells moments inicials. És una font interessant per conèixer la història més primitiva de l'Obra. D'altra banda, jo sempre he tingut un gran interès, com a teòleg, a mirar de comprendre com l'autor de *Camí* n'ordena el contingut amb la forma amb què ho fa, quina n'és l'estructura interna, com flueix la seva proposta pastoral i apostòlica. L'ordre de *Camí* no respon a un ordre sistemàtic de teologia. El que té al cap Josep Maria és la seva experiència de Déu i de les ànimes, i el destinatari del llibre. No escriu per a ell mateix, sinó pensant en la gent, en les coses que a la gent li passen... i el que passa a la gent no és el que diu un índex d'un tractat de teologia.

—Quina és la vigència de *Camí*?

—És un llibre d'una vigència extraordinària. És un llibre en què cada punt és un tros de vida viscuda, però no està ancorat en la circumstància, sinó que va al cor de la persona humana. El missatge de *Camí* és tenir molt més en compte les persones de carn i os. Josep Maria estimava molt la gent i la gent sap quan és estimada. La gent se li obria molt, li explicava el que li passava... era un bon coneixedor de la gent. Aquest era el mètode de Josep Maria.

Rosa María Jané Chueca

El criteri que ens cal

En una escola, un matí abans de començar les classes, un primer alumne es disposava a entrar a l'aula, però a diferència de tots els altres dies aquell cop va trobar que la porta no estava oberta. Sense ni tan sols provar de fer girar el pom, automàticament, sense pensar-s'ho gaire, va suposar que estava tancada amb clau. Per això quan va arribar una companya seva li va dir: «No podem entrar, està tancada.» La noia va donar per cert i veritable allò que només era una suposició, i tampoc no va comprovar que la porta estigués efectivament tancada amb clau. I això mateix va passar amb uns quants alumnes més, fins que al final a algú se li va acudir de fer girar el pom... i la porta es va obrir.

L'actitud de qui va obrir la porta va consistir fonamentalment a qüestionar-se allò que semblava un fet comunament acceptat, mai no posat en dubte, però del qual en realitat ningú no havia gosat discutir-ne l'autenticitat. La capacitat de no acceptar gratuïtament allò que ens ve donat, sinó de qüestionar-s'ho, d'interrogar-se per la veritable naturalesa de les coses, és anomenada pensament. És una eina crítica —o sigui, basada en el criteri— i imprescindible per bastir una societat madura.

Eduard Brufau

Joan Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

Recordant Ferran Camps

Quan, el 1980, va ser elegit diputat del Parlament de Catalunya, en Ferran Camps exultava... I no simplement per raons personals. La seva vocació política havia anat madurant en la clandestinitat, quan això oferia més perills que honors. Era pel país i per la democràcia que se sentia feliç. I per la il·lusió d'un futur que aleshores tramuntava radiant. I pel seu sentit cristià del compromís a favor de la comunitat. No sé si resulta gaire fàcil, en aquest moment, fer-se càrrec de la il·lusió absolutament neta del Ferran, un jove d'Unió Democràtica, sensible i actiu. Però els seus amics d'aleshores en som testimonis i ho recordem molt bé.

Alternava la dedicació a la política amb el periodisme. Vull evocar, especialment, la seva col·laboració a *Oriflama* i, sobretot, la seva participació en el projecte del setmanari *Catalunya Cristiana*, des de l'inici, al costat de mossèn Jarque i de mossèn Malgosa. Hi veia, em comentava aquests dies un altre pioner, el pare Gamissans, el primer pas cap a la recuperació del mític *El Matí*, el diari catòlic del anys trenta. El clima era engrescat els primers anys vuitanta, i al voltant de la taula de redacció de

Catalunya Cristiana, amb els ja esmentats, i amb Plaça Mateu, Tomàs Puntí, l'Oriol Camps, i altres encara, es debatia, amb passió, el possible i l'impossible...

La trajectòria vital d'en Ferran quedà brutalment trencada ara fa tretze anys. Un atac cerebral el colpí, justament quan es disposava a acompanyar el seu fill gran a la primera comunió. Tots els pronòstics li auguraven, aleshores, un final immediat. En Ferran tenia 43 anys... Però, de mica en mica, inesperadament, amb ensurts i amb revifalles, anà consolidant una progressiva millora que, amb moltes i dures limitacions, li han permès de viure amb lucidesa fins avui. Aquí començava una segona etapa en la vida d'en Ferran: la que més admirable l'ha fet, als ulls dels qui hem anat seguint la seva evolució.

Ressaltem, en primer lloc, el seu tremp moral, vinculat a la fe cristiana. La fesomia espiritual d'en Ferran responia a la d'un barceloní de formació religiosa clàssica, il·lustrada i rejovenida pel Vaticà II. Se sentia responsable del progrés de l'Església a Catalunya i això li donava un sentit crític i, alhora, constructiu. Va viure les incidències del dia a dia amb passió. I, més enllà de matisos conjunturals, va saber donar raó de la seva esperança a l'hora de la prova, llarga i difícil, que mai no el va abatere.

Paral·lelament, mantingué l'interès per la política i una admirable activitat cultural. Publicà, amb tenacitat, un recull dels articles de don Sturzo al *El Matí*, un estudi sobre Pau Romeva i un altre sobre Roca i Caball. Portava l'Arxiu històric d'Unió Democràtica i preparava diversos treballs sobre l'evolució d'aquest partit. Des del mirador de la seva disminució física, observava amb lucidesa i amb un punt de malenconia les febleses dels polítics... però no va renunciar mai als seus ideals. La tarda del diumenge 21 d'abril va perdre el sentit, després de rebre una distinció d'Unió Democràtica, i ja no es despertà. Que gaudeixi per sempre del diumenge sense posta de la resurrecció.

Ara mateix

Rauxa